

IAMBlichVS DE MYSTERIIS.

Decognitione diuinorum

Egyptii scriptores putantes omnia inuēta esse a Mercurio, suos libros mercurio inscribebāt. Mercurius p̄est sapiētiae & eloq̄o. Pythagoras. Plato. Democritus. Eudoxus. & multi ad sacerdotes aegyptios accesserūt. Dogmata huius libri sūt assyriorū, & aegyptiorū & ex colūnis Mercurii. Pythagoras & Plato didicerūt philosophiā ex colūnis Mercurii in aegypto. Columna Mercurii plena doctrinis. Ante omnē rationis usum inest naturaliter insita deorum notio. Immo tactus quidā diuinitatis melior, quam notitia, ex quo incitatur naturalis appetitus boni, & ratiocinatio atq; iudicium. Essentialis cognitio diuinorū, quae anima est perpetua ac re uera non est cognitio haec, qua deo fruimur. In cognitione enim est alteritas, sed contactus, quidam essentialis & simplex. Non enim possumus attingere unitatem ipsam, nisi unitissimo quodam & unitate mentis, quae super animae, mentis que proprietatem extat. Unitas ipsa deorum unit sibi animas ab aetherno per unitates earum secundum contiguitatem tam propriam & efficacem, ut esse continuitas uideatur. Intellectus diuinus dat esse animae per intelligere suum essentielle. Ergo esse animae est quoddam intelligere scilicet deum unde dependet. Esse nostrum est deum cognoscere, quia praecipuum esse animae, est intellectus suus, in quo idem est, esse quod intelligere diuina actu perpetuo. Ab illo autem esse praecipuo deriuantur potentiae animae discurrentes. Post deos ponimus daemones, heroes, animas puras, hi tres ordines pedissequi sunt deorum. Non possumus solitis humanae rationis diffusionibus attingere deorum pedissequos daemones, heroes, animas puras. Sed necesse est consurgere ad eēntialem intelligentiam & aethernā. Sicut dii semper attinguntur notione innata, sic numina deorum pedissequa, tunc primum attinguntur quando anima deposuit modum cognitionis mobilem, qui ad potentiam spectat rationalem, quae intellectu intelligentiāq; formatur, quem uocant intellectum adeptum. Nā prima notitia in agente intellectu consistit. Cum cognitio per adaequationem fiat, sequitur ut minima sempiterna, & immobilia attingamus, notione sempiterna immobili simplici. Cognitio qua cognoscimus substantias separatas, est in alia specie, q̄ illa, qua cognoscimus alia.

Cognitio diuinorum fuit semper in anima per simplicem intuitum

a ii

Tres ordines

IAMBlichVS.

uel contactum. Aliqui putant se affecuturos separata per quendam oppositionis modum scilicet materialia sunt. mobilia. localia. patibilia. & cæte. Ergo separata sunt immobilia & cæte. Sic utiq; cognoscitur quid non sint. quid uero sint ad æquatione cognitionis ad illud quod animo naturaliter per intellectum inest, acquiritur autem in rationali potentia studio quodam, nec tam comparationis & coniecturæ, q̄ separatio- nis, & purificationis officio. Erat & modus disunctionis, scilicet dii & diuina, uel sunt temporalia, uel æterna. Non temporalia, ergo & cætera. hic etiam modus sua mobilitate non congruit immobilibus.

De proprietatibus unius cuiusq; superiorum.

I qua compositio cōtra substātiis separatis & separabilibus in-
 ē, nō est, ex genere per se ideterminato, & differētia termināte.
 Illæ enim substantiæ sunt cōpletæ species undiq; in actu deter-
 minato atq; completo. Si substantiæ separabiles tanq̄ simplices non
 differunt inter se per differentias speciales sub eodem genere, ergo neque
 per indiuiduales sub eadem specie discrepant. quælibet igitur est, quasi
 unum genus uel species per se existens. differunt uero se ipsis & ordine
 graduum. & quoniam ad primum, aliter referuntur. Intelligentiæ in-
 ter se non conueniunt, uel differunt genere, & differentiis ullis, simpli-
 cissima enim sunt, sed quatenus uel eadem uel diuersa ratione referun-
 tur ad primum. & aliæ in prioribus, aliæ in sequētibus perfectionis gra-
 dibus dispositæ sunt. Differentiæ rerum inter se in actionibus, passio-
 nibusq; resoluēdæ ubiq; sūt iniuriū differētiæ, atq; hæ indifferētiæ cōn-
 tiarum. neq; alicubi quiescendum est in sequentibus, sed ad priora pro-
 ficiscendum. Neq; in substantiis superioribus anima nostra, neque in
 hac est motio ulla passiuæ, sed totum est actus efficax. Motus animæ
 quo ex se mouetur, non diuiditur in motorem, & motum uel mouere
 atq; moueri. sed est essentialis actus progrediens temporaliter. Com-
 positis & formis, quæ sunt in subiecto competūt accidentia formis im-
 materialibus non conueniunt. Quicquid est in formis separabilibus,
 est esse, & essentialis præcipua quadam, æqualiq; sorte. Neq; aliquid ibi
 accidens, aut consequens reperitur. Motus & actiones sunt differen-
 tes propter differentias naturarum, non cōuerſo. Si dicamus unum
 esse genus separatorum, confundimus theologiam. Substantiæ sepa-
 rabiles non conueniunt uno quodam genere, in quo per differentias di-
 stinguantur, sed se ipsis, & ordine graduum distinguuntur. Quatenus p
 alios perfectionis gradus referuntur ad primum, Conueniunt autem
 magis in

3

DE MYSTERIIS.

magis inter se quæ per similiore modum referuntur ad primum atque ultimum. Bonum duplex, quod super essentiam, quod secundum essentiam. Essentia est proprietas deorum omnium. Ipsum uero bonum super essentiam: & dicitur causa boni, scilicet essentialis boni principium, proinde secundum gradus essentiae: gradus deorum inter se distinguuntur. Animabus rationalibus ultimis non inest essentialis bonum sicut diis, sed participatio boni secundum pulchritudinem intellectualem, sed hæc immobiliter inest.

De ordine superiorum.

Nimæ nostræ indiuinorum generibus computantur. Heroes sunt maiores hominibus, ergo multo grandiores sunt daemones. Primum diuinorum est ipsum bonum, diique sequentes, ultimum particulares animæ rationales, horum media duo sunt, scilicet heroes prope animas & daemones prope deos, sicut inter ignem ac terram est aer & aqua. Heroes & si potentia, uirtute, pulchritudine, magnitudine nobis præstant, tamen cum anima nostra & uita eius multum congruunt. Daemones sunt superiores heroibus, & ministri deorum tanquam architectorum in opificio mundano. Quæ sunt indiis ineffabilia & occulta, daemones exprimunt atque patefaciunt. Daemones & heroes accommodant inferioribus uniuersales, simplices, immobiles deorum dotes, & conciliant omnia, atque harmonici consensus & compassiouis omnium inuicem sunt auctores. Traducunt diuina ad nos, & nostra æqualiter ad diuina perducunt, præterea gradus in donis superiorum, & in præparatione suscipientium æque disponunt. Diuersa diuinorum genera differunt inter se per triplicem modum proprietatum, scilicet quantum ad essentias, & uirtutes & actiones pertinet. Proprietas deorum est unitas permanentia in se ipsis, immobilis motionum cause prouidentia eminens, nihilque commune habens cum his quibus prouidet, atque hæc proprietas in eis secundum essentiam, & uirtutem, actionemque seruatur. Animarum proprietas est declinatio ad multitudinem, & motum coniunctionemque cum diis, atque ad accipiendum ab aliis aliquid & ea motu uitali replenda, & congruendum ubique cum omnibus, partim manentibus, partim uero fluentibus: & ad omnia in se & per se ipsam con-temperanda. hæc uero proprietas in eis secundum essentiam & uirtutem, actionemque seruatur. Proprietates daemonum sunt continere in se dotes deorum, inferiori quidem modo quam dii, sed sub idea, rationemque earum continere deteriorum conditiones, dum scilicet multiplicatur quidem, sed unite miscetur quoque, sed impermixte, mouetur denique, sed stabili

IAMBlichVS.

liter. Heroes contra sub conditione multitudinis & motus permiffio-
nisque unitatem. identitatem. statum. excellentiam habet. Dæmones
& heroes sunt proximi extremis. illi quidem diis, hi animabus. Diffe-
rentiæ dæmonum ad heroes præcipue. quoniam heroes magis aliquã-
do declinant ad particularia, mobiliãque q̄ dæmones. Duo media. f.
dæmones, heroẽsq; componuntur ex proprietatibus extremorum scili-
cet deorum atque animarum. sed in dæmonibus plus est diuini, in hero-
ibus plus humani.

Quomodo superiorum actiones inter se distinguantur.

Ii tenent entium summũ, animæ infimum. Dii possunt om-
nia, momento unitæ, animæ contra, nec omnia, neque mo-
mento, neq; unitæ. dii faciunt, curantque omnia nõ inclina-
ti. animæ cum inclinatione & conuersione quadam agũt. dii sunt præ-
cipue causæ. animæ ex illorum uoluntate perpetuo pendent. dii uigo-
re celerrimo fines suos intimos una cum principiis comprehendunt.
animæ ab aliis in alia ab imperfecto ad perfectum pergunt. Dii com-
prehendi nequeunt aliqua mensura uel forma. animæ inclinatione &
habitudine & nutu detinetur, atq; superantur. Et appetitu deteriorum.
familiaritatẽ que tanguntur, & certas inde contrahunt qualitates.

De intellectu & anima.

Intellẽctus omnium opifex adest semper omnibus diis pleni-
sime per actum unum in se ipso manentẽ. anima est particeps
intellectus magis partibilis, multiformisque ad gubernationẽ
accommodati, ac naturaliter in animatis prouidet alias aliis figuris affecta.
Itẽ diis adest à causis superioribus ordo, ipsaq; pulchritudo uel causæ utri-
usq; animæ uero adest ordo, intellectualisque pulchritudo. Item in diis
est mensura in omnia potens. anima uero mensuram illam determina-
tur ac per eam agit in aliqua, Dæmones & heroes tanq̄ mediũ inter de-
os, & animas competenti proportione quo ad extrema & se ipsos perti-
net componũtur ex proprietatibus tam animarũ q̄ deorum quas in su-
perioribus enarrauimus. Si uis ergo deorum speciem apprehendere.
proprietates animæ rationalis ultimæ cogita, & oppositas in perfectio-
ne diis attribue. Si speciem dæmonis cõponere placet, ex utrisq; compo-
ne plus interim diuinitatis attribuens. si deniq; species herois uerum ex
ambobus plus tamẽ de animæ cõditionib⁹ inferens. Carpit Porphy-
rium separata

DE MYSTERIIS.

riū separata p̄ habitudines ad corpora distinguentem, scilicet deos p̄ ha-
 bitudinem ad corpora aetherea, dæmones ad aëria, animas ad terrena.
 quia uidelicet non debeant priora, & causæ per posteriora, effectusq; di-
 stingui. In corporeæ substantiæ non sunt in corporibus, sed extrinse-
 cus ea ducunt, dantq; eis aliquid non accipiunt. igitur nec una cum his
 cõmutantur, neque ad eorum distributionem distribuuntur. Non enī
 sunt habitus corporum uel materiales formæ. sed subsistentes, separa-
 bilésque. immo iam separata, & ante corpora uiuunt. Substantiæ se-
 parata, separabilésque non tales euadunt, quia talem sortem, prouinci-
 amque elegerint. uel fortitæ sint imo uicissim. qualem anima ante cor-
 poris ingressum, uitam speciémque in actum i se eduxit tale corpus for-
 titur organicum, talémque consequenté sibi naturam quæ quidē ui-
 tæ ipsius animæ p̄fectiori subiicitur. anima rationalis, in corpus iã ui-
 uum uenit, sed imperfectæ uiuum. Diuina progenerāt in se ipsis natu-
 raliter totum opus suum distinctum anteq̄ pariant. Penes illa quæ ra-
 tionem uniuersalis principii habent, inferiora in superioribus. corpo-
 rea in corporeis. opificia in opificib⁹ producuntur. in eisq; circulariter
 cõtinētib⁹ dirigūtur. circuitus ergo cœlestes ad circuitū cœlestiū aiarū re-
 digūtur. animæ uero mundorū. i. spherarum siderūque in intellectū
 suum accedentes comprehenduntur ab ipso penitus atque in ipso pri-
 mum progenerantur. Intellectus particularis in uniuersalem ac ille in
 superiora similiter. cum ergo semper sequentia conuertantur, in pri-
 ma & superiora tanq̄ exemplaria ducant inferiora. certe à superiorib⁹
 producitur adestque inferioribus essentia simul, & species, & omnino
 in melioribus primo sequentia producuntur. Ideoq; ab illis ordo, &
 mensura insequentibus non e conuerso dependet, non sunt igitur ab
 his illorum assignandæ proprietates. essentia igitur incorporea per cor-
 poreā qualia, quibus cum nihil habet commune, distingui non potest.
 Principia diuina operibus suis non solum essentiam tribuunt, sed to-
 tam distinctionem, ordinémque formalem. Essentia quæ adest corpo-
 ribus non localiter, locis corporeis non distinguitur, & quæ non co-
 hibetur particularibus circumscriptionibus subiectorum, eadem parti-
 culariter à mundi partibus minime continetur. Natura incorporea
 subito ubicunque uult adest nullo alicubi prohibente.

Omne diuinum & in corporeum ubique.

m Vltomagis diuinitas quo minus sit ubiq; nullo limite coercetur.
 Item quæ apud nos sunt fieri, formarique nequeūt, nisi una quæ

a iiii

permissio
 Demones
 us. Distē
 asaliquā
 ymedial
 rum scili
 in hero
 tur.
 sunt om-
 que mo-
 inclina-
 sunt p̄
 diuigo
 hendunt.
 Diuina
 nationē
 eriorum.
 ces.
 his pleni
 pariceps
 rationē
 affecta.
 causa ut
 hanc uis
 termina-
 inter de
 his parti-
 cas in lu-
 ben den-
 perfectio
 quompo
 rum ex
 Porphy
 arua

IAMBlichVS.

dam uirtus opifex, & specierū participatio per omnia diffundatur. Denique nisi diuina sint, ubique tollitur sacrificii uirtus, quæ in quadam deorum ad homines cōmunionē cōsistit. Dii ex hoc maxime omnia continent, quæ nusquam continentur. Terrena quoniam facta sunt & constant munere diuinorum, quotiens paratiora ad diuina redduntur deos subito fortiuntur existētis. hic etiam ante naturas proprias terrenorum. præterea cum in quolibet deo potentia sit infinita, & natura indiuidua incomprehensibilis que, merito certis alicubi locis cohiberi non possunt. Item non esset uera inter deos uniuersalis prouidentia unio, nisi omnes pariter essent ubique præsentēs. Dicitur etiam deorum alii quidem aerei, alii uero aquei, non quia ibi solum sint, sed quia ibi maxime regnant. Sacerdotes deos terrenos, & subterraneos aduocabant. qui certe dicuntur tales non quia ibi sint solum. (Sunt enim ubique omnes.) sed quoniam alii alibi potissimum operantur. Nam & anima cuiuslibet stellæ est ubique, quis ibi potius agat. Statuis, diuina quædam illustratio capitur.

De prouidentia & quomodo dii sint ubique:

Quando dii uarias mundi partes, urbes, ædes, statuas proprie fortiri dicuntur, intellige essentiã potentiãque illorū ubique in se uigentem, hoc aut illud potissimum illustrare, atque sicut lumen in se manens, sine mixtione diuisionēque sui diuersa passim illuminat, ita dii. Sicut lumen solis idem totum cōtinuum est ubique neque potest in partes diuidi, neque alicubi claudi, neque à fonte proprio separari, neque miscetur aeri, licet adsit. Quippe cum nihil relinquat luminis calore tamen à calefaciente relicta, ita cuiusque dei lumen, totum indiuidue, toti mundo penitus adest, licet parti cuidam præcipue uim suã maxime sibi accommodatã concedat. Interea tamen quodam modo implet omnia, ob potentiam perfectam, & excessum causalem prorsus immensum. Vnde perficit omnia, unitque cum extremis extrema, per media comprehendens in se omnia & se ad sic reflectens sibi prorsus unitum. Quod quidē munus imitatur & mundus circulari motu, partiumque in unum connexionē & conciliationē quadam transferente elementa uicissim in elementa atque uirtutem superiorum ad inferiora mittente. Qui manifestam hanc suscipit deorum statuum ubique prorsus unitam uereri debet omnino de diis mundi casualis aliena

DE MYSTERIIS

5

sis aliena sentire scilicet esse localiter (ut ita dixerim) separatos. Si enim, nulla est communio mundi ad numina quoad essentiam, uim actionē spectat. nullaque condistributio uel consortium nulla nimirū nec coextensio & condistributio secundum locum atque determinans quantum ad illud pertinet specie uel genere cogitata sunt mutua cōprehensio & permixtio esse potest. Quæ uero se totis omnino differunt recipiā inter se condistributionem uel mixtionem uel comprehensionem nullam prorsus admittunt. Quando per diuersas mundi plagas fit numinum distributio intellige alias plagas aliter munera deorum pro sua proprietate suscipere. Quod quidem considerans ars sacrorum operū propriis inuocationibus utitur, quæ eiusmodi distributioni proprietatūque numinum consentaneæ uideantur. Quælibet mundi pars accipit aliquid à quolibet deo, quilibet enim deus cuiuslibet parti mundi totus adest. Sed partes aliæ aliter hinc accipiunt, Ether quidem etherea. Aer autem aëria suscipit ratione. Certis nanque materiis inuocationibusq; munera deorum naturaliter attrahuntur.

Quod omne diuinum sit à passionibus alienum.

Umina nobis superiora nihil habent in se passibile, atque hanc (ut ita dicam) impassibilitatem non habent acquisita uirtute. sed natura neque etiam anima, quæ est ultima diuinorum, passibile quicquā habet animam dico à corporibus puram, quæ neque etiam tangitur perturbatione uoluptatis eius, quæ est restitutio in naturam. Cum sit uita super naturalis i genita neque dolore quoquam dissolvente, cum sit extra omne corpus naturamque circa corpus diuisā & harmoniam descendentem in corpus ab harmonia animæ principali. neque etiam passionibus sensum præcedentibus eget. Non enim corpore continetur neque per instrumenta exteriora corpora percipere cogitur. Iam uero cum sit indiuidua & uniformis essentia secundum se incorporea permanens cum corpore nihil communicans, nimirum passiones diuisionis uel alterationis, uel mutationis alicuius nullas admittit.

Loquitur de anima seperata à corpore.

Nima neq; etiam dum adest corpori patitur uel ipsa quicquam, uel rationes seminales, quas ipsa corpori tradit. Species enim sūt, simplices uniformesque nullam turbationē uel exitum à se ipsis susci-

IAMBlichVS .

No 605 p. 110
No
 pientes: Passiones qualescunq; sint i animali non sunt in aia qualif
 cunq; sit, sed in corpore quod sub aia certam possidet qualitatem, qua
 & patiatur & agat. Nulla est in anima passio, uel peremptoria uel tur
 batoria. Atq; hanc impassibilitatem aia non solum acquirit electione,
 sed possidet ipsa natura admodu superiore corporibus. Dæmones & he
 roes sunt impassibiles atque sempiterni. Semper enim sequuntur deos
 in mundi ordine conseruando. ubi uero passio est, ordo perpetuus non
 feruatur. Porphyrius suspicabatur dæmones mudi rectores aliquo
 modo esse passibiles per ea, quæ adhibebatur illis in sacris. Iamblichus
 negat quia ubi est ordo perpetuo, non est passio, quam essentia incorpo
 rea per sempiterna nequit accipere. Forte uero concederet dæmoēs
 infimos malosq; & gubernatione priuatos tangi passionibus effectiuis
 non quidem in anima, sed in corpore tali per animæ præsentiam con
 stituto. Sicut natura ex occultis rationibus manifesta facit, ita Sacer
 dos adhibet manifesta, ut occulta significet. Sacerdos operatur sæpe
 multa quibus aliquid simile propriuūque diuinis efficiat, quaquidē
 cognatione aliquid diuinitus attrahat. Interea operatur & multa per
 quæ purificet animam ac mala nobis auertat. Dæmones, qui sunt
 nobis præstantiores, nullam naturalem utilitatem à nobis accipiunt.
 aut enim non indigent, aut ipsimet sibi abunde ubique suppeditant.
 Nullam uero ex rebus corporalibus mutationē aliquando patiuntur.

In sūt nobis pturbationū pricipia quædā, quæ si uiolētius à pricipio
 & subito cohibentur, tandem acriores erūpunt instar flāmæ cōpressæ
 risūsq; cohibiti sūt, ergo remissius corrigēda. Heraclitus sacrificia me
 dicamēta noiat quia purgent aiam à morbis i hac generatiōe cōcretis.
 Porphyrius suspicabatur non mō dæmones sed et deos aliq; passione tan
 gi, quoniā in uocationib⁹ moueātur. Voluntas boni in deo diisq; qui
 sūt bonitates excellētior ē, ideóq; liberior q̄ uita nostra electiua circa bo
 num. Itaq; dii non quia inuocantur mouentur ad bonum hominibus
 adhibendum. Sed sponte nos ad bonum prouocant nobisq; inuocan
 do conuersis occurrunt ultro, ostenduntque aliquid atque largiuntur.

Putāt quidē homines se esse liberos ad petendū. Esto, ergo dii liberio
 res addandum. Dii propter liberam uoluntatem boni actionemq;
 pennem atq; pfectam omnibus benefaciunt cū primum ad illos sunt
 inuocando conuersi. Anima in supplicationibus ad contemplatio
 nem pueniens diuinorū, uitā priorem obnoxia passionibus trāsmutat
 in uitam

DE MYSTERIIS

in uitā passionis exptem dum subit actionem uitām q; deorum. Quo- modo igitur supplicationes nostræ passionib⁹ deos tagunt cum & aias ante passiuas reddant à passionibus liberās. Supplicationes animū influxui deorum aptum efficiunt, qui & ultro facile peruenit propter diuinam amicitiam omnia connectentem .

De ira deorum.

Vando à benefica cura deorū . quasi à lumine solis nos diuertimus, in tenebris statim sumus, diciturq; deus nobis iratus. Placare igitur deorū iram est ad illos supplicando redire. Placatio eiusmodi nō affert passionē deo immo & aīum à prioribus liberat passionibus. Dii, dæmonēsque diuini suppliciter adorati cultiq; mala multa repellunt, quæ alioquī naturaliter euenirent.

De necessitate & libertate deorum .

Ecesse est deos ita se habere, ut sūt, non necessitate extrinsecus illata sed naturali sibi optimaq; sibi , ideóq; maxime uolūtaria, quā & nollent unq̄ optione proposita aliter se habere. Porphyrius multiq; philosophi dicūt deos quidē eē intellectus puros. dæmones autē intellectus uel participationes itellectus aliquos aīales . sed Iamblichus non ita recte poni dæmonū proprietatem obiicit. nam & animæ intellectus sunt aīales & itellectus ipsius participationes quædā, neque rursū deorum proprietatem recte poni. nam puris intellectibus dii præfunt.

De differētia deorū ad dæmonas apud græcos, atq; deuotissimos.

Ii non secundū rationem intellectus ipsius sed unitatis & bonitatis & intelligibilis obiecti riēte definiuntur. Porphyrius suspicatur intellectus puros sepatósq; habitudinem ad sensibilia nō habere, neq; preces audire. Principalis cultus, sepati substantiis tamen est adhibendus, in hoc utiq; cultu excitatur animæ summū summisque coniungitur, supremi in uno omnia nostra cōprehēdūt atq; cognoscūt. actionēsq; orationū religiosarum in seipsis comprehendūt. neque à se discedunt, sed in se stātes orantium intentioni prorsus interfunt. supplicare uero humillime conuenit. agnoscere. n. uilitatem nostram si superis conferamur efficit ut maxime supplicemus, conuertamurq; ad illos omnino & assidua cōsuetudie similes euadamus. Appri

Handwritten flourish and the number 110.

Handwritten flourish and the number 110.

IAMBlichVS.

me uero conferunt orationes missæ diuinit̄, quibus diuina uis inest, hæc contra Porphyriū opinantem colendos nobis esse proprie mundanos deos quia sentiant. Item sup plicationes diuinarum mentiū puritati minime cōuenire. Iamblichus conuenire putat propter sensum intimum, qui supplicationibus in est, præsertim quæ sunt datæ diuinit̄. Intellectus puri sine sensu sensibilia noscunt.

Iterum de supplicationibus.

Orphyrus ait materialia quædam in supplicationibus adhiberi, ideo adhiberi diistantum illis, qui sint animalia. Respondit Iamblichus in iis materialibus ultra corporeas qualitates latere etiam rationes & species & mēsuras incorporeas atque diuinas per quas quæ adhibentur sunt cōgrua diis. Profecto quicquid admouetur quomodocunque consentaneum & simile diis mox dii adsunt coniunguntur exhibentq; munera præcēsque exaudiunt. Parua quædā congruitas rerum nostrarum ad deos nobis sufficit ut aliud ab illis hauriamus. Illi enim ad hoc semper promptissimi sunt propter bonitatē naturalem mirabilēmq; potentiam. Causa uero præpotens agit in materiam uel exilitur præparatam. Porphyrius ex eo distinguit Dæmones à diis q̄ illi sunt incorporei, hi uero corporei, Iamblichus ait, p hæc substantias & proprietates eorum discerni non posse.

De differentia inter deos & dæmones atque de cœlestibus.

Ii cœlestes dici incorporei possunt, quoniam ad suam excellentiorem actionem & uitæ felicitatem nihil à corporibus impediendi contingit. Sed quatenus dii ad ipsum unum tendunt corpora sponte contendunt eodem, neque continent animas, sed excellentissime continentur. Cœleste corpus rebus est in corporeis cognatissimum, propter naturam simplicem indiuisam constantem, & actionē unam idest circuitum & uitam sibi congenitam atque lucem. Non fit in cœlo compositio ex anima & corpore, in tertiam naturam unam sed profus ad naturam animæ trahitur atq; est quasi uisibilis quædam anima. forte cœlum est lumen ipsum sine materia & sine dimensione. Dimensio enim ibi propter amplam præsentiam eius apparet. Unde cœlum est aīa cœli se ipsā acomodans oculis, rebusq; caducis, atq; circulus ille ē circuitus aīæ. lumē est intellectus eiusdē. Sicut in infimo corporū forma fit materialis, sic in summo materia fit formalis & corp⁹ aīale non anima corporalis, si qua mō est in cœlo materia. Sicut summus aer fit igneus ita cœlestis ignis fit aīalis. Anima illa intellectualis euadit intellectus

f. 7.
No.

7

DE MYSTERIIS

tellectus boniformis efficitur. Cœlestia aïalia dici incorporea possunt. Omnes cœlestes boni sunt atq; benefici suspicientes tantū ipsum bonū & hoc intuitu agentes ætherno. Virtutes inextimabiles cōpertæ sūt, tū in aïalibus cœlestibus, tū in earum corporib⁹ insitat, um p defluxus in oïa sine impedimēto usq; ad infima descēdentes, cōmunicatæ tā diuiduis q̄ in speciebus. immutabiles ubiq; q̄uis ī materia mutabili regētes generationē ppetuo quodā ordie sēpēq; beneficæ. Per idē fluxū cœli ī materiā discordibus plenā resultat aliqd nobis dissonū. Tpalia temporaliter æterna capiunt. Corpora incorporea corporaliter. Materialia hæc immaterialia cœlorū vires mutabiliter & inordinatæ suscipiūt. Quæ sūt in mūdo diuino figurata nō sunt q̄uis ut figurata recipiantur in cœlo, sic cœlestia non sunt mala q̄uis hic suscipiātur ut mala. Vires cœlestiū oēs inde bonæ descēdunt. in hac aut cōtrariorū pmissione mutantur. ideōq; q̄litas, quæ nocet in terris, alia iā est præter illā quæ cœlit⁹ hucusq; puenerat. Primo qđ datur aliud quidē ē ī datore, aliud autē extra. et si in se ipso pmaneat. præterea ē & minus. Secūdo dum ī subiecto uiliori suscipitur fit & uilius. Tertio pp naturā suscipiētis diuersā suscipitur modo diuerso. Quarto q̄litatibus inter se differentibus, quæ à subiecto eodē pariter capiūtur. Quinto patiēte subiecto patitur. Sexto ex oïbus subiecto cōprehensū aliud qđdā postremo resultat. In fluxus cœlestes ī materiales extendūt. Saturni quidē uis cōtentiua est. Martis uero motrix. Illa uero p accidēs frequēter obest quādo materia frigidior suscipitur, hæc aut quādo feruētior. Itē illa nocet quādo recipitur p modū cōgelatiōis accipitur. hæc quādo p æstā qđ qđdem fit pro dispositiōe materiæ .i. quādo uidelicet materia illa neq; satis calida ē atq; est iterea densior. hæc aut per se est calidior atq; subtilior. Lux colorq; solis q̄ uis offendere lāguidū uideātur necessaria tamē sūt ad uitā. similiter oēs cœlestiū in fluxus ueniūt salutare q̄uis subiecti, uel pueritas pueris recipiat, uel debilitas facile tolerare nō possit efficaciam suporū. Oēs motus cōferūt & uniuerso, & necessariis partibus uniuersi. q̄uis interim inter particulas minimas sub hoc motu uel alia lædatur ab alia, uel tales particule non facile motū uniuersi sustineant. Sicut in chorea dū singuli harmonice saltāt cōgruūtq; gestibus iter se & totichoro digitus & pes præmittitur & offenditur. Et si quid debile incederit, pessundatur.

De uicinitate cœlestium corporum ad species incorporeas.

d Si cœlestes principiū suū habentes in mundo intelligibili, dum ideas sui contemplantur in cō mouent cœlos hoc ipso actu in-

telligentiæ, uoluntatisque efficaci admodum & ppetuo. Ideoq; sine labore regunt qđ ex ordine semper constate euideter apparet. ita uero affectis diis separatis coniuncti sunt potius q̄ corporibus. Regimé circa cœlos non pōt deos ab intelligentiæ intentione distrahere cū eo potentius faciliusq; regant, quo illic attentius speculatur. ex hoc. n. procedit & illud. idem quoq; nostris accideret animalibus, si cām suā cōtemplarentur, unde est & uegetandi facultas.

Confirmatio Superiorū.

Ens diuina per ideas suas deorum c.lestium animas procreat atq; per eas caelestia corpora & utraq; sibi coniuncta perpetuo retinet. Dii mūdani, qui & itellectuales species nominatur, inter se uniti sunt, tum quia cuncti idem exemplar, in quo sunt spēs intelligibiles contuentur, tum quia exēplar illud in quolibet deo mūdano uiget ubiq; totum. Non spatiū, non subiecta diuersa prohibēt, quin quaelibet essentia incorporeæ ubiq; sibi inuicē insint. Dii mūdani in se inuicē sunt, suisq; ideis, tū quia sūt ab uno & referunt ad unū, tū quia diuina unitas ubiq; præualēs unit eos, tū quia procedūt inter se & cōuertuntur, mutuóq; accipiūt. In cōpositis naturalib⁹ unitas ad uētitia est depēdens à superioribus & à multitudine uincitur. In formis separabilibus unitas supat multitudinē, & in diis adeo supat, ut illorū esse sit unitas quædam, dico autē quædam, quia primū principiū est ipsa simpliciter unitas. Cum igitur unitas in diis intrinsecus ita præualeat merito à prioribus exuberat in sequētes. Ita ut hi i illorum unitate cōsistāt qua unitate quasi oībus cōi cuncti sunt unū actu quodā, sicut corpora inter se potētia quadā materiali sūt unū. Dii cœlestes inuisibilib⁹ diis penitus sūt uniti, tū q̄a cœlestes aiæ sūt extra corpora, tū q̄a dii superiores. i. idea unitatē infinitā hēnt, prout oēs sunt in quolibet, per quā unitatē sibi & inter se deos sequētes uniūt. Cū. n. oēs dii definiantur p unitatē, una cōis unitas dilataī i oēs, p quā sūt unū actu cūctorū uno ad unum prorsus obiectū. & principium atq; finem, in eodē oēs puncto simul atq; momento: Deprouidentia, & de diis atque dæmonibus. Eorum prouidentia uniuersalis est, Dæmonum uero particularis. Deus primus dat omnibus omnia, dii sequentes oībus aliqua largiuntur. Dæmones atque animæ aliquibus solum & aliqua tantum. Sunt dii inuisibiles sunt & in cœlo uisibiles. sunt & dæmones. dii quidem in cœlo conspicui in ipsa unione ad deos occultos existūt. dæmones autē longe ab illis distāt uelut, à cōtēplatorib⁹ puris ipsi

DE MYSTERIIS

puris ipsi in agendo propensius occupati. Ideo & à diis conspicuis longe distat. Item essentia utrorumque deorum & potentia prouidentiaque uniuersalis est per oia tendens. dæmonū uero natura prouidentia particularis circa res quasdam atque prouincias. Item dii corpora sua adeo supereminet, & corpora adeo his obsequuntur, ut à corporibus separati dicantur. Dæmones uero contraria ratione magis affecti sūt & copulati corporibus. Item dii sunt architecti, Dæmones uero ministri. dæmones quod occulti sūt sensibus, Diu rationi quoque humanæ, quod si forte aliquando dii appareant circa terram adhuc dæmonibus aeris erunt præstantiores. Mutatio enim loci uel officii naturam non mutat diuinam. Denique dii à potentiis fluentibus in generationem liberi sunt, Dæmones uero, nequaquã. Confutat quæ ex hystoria Porphyri^o adduxerat. scilicet fieri multa ad deos quasi passibiles eēt. Quia lex sacrorum iubet à passionibus esse inter sacrificia liberum. quæ quidem lex est data diuinitus etiam à primo patre mundi à quo & omnia symbola in sacrificiis significãtia aliquid occultissimum. Denique quæ in sacris rite fiunt, habent cãm diuinam à deo a passione remotam, ut nec ratio eam possit attingere. Vulgus rationem cerimoniarum diuinitus institutarum attingere nequit. Veruntamen assignare conatur. ex suis igitur passionibus assignando, diis passiones attribuit. Vulgus erga potētes utitur gestibus uenerationis, & donis utitur ad deos eisdē. Sed erga homines id agit, tum passionibus suis tum propter passiones maioris. putat autē & similes passiones diis inesse, quæ hominibus potētibz isūt. atque propter similes passiones in subditis adoratoribusque diis talia exhiberi. Sed reuera cerimonie diuinitus institutæ non passioe aguntur ulla, sed admiratione potius & ueneratione & constante prorsus intelligentia gaudiōque persimili.

Quo differant Dæmones. heroes. Animæ.

Vnt in diis uires generatiuæ opificesque, sunt & uiuificæ, quæ & in prioribus sublimius cōtinētur. Primæ latius diffunduntur quã secundæ. Secundæ per primas definiuntur. dæmones post longum earū processum exordiuntur. ubi iam ad partionē plurimā deriuantur. heroes definiuntur per secundas. i. uiuificas ante quam deueniant ad postremum. Nam in postremo earum exordiuntur aīæ. officium ergo dæmonum est opificium circa naturas mundanas, usque ad singula transigere simul atque perficere. et animas ligare corporibus. Heroum uero est uiuificare, ratiocinarique, & animas custodire, easque à

IAMBlichVS .

corporibus soluere. Dæmonum officium latius est quam heroum. illi circa uniuersum magis. hi circa animas potius operantur. Non dicimus animas fieri, sed accipere à dæmonibus, heroibusq; non nihil, & ex se multa insuper adhibere, exordiriq; suum officium circa diuinorū finem. non quia diuina non ulterius agant, Sed quoniā aīæ in ultimis diuinorum officiis adsciscuntur. Item anima ex se tam uarias uiuendi formas promere pōt ut pro earum congruitate singulas habitet mundi plagas. Potest & cōgredi quibus uult, iterūq; regredi in se ipsā & tā diis q̄ inferiorib⁹ se coniungere quatenus rationes diuinorū sicut inferior promit. & si sæpe per dæmones: heroēs q; iungatur diis, pōt tā p sua quædā media ab illis differentia se coniungere diis. Anima nonnunquā cōciliat se diuinis per alias harmonias cēntiæ actionūque suarum, q̄ sint illæ, quas dæmones superis se coniungunt. Et si anima non seruet uitæ tenorem á deo similem, tamen sæpe benefica uoluntate deorum illuminata Dæmones super greditur ad uitam angelicam potius q̄ animalem Anima q̄ uis uideatur omnes rationes, & totas in se species exhibere, tamen determinata semper est secūdum aliquid unum. i. unā speciem. Atque interim ex causis præcedentibus aliās aliis se ipsam coordinat, ipsa se mouens.

Quando alia numina aliter appareant atque agant.

Mnes superi inuocati ueniunt in conspectum: sed alii sub aliis formis uiribusq; occurrunt. Animæ quoque stellarum nouis quibusdam modis aspectum mouēt. Deorum uisa occurrunt uniformia simplicissimāq; arcangelorū aliquāto minus uniformia uel simplicia. Angelorum quoque minus. dæmonum uaria iā principatum magis uaria, sed ordine uarietatis miro heroum his quasi similia principatum uaria admodum ordinata parum. Animarum scilicet particularū omniformia. Cum. n. diuersi sint superi naturis actionibusque & modo suo appareāt singulis merito diuersi diuersis modis occurrunt. Dii in aspectum ueniunt admodum salutare arcangeli horribiles simul & mansueti. Mitiores angeli. Dæmones metuendi. heroes uerendi minus principatus stupendi. principes noxii & infesti, animæ similes heroibus quamuis inferiores. Deorum imagines apparet penitus immutabiles. magnitudine. forma. figura. actione arcangelorum & angelorum gradatim minus immutabiles. sed prope deos. dæmonum mutabiles quidem magnitudine atque forma. his. n. aliās aliter apparent. sed eadē agnoscūtur. principatum immutabiles haroum
ferme

DE MYSTERIIS

ferme sicut dæmonum principum multiformiter variantur animarū mutabiliore longe quam dæmonum. Dii apparent cum quiete quadam & ordine. Arcangeli cum eisdem, sed his adhibent efficaciam. Angeli eisdem scilicet qui eti & ordini adhibent motum ordinatum & moderatum. dæmones cum turbatione ordinē trāsgrediente. principatus cū stabilitate constantiaq; in se ipsis. heroes cū motu atq; festinantia. principes cū tumultu. animæ ferme sicut heroes, sed minori cū stabilitate & ordine. Deorum pulchritudo occurrit inæstimabilis. incomparabilis, admiranda. supra modum delectās. arcangelorum & angelorumq; cōsimilis, sed gradatim inæqualis. Dæmon & herouū spiritus p se apparētes pulchritudinem in speciebus determinatis habent, sed illi secundum rationes essentiæ, hi secundum fortitudinis actum. principatum pulchritudo principalis est. & natiua principum ficta. adornata. elaborata. Animarum pulchritudo in rationibus consistit determinatis quidem, sed diuisis magis q̄ in herouū forma, sub una tamen specie comprehēsis.

Deorum actiones effectusq; uelociore sunt q̄ intelligentia deprehēdere possit. Sed interea penitus stabiles. arcangelorum celeritas mixta est quodāmodo efficacibus actionibus. angelorum cum motu, neque pariter habent ut unā cum dicto perficiant. dæmonum actiones celeriores apparēt quam sint effectu & ueritate. heroes magnifice quidē incedunt ad actionem, tardius tamen q̄ dæmones peragunt. principatus cū auctoritate & imperio ueniunt ad agendum. principum conatus plurimam quidē habet emphasim, sed defuit ab effectu. animarum actiones mobiliore sunt q̄ herouum, sed debiliores. Deorum apparentiū magnitudo totum cælum occupare uidetur. Quam incedētem nec terra putatur sustinere posse. Arcangelis apparētibus partes mundi quæ dī commouentur, & lumen præcedit in se diuisum. Ipsi uero pro magnitudine dominationis suæ magnitudinem lucis & figuræ præferūt. angelica forma & lux & minor est & diuisa magis. dæmonum magnitudo formæque diuisa magis & minor. heroica rursus angustior, aspectusque magnanimus, principatus prægrandes & uasti principes inflati superbiq; & insolentes apparent. animarum effigies inæquales, heroibusq; minores. Denique quilibet pro magnitudine potentiæ suæ & imperii latitudine magnitudinem formæ lucisq; præfert. Deorum spectacula prælucida nobis occurrunt, fulgentiaque ad summum & splendore de articulata mirifice & lucidiora quā sint re uera. arcangelorum uera perfectaque. angelorum effigies speciem candem seruant præterq̄

b

IAMBLICHVS :

ꝓ a noticiæ plenitudine agnitionis discretione deficiunt. Dæmonum
 exilia & quasi caduca. heroû exiliora. principatuû perspicua. principû
 obscura, sed utraq; impiofa. aiarû umbrosa. Deoꝝ imagines q̄ pluri
 mo splendore coruscant. Arcangeloꝝ quoq; præfulgidæ. fulgidæ in
 super angelorum. dæmones turbidus ignis apparent. heroes mistum
 lumen ex pluribus habent. principatus quidē purius. principes autem
 ex dissimilibus contrariisq; confusum ostendūt. aia ignē reddunt ple
 num ex multis generationis admistionibus atq; diuisum. Deoꝝ ima
 gines occurrūt tāq; ignis indiuiduus, ineffabilisq; i plens uniuersum
 mūdi profundū. arcangeloꝝ ignis etiā indiuisus. habens circa se, uel an
 te, uel retro q̄ plurimā multitudinem. angeloꝝ diuisus ignis, sed in de
 is absolutissimis. dæmonum magis quoq; diuisus sed angustius circum
 scriptus facile exprimēdus. Et apud illos qui superiora uiderūt facile con
 tēendus. heroicus ignis habet qđ horum consimilia sed nō æq̄lia. prin
 cipatuum ignis apprime lucidus principū aliqd habet opaci. aiarum
 ualde diuisus & multiformis atque ex multis mundi naturis admistus.
 Deoꝝ ignis omnino stabilis est aspectu. arcangeloꝝ stabilitatis parti
 ceps. angeloꝝ stabiliter mouetur. Dæmonū instabilis. heroû prope ran
 tior. principatuû quietus aduenit. principum uero tumultuosus. ani
 marum ignis multis motibus transmutatur. Dii aias perfectissime
 purgant. Arcangeli sursum reuocāt. angeli tantū soluunt a materia uī
 culis. Dæmones ad naturā trahunt. heroes ad curā sensibiliū opum de
 ducūt. Principatus quidē præfidentia mūdanoꝝ. principes uero mate
 rialiu studiū exhibēt. Aia cum apparent cōtendunt. trahuntq; in genera
 tionē. Quicquid purū firmūq; est in imagine nobis occurrēte supi
 orib⁹ attributo generibus. Iā uero præfulgidū eius. qđ ue i seipso firmi
 ter pmaneat diis attribue. qđ uero fulget atq; pmanet qđē. sed q̄si in alio.
 arcāgelis q̄ i alio pmanēs āgelis itē qđ mobile est & uagabūdū & alienis
 plenū naturis ubiq; in feriorib⁹ ordinib⁹ attributo. Dæmōes mixtos i se
 hēnt mūdi uapores, ferūtūq; instabiliter præter uel iuxta mūdi motū.
 heroibus generatiuæ spirituu cōpositiōes admiscētur circa q̄s & ipsi cō
 mouentur. Principat⁹ eodē mō pmanent mundanū qđ hēnt ostenden
 tes. principes materialib⁹ liquoribus pleni sunt. Aia supfluis maculis
 & alienis spiritibus sūt repletæ, quibus cū quotiēs apparēt unūquodq;
 horum generum se ostendit. Dii materiam repente consumunt. ar
 cangeli paulatim. angeli soluunt ab ea & ad sublimia reuocant. dæmo
 nes diligenter exornant eam. heroes coaptant ad eam competentibus
 ubiq;

DE MYSTERIIS

ubiq; mēsuris eā strenue cōmodeq; curātes. principat^o adstāt ei supere-
 minentes, & hoc pacto se ipsos ostendūt. principes impletos se penitus
 materia mōstrāt. Aīā purā qdē seorsū a materia ueniunt. Impurā uero
 materia uolutas se nobis ostēdūt. Exhibēt in sup alii nobis alia. dii prae-
 sētes dāt corpori sanitatē. uirtutē aīā. mēti sinceritatē. oīa nostra impro-
 pria pricipia reuocat. qdē i nobis ē frigidū. latiferūq; delēt. calorē fouēt,
 efficaciorēmq; reddūt ad uitā. faciunt quoq; ut oīa aīā menti q; cōgruāt
 & mensurentur eisdē. harmoniāq; intelligibili lumen effundūt. Quod
 ue non est corpus, ostēdunt tanq̄ corpus i p̄s animae oculis p̄ corporis
 oculos. Arcangeli eadem agūt. Sed nō a deo sufficientia uel p̄manētia
 uel extra proportionē nostrā. angeli bona ēt magis particularia diuise
 distribuunt. effectūmq; agūt ualde ab intimo eorū uigore deficientem.
 dāmones presentia sua corpus grauant. morbis affligūt. aliter puniūt.
 aīas quoq; ad naturā trahūt & a corporib^o cognatōq; eorū sensu nō di-
 scedunt. atq; eosq; ad ignē cōlestem diuinū ue cōtendūt circa locū infe-
 riorem detinent, nec a fati uinculis soluunt. heroes alia dāmonib^o simi-
 lia faciunt. propriū uero id habent qd ad opa quādā generosa magnāq;
 nos suscitant. principatus apparentes bona largiuntur mūdāna, resque
 uitae huius oēs suppeditant. principes materialia, terrenaq; bona. aīā cū
 apparent si aīā sunt purā in ordinē angelico cōstitutā sursum reuocat.
 salutem aīo prebent. spemq; sacra, sacraq; dona quae sperātur. aīā impu-
 re ad generationē detorquet, spem frustratur eius fructus auferentes,
 passionib^oque intuentes implent aīam corpori copulantibus. Or-
 dinem quoque quē unusquisq; optinet in apparēdo designat. dii osten-
 dūt deos uel angelos circa se adstantes. arcangeli angelos praeferūt uel prae-
 currentes uel circumstantes, uel sequentes, siue aliā quādā turbā ange-
 loꝝ quasi stipatoꝝ circūuallantiū. angeli opa ordini suo cōgrua prae-
 ferūt. Boni dāmones opificia sua & bona quae tribuūt in conspectū ad-
 ducūt. dāmones ultores ostendūt supplicioꝝ species. dāmones alii quo-
 modocūq; prauī occurrūt circūdati feris latiferis, uoracib^osq;. pricipa-
 tus prouincias mūdi quas dā secū demōstrant. principes cōditionē ma-
 teriae ordine carentē errantēmq; secū afferunt in cōspectū. aīā qdē to-
 ta in nulla particulariū specie detenta ignem ostendit si ne certa specie
 circa mundū totum, quo aīā mundanae natura significatur indiuisa &
 una & nulli addicta speciei. anima purificata igneam ostēdit figuram,
 ignem purum, & lumen micans, simulque stabile. & ipsa unā cum du-
 ce sublimi sequitur bona uoluntate gaudens. atque ita in operibus suis

IAMBlichVS

ordinem quem obtinet patefaciens. anima uero quæ deorsū labitur occurrit trahens secū signa uinculoꝝ atq; pœnaꝝ materialiumq; spiritu um cōpositione se grauatam ostēdit, turbationibusq; materiæ dissimilibus occupatam, sc̄q; subdentem impio dæmonū generationi fauētū.

Singuli cū apparent ostendunt prouincias sortēsq; quas sortiti inhabitant. aërii quidem ignem aëreū, terreni uero terrenū atq; nigrum. cœlestes autē ignem splendidiorē atque in his tribus terminis oēs distributi sunt eoꝝ ordines. Dii demonstrant omniū ordinū principia in se cum apparent. Angeli declarant se ab arcangelis depēdere. dæmones heroesq; patefaciunt se superioribus ministrare. quibus aliter hi q̄ illi. principatus principēsq; præfecturā ostendūt. Illi circa mūdū, hi circa materiā animæ declarāt se supioꝝ postrema tenere unde una cum se ipsis primi quidem prima loca designāt, secūdi secunda, tertii tertia, cæteriꝝ deinceps eodē ordine. Dii tennitate luminis tanta effulgent, ut corporis oculi nō possint capere. atq; p̄inde afficiātur, ut pisces ab aqua turbida pinguiq; tracti in aerem tenuissimū. qui. n. diuinum spectant ignē nō potentes ignis diuini respirare subtilitatē, cum primum spectare uidentur uirtute deficiunt atq; innato spiritu profus intercludūtur. Arcāgeli quoq; splendorē emittūt subtiliorem puriorēmq; q̄ tolerari queat, nō tamen a deo intolerabilem, sicut dii. Angeli occurrentes tolerabile p̄ficiūt aeris mistionem, ut sacerdotes eā attingere possint. Dæmones cū apparent, nihil totus aer cōpatitur, nec eis circumfusus aer fit subtilior, neq; præcurrit lumē, in q̄d eoꝝ species emicat aërē anticipās. Neque circa illos circūlucet aer undiq; heroibus apparentibus plage quædam terræ commouentur. sonitūsq; circumsonāt. totus uero aer non fit subtilior neq; a deo ineptus sacerdotibus ut substinere non possint. sub principatibus circūcurrit, eos uisorum circūuolutio plurimorū, difficilistoleratu, & uolumen eiusmodi circa eos est mundanum. circa principes uero terrenū, neq; tamen sup mūdana subtilitas neq; supremorum elementoꝝ, animis apparentibus aer apparens magis conatus est eis, earūque descriptionem suscipit coaptatus eis. Affectiones in uocantium animorum occurrentibus diis excedentem reportant perfectionem actionēque & amorem diuinum incredibilēque lætitiā. arcangelis cōtemplationem intellectualē sūmope purā immutabilemq; potentiā. angelis rationale cognitionē uirtutēmq; in ordine positā ad summū dæmonibus appetitū generatiōis atq; heroib⁹ talia quædā, & insup studia ciuilibus gubernationis. p̄icipatib⁹ uel p̄icipib⁹ mot⁹ mundanos

DEMYSTERIIS.

mūdanos uel materiales agūt aīo naturæ opūmq; fataliū expletionem animis. appetitus. generationis. & studia corpoꝝ curādoꝝ. Deorum. apparitio ueritatē. potestatem. actiones ad summū corroborat & bona præbet amplissima. arcāgeloꝝ similia, sed particularia magis, & cognitionē potētiamq; nō simpliciter, sed ad hoc & ibi & tūc & hoc pacto. angeloꝝ ēt determinata magis. dæmonū nō aīa bona, sed corporis corporeāq; quādo mundanus ordo concedit. herouū dona. .r. p. mūdanæ, siue terrenæ. principatū mūdana & oīa uitæ cōmoda principū. inferiora idest magis materialīū copīa. aīaꝝ quæ ad humanā uitā cōferunt familiarī prorsus occurſu. Porphyrius narrauit opinionē dicentem cōmunē hoc est diis angelis dæmonibus, oībus deniq; supis, cum apparēt ostentare se, & iactare mirifice & imaginariā similitudinem ex se producere. Iamblichus utrāq; confutat. Deus. angelus. dæmō bonus docēt hominem cū apparent, quæ qualis ue reuera sit eoꝝ essentia. nihil ultra uel citra ueritatē loquentes. Sicut. n. lumen naturaliter, & assidue solem sequitur. sic ueritas deū eiusq; pedissequos, præsertim cum pfecti pleniq; sint neq; egent, neq; possunt sibi ultra q̄ sint arrogare. Quādo in theurgia. i. deiphica, & sacerdotia facultate delinquuntur. tunc nō bona q̄dem numina quæ optantur, sed deteriora, malaq; nobis obcurrūt sub prætestu bonoꝝ. mali enī spūs in similitudinem bonoꝝ se sæpe transformāt. iactabūdīq; ueniunt, & supra q̄ sunt sibi arrogant. Nempe ubi initium primū adulteratum suboritur mēdaciū plurimum ex peruerſitate procedit. Oportet sacerdotes apparitiones spiritūū regula ordinis totius examinare: & meminisse arrogatiā iactabundā nō esse ullo mō propriā ueris spiritibus atq; bonis. Et cauere ne a ritu sacrorū aberretur unq̄. Ac si i errore apparitiōis q̄dā repente i solētes aduētēt, nō decet ex eaꝝ cōditiōe cōmunē omnēq; nūminū naturā cōditiōnēq; ppēdere. Quæ. n. multis seculis, & o p o s o labore i sacris comprobata sunt, ne phasē ex nōnullis repēte icidētib⁹ temere iudicādo mutare. Et si falsi spūs mētiūtur: boni tamē circa ignē ueridici sūt atq; legitimi. In oī siq; dē genere principalia primū a se ipsis exordiuntur. sibiq; ipsis præbent q̄d cæteris exhibēt: idq; fit i essentia, uita. motu. similiter supi ueritatem oīb⁹ exhibētes: priō de se ipsis uera prædicāt ipsaq; eoꝝ essentiā præcipue cōtēplātib⁹ patefaciunt. Ideoque ignē p se propriaque forma spectādū sacerdotib⁹ rite demōstrāt. Nō. n. est caloris frige facere. uel luminis obtenebrare, atque occultare: uel ulli⁹ p essentiā aliquid facientis: aliquādo cōtraria facere. Phantasma. i. simulacrū missū ab aliquo sine

IAMBlichVS.

natura eius: sed solum p modū idoli specularis uane trahit animū intuentis: fallitq; dū simulat se eē aliqd, de cuius natura nihil habet. Est igitur causa falsitatis. quod nullo modo cōpetit alicui essentiæ uere. Ideo neque diis sed ii eorumque sectatores: non exiles inanefque: sed naturales & ueras sui reuelent imagines. non quidem speculares (ut dixi) uanas cur enim eas mitterentur. non ut demonstrent essentiā suam, atque potentiam. Nam illæ ab hac ex tota natura deficiunt. non etiam ad intuentium utilitatem. Que. n. utilitas est ex mēdacio simul atque deceptione. Non denique ob hoc mittunt, quia natura eorum sit, ita ex se idolum mittere. nempe essentiā firmā in se ipsa cōsistens, & ita reliqs essentiæ ueritatīsq; causa nullo modo ī aliud mitit imitamē sui ullū fallax & deceptorium. quod simul & se esse aliquid: de cuius natura nihil habeat. Neque igitur dii: neque sequaces eorum: uel transformant naturam suam in aliqua simulacra: neque hęc in aliud ex se producunt sed ueras sui formas in ueris animæ moribus illustrāt atque demōstrant Nota huic simile illud: q; in patria mens beata diuinā essentiā uidet non per imaginem ab ea. creatā profus deficientem: sed per eandem essentiā: sicut is qui lumen uidet per lumen in lumine. Non sicut qui calorem per lumen. uel qui corpus speculo. Substātiæ separata: nō habent ullum sibi cōmune genus. Item dii. angeli. Dæmones boni non apparent phantastico mō: sed proprio profus, & uero. Spiritus uero mali phantastico fallaciq; neque decet ex conditione qua hi apparēt nobis reputare modum, quo boni sua præsentiā formant animam.

Porphyrus ait cognitionem quidem diuinorum esse rem sacram. ignorantiam uero prophanam. hec Iamblichus cōprobat: quia cum dii per intelligentiam agant entia; merito nos per intelligentiam entium placere diis: atque probari. sed operationem religiosā antepōnit ī intelligentiæ. tanq̄ quæ sola sit efficax ad acquirendam aīæ cum deo deificam unitatem. Tanta est uirtus sacrorum rite deo factorum: ut et si hęc ignores pietatem obserues: non minorem habeant efficaciam. Nō .n. intelligentia coniungit sacrificatores deo alioquin philosophi unionem deificam reportarent.

De uirtute sacramentorum.

o Bseruantia decens præceptorum operumq; diuinorum quæ oēm excedunt intelligentiam, atque symbolorum sacramentorumque potestas mira solis nota nūminib; præstat nobis deificam unionem. Quando operamur in sacris non conficimus p̄intelligentiā

DE MYSTERIIS

telligentiam sacramento alioquin & actio eorum intellectualis foret: & daretur a nobis. contra uero & nobis non intelligentibus: hæc propriū opus peragunt, & deorū potestas quo hæc referūtur: ineffabiles ex se ipsa. proprias agnoscit imagines non a nostris intelligentiis excitata. Vniuersales .n. cā a particularib⁹ effectib⁹ nō mouētur: unde nec ab intelligentiis nostris diuina principaliter mouentur ad operandum: Sed intelligentias & affectionē optimā puritatēq; præcedere necessariū ē tāq; cōcās q̄f dā. Quæ uero præcipaliter diuinā prouocāt uolūtātē ipsa sūt. sacramēta diuina: atq; ita diuina a seipsis icitātur, neq; ab ullo subdito præcipiū actionis accipiunt. Ne putes igitur totā in nobis auctoritatē eē efficacis rationis in sacramētis: neq; in ueritate intelligentiæ nostræ uerū eorū opus absolutum uel hæc ex nostra deceptiōe mētiri. Nā nec ēt si nouerim⁹ quæ genus qđ libet propriæ cōsequūtur: subito cōsequimur ipsā eorū in ope ueritatem.

Absq; cognitiōe qđ nūq̄ aduēit efficax unitas ad diuina: neq; tamen idē oīno. Quæp̄ neq; diuina puritas p̄ rectā cognitiōem efficitur: sicut corporis puritas p̄ sanitatē sed sup̄ cognitionē unita ē & purificata puritas. i. p̄ ptatē cognitiōis superiorē. Neq; igitur aliud qđq̄ in nobis humanum addiuinarū actionū finē aliqd cōfert. Cōclude sniam Iamblichy ægyptio & assyrio & sicut in agricultura medicina: arte imaginū: coitu humano hō materiā oportune coaptat. cā uero superior uniuersalisq; adhibet formā sic in sacrificio quādo fiūt symbola. atq; synthemata. i. signacula: & sacramēta. sacerdos adhibet materialia quædā quo ordie decus instituit. Deus aut uim efficacē in primit sacramētis.

Vaticiniū quid & unde.

Vaticiniū ipsum nec ab arte, nec a natura nec a naturabilib⁹ uel animalibus rōnibus motib⁹ ue efficitur: neq; fit ullo mō. sed utriq; sempiternū ē missū ad nos usq; diuinitus. totaq; ptās præfaga refertur ad deos, & oīs hui⁹ auctoritas cōsistit in eis: atq; idē traditur diuinisq; opibus signisue pficitur. Spectacula qđē habet diuina: & cōtēplationes uera scientia præditas. Cætera uero cuncta uel ut instrumenta subiciuntur. missō diuinitus præfagii dono. quæcūq; ad animam pertinet, aut corpus. uel in totius natura sunt, siue naturis. loca uero & talia quædam ad uaticinium exiguntur uice materiæ. nō decet uaticinium deducere sine causa. s. a quibusdam nullā in se hærentibus præscientiam. Sed a diis continentibus in se terminos totius sciētiae rerum. contemplari decet uaticinium distributum circa totum mundum & circa omnes diuisas in mundo naturas, sic utique causa uaticinii præcipua est & cōmuniissima: possidensq; in se ipsa quæcūque sui participatibus exhibet: præ

IAMBlichVS :

cipue præbens ueritatem, qua opus est uaticinio & in primis essentia, cam' q; eo & quæ sunt optines in se ipsa. a qb' necessario procedit, ppetua præfagii consecutio. Porphyrius ait, quædo dormim' aliquædo præsentire futura, absq; ulla præsentis stat' animaduersione, et si in extasin minime concitemur. Volens arbitror nõ tã externo influxu. tunc diuinitus influente q; ex ipsa natura aia. metisq; præfagire. Iamblichus ait sônia quæ humanis proueniunt causis siue per naturã nostrã, siue p affect' & cogitationes, & actus, raro ad modũ & obscure nimiũ, & sæpius casu quodã attigere uerũ.

De somniis.

Omnia quædoq; icitatur in nobis ab in natis itelligentiis rônibus
 f ue uel ab imagiatiõib' curisq; diurnis, quæ aliquædo uerum
 affecuntur plurimũ uero falluntur atq; hæc humanis principis ori
 untur, dormiētibusq; cõtigunt uigiliæ nihil habētib'. Somnia uero
 missa diuinitus nõ ita cõtigunt, sed ueniunt uel iter uigiliã atq; somnum
 uel iter somnum atq; uigiliã, uel in ipsa uigilia. Tunc breues audiuntur uo-
 ces: qd agendũ sit admonentes et aliquædo spũs qdã nõ corpulentus nõ
 tractabilis, se iacentib' circũfundit. Qui tamẽ nõ pspicitur: sed alio quo
 dam sensu & animaduersione quæ in cõsensu precipitur ipetu quodã igre
 diēs. & se undiq; circũfundēs absq; cõtactu, atq; mirifice passioēs animi
 corporisq; expellit. aliquædo uero lumẽ sincerũ qetumq; fulget. s' b' quo
 uisus clauditur aia patēs. Sed alii sensus iteri puigiles sũt persentiuntq;
 quomodo dii in lumine se ostendunt, & quæ illi locuntur aguntque cõ-
 tinuata animaduersione percipiunt. perfectius uero id totum discerni-
 tur, quando uisus quoq; perspicit, atque intellectus corroboratus quæ
 sũt assequitur, & qui spectant similiter commouentur. Tanta tamq;
 differentia qualia diximus, non sunt humana. contingunt uero quan-
 do somnus noster est grauedo quædam capitis, uel inclinatio: & occu-
 patio uisus, uel medium quiddam inter uigiliam atque somnum, uel
 excitatio subita uel ipsa uigilia. Quæ omnia diuina sunt ad deos susci-
 piendos idonea diuinitusque mictunt. at qui talia quædam præcedunt
 quasi apparitionis diuinæ partes. Somnia humanis causis procedē-
 tia defectus patiuntur duos. Nam & in ipso somno omnino dormiē-
 tibus accidunt, & nos tunc non distincte uel plene animaduertim' aut
 quæ occurrunt, aut statum ibi nostrum. Quando uero diuinitus
 mictuntur somnia, neque reuera dormimus, & assequimur. animad-
 uertimusq; clarius q; cõsueuerimus uigilãtes. Ideoq; in eiusmodi sônia
 maxie pōitur uaticiniũ. Aia duplicẽ habet uitã, unã qdẽ simul cũ cor-
 pore alteram uero ab oĩ corpore separabilem. quando uigilamus utimur

DEMYSTERIIS.

plurimum uita quæ communis est cum corpore præter quæ, si quando penitus separamur ab eo, propterea quod uel intelligamus, uel puris rationibus cogitemus, sed indormiendo penitus solui possumus uel t à uin- culis adhibitis animo. atque uita à generatione separata tunc uti. Quæ do quodammodo dormientibus animus à corpore soluitur, tunc illa ui- tæ species secundum seipsam permanens separabilis, separataque, siue in- tellectualis siue etiam sit diuina, protinus expergiscitur in nobis agitque quemadmodum sua fert natura. Quoniã, uero & intellectus entia contem- platur & anima generabilium rationes in se complectitur merito secun- dum causam comprehendentem futura in præcedentibus sui rationi- bus ordinata prænoscit. Dicitur est de præfagiis animæ redeuntis in se in statu simili somno. In se in quæ id est in rationes seminales, & intellectua- les, sed hæcenus sub forma quadam propria præsentis uitæ, id est sub for- ma particularis actionis huius & uitæ, sed si mox explicet uniuersam ra- tionum cogitationumque formam, secundum quæ uixit aliquando, tunc re- portabit præfagia pertinentia magis ad uniuersalem mundanarum re- rum conditionem, sub qua & particularia passim conspiciere poterit. Si rursum per formam uniuersalem eiusmodi suam ipsis deorum menti- bus copuletur, uidebit in super quæ ad mundum spectant superiorem, & quæ ad hunc, item per illa tanquam præcipuas causas intelliget absoluti- us, in quo statu non solum cogitatio erit perfecta, sed imaginatio quo- que habebit imaginamenta sincera de rebus corporeis atque diuinis. Quoniam uero sunt in anima rationes generabilium penes potetiam eius, tum effectiuam, tum etiam cognitiuam, atque hæ rationes depen- dent à rationibus quæ sunt in diis. Ideo anima his coniuncta, rationes in se suscitatur in actum. Saltem cognitionis amplissimum, & sub diui- næ providentiæ modo per quem & per quas reputat præterita futuramque & temporalia omnia, eorumque actiones & passionem, passionumque remedia & curationes morborum & uitiorumque animæ, & statuta legum & artes generi hominum necessarias sic in Aesculapii templo accipiuntur somnia, quibus morbi curantur, ipsamque ars mede di somniis est comparata diuinis. Exercit⁹ alexandri morbi mox de pituitus eua- sit discrimen remediis adhibitis in somno à Dioysio deo. Lisander rex aphu- tim urbem obsederat & in somno iussus ab Amone soluit obsidionem. Multa quotidie similia fiunt supra orationem rationemque humanam.

De inspiratione diuina quæ fit in uigilia.

P Orphyrus duas diuinas afflationes tetigit unam quæ coiter dicitur in somno fieri, alteram quæ in uigilia ubi afflati & percipi præfagiunt, ita uigilam

IAMBlichVS

tes ut et utantur sensibus. Neque tamen interim sunt humanæ rationis com-
potes. Iamblichus ait animos uere præfagientes afflatosque, & cum dormi-
re uidentur, non dormire. & cum uigilare non proprie uigilare. neque more
hominum sensibus uti. Animi diuinitus afflati perciti que, subiacerunt
uitam suam penitus afflati deo. Ideo siue ut uehiculum, siue ut instrumentum se
subiecerint prioris uitæ modum deponere, atque uel uitam propriam in uitam
diuinam commutauere, uel uitam suam penitus ad deum agunt. Ideo neque utuntur
sensibus, neque ita uigilant, ut qui uigiles habent sensus, neque ipsi præ-
fagiunt, uel mouentur humano quodam impetu atque more, neque suum
statum animaduertunt, neque ullam edunt cognitionem, actionemque propriam.
sed totum illic agitur sub forma actioneque diuina,

Miracula multa fiunt a prophetis.

• **Q**uod autem afflati diuinitus non uiuant, tunc ipsa aialis uita patet.
quia multi eorum admoto igne non uruntur ignem uidelicet re-
pellente deo intus afflante uel si uruntur non perferunt, ne-
que pungentia percipiunt, uel radentia, uel ulla tormenta. item quod ac-
tiones eorum non sunt humanæ constat, quoniam per inuia uadunt, perque
ignem ferruntur intacti & flumina transeunt mirabiliter, quod & ipsa
sacerdos agit in cataballis. per hæc patet illos non uiuere uitam huma-
nam nec animalem sensibus impetoreque urere. sed diuinam, quasi anima
eorum occiditur, & deus sibi fit pro anima moueatque tanquam excellentior anima:

• **V**ariæ sunt diuinitus inspiratorum species tum pro uarietate deorum,
qui alii aliter inspirant. tum pro differentia modorum inspirationibus,
hi modi sunt tales. Aut enim deus ipse nos occupat, aut nos ei nos addi-
cimus, totique illius efficitur, aut eum agimus ad deum actionem. ite-
um uel ultimæ diuinæ potentie euadimus compotes, uel mediæ uel supre-
mæ. item aliquando nuda est dei præsentia, aliquando ultra præsentiam
fit communio, interdum ultra hanc conficitur unio, rursus inspirati-
onis, uel anima sola fit compos, uel etiam corpus subinde fit quodam-
modo particeps, uel etiam commune animal ex æquo fit compos secun-
dum horum diuersitatem differentiam sunt inspiratorum signa, & effe-
ctus & opera. Secundum prædictam inspirantium inspirationis ue-
diuersitatem inspirati alii mouentur uel toto corpore uel quibusdam
membris, uel contra quiescunt. Item choreas, cantilenasque concin-
nas agunt aut contra. rursus corpus eorum uel ex crescere uidetur in al-
tum uel in amplum uel per sublimia ferri atque contra. item uoces edunt,
uel æquales perpetuas uel inæquales & silentio interruptas. Et tum
remittunt

sed totum esse actum ipsius dei ex deo simpliciter dependentem. Actū dico à deo peractum in mente uel anima simpliciter. ut instrumētis ab omni proprio motu uacantibus. atque ita uera præſagia dari. atſiqs motus ex corpore uel anima, uel qualitas talis interim inferatur, uel præcedat, confundi uiſa. neque uera uaticinia fore. neque legitimam eſſe ibi diuinam afflationem ubi aliquid miſcetur humanum. Tres generatim opiniones erant de afflatu, uaticinioque diuino. prima, cauſam ei⁹ referebat ad animam. ſecunda ad corpus. tertia ad compositum. Prima ponit ipſum in eo ſtatu in quo anima tota eſt redacta in diuinū ſuum, uel in mentem, aut quando eius actio facta eſt uehementior, ſiue amplior, aut quando cogitatio facta eſt acuta motuque uelociſſima, aut cū mens incaluerit. Secunda ponit illius cauſam in corpore, quando certam haberet complexionem, ſcilicet uel melācolicham uel temperatam, ſiue qualitatem quandam elementalem, ſiue præterea ſpecialē, ſiue certum ſpiritum. Tertia cauſam eius ait certam proportionem qua corpus & anima inuicem ſunt compacta. Iamblichus ait, ipſum non eſſe opus animæ uel corporis. uel compositi nec cauſam in eis habere. Nā afflatus ille fatidicus agit, tum in prædicendo, tum in efficiendo. ſuper omnem humanæ naturæ conſuetudinem. Non poteſt autem homo, uel aliquid hominis ultra termīos ſuos ad diuinos progredi terminos. Neque poſſunt præſtantiora à deterioribus generari. cauſa igitur, huius eſt, duntaxat ipſa diuinitas. quando ſcilicet à diis descendunt in nos lumina. ſpiritusque traduntur ab eis. ad eſtque nobis dominatio poteſtasque illinc abſoluta comprehendens omnia quæ ſunt in nobis, & exterminans penitus propriam nobis animaduerſionem & motionem, proferensque ſermones, per hominem quidem, ſed non cum ipſa cogitatione hominis. immo pronuncians ipſa per os furentis extra ſe poſiti. Dum uidelicet quæcunque ſunt in nobis ſeruiunt tota numini, ceduntque ſoli dominantī actioni diuinæ. Porphyrius ait. Muſicam paſſiones inferre animo, itēque ſedare, & alios ſenos, aliis animis & moribus conuenire. Item complexionēs affectionēſque corporis permutare. furorem mouere. cohibere furorem. Iamblichus iſta concedit. Sed negat hæc eſſe cauſas afflatus diuini. Quoniam ſunt humana, partim naturalia, partim artiſicioſa. Nec quicquam in ſe diuinum habent. Quod uidetur ſuſpicari Porphyrius dicens aliquos afflari, cum audiunt tybias, uel cymbala, aut tympana alios uero cum alias melodias. Variis deorum ordinibus reſpondent
in mundo

DE MYSTERIIS

in mundo uariæ motionum species, certæ que certis. ex his uero uariæ
 profluunt melodiæ. quæ congruunt similiter p suos quæque motus
 certis ordine diis principiis motionum. hi cum ubiq; sint, & sua potissi-
 mum suis impartiant, melodiis sibi præcipue congruentibus adsunt
 præcipue nostrisq; spiritibus per eas affectis se insinuantes occupant ho-
 minem, suâq; mox essentia, & potestate penitus implent. cuius afflatio-
 nis causa est, non tam passio hominis excitata per musicam, q̄ ipsa ad de-
 um musicæ congruentia, cui naturaliter deus adest. Quæ ad uisum ue-
 niunt nimis imaginaria sunt, & intelligibilia potius referunt. Quæ ad
 sensum infra auditum materialia nimis. quæ ad auditum, media & ani-
 mæ congruunt spirituiq; insinuata cum motu, affectu, significatione
 uehementer afficiunt animam quidem hinc, & inde corpus. unde totus
 homo secundum proprietates melodiarum, euadit susceptaculum hu-
 ius numinis, aut illius & qui afflati sunt aliter, aliterq; se habent in mo-
 tu, & quiete aliisq; habitibus, pro diuersitate numinum quibus afflan-
 tur principalisq; pro differentia musicæ. Cessauit enim iam hic affe-
 ctus soni quando deus agit. Anima in mundo intelligibili audiuit ar-
 moniam diuinam cuius hic reminiscitur quando audit melodias habé-
 tes diuinæ uestigium reminiscens uero ad eam uehementer afficitur. si
 est e numero animarū, quæ ipsam harmoniæ ideam præcipue contem-
 plata sunt in patria. Eiusmodi uero affectu facta familiaris deo, iam af-
 flatur singulari quadam præsentia dei. unde mirabilia facit, huius ergo
 afflationis miraculisq; causa est non passio ex sonis illata. nō animæ na-
 tura ex harmonia composita, sed similitudo ad deum, deiq; præsentia.
 Multo quoq; minus dicendū est afflationem in eo consistere, quod per
 musicam & afflationem ipsam superflua quædam in anima, corporeq;
 concreta purgentur. Vaticinii ius non est ex certa complexiōe. deo
 enim dona non uariæ spirantur secundū corpoream uarietatem. Mu-
 nus enim diuinum impatibile est, & super naturæ uim datur per propri-
 am dei actionem, neq; aqua, neque aer, aut corporeum aliud præbet ua-
 ticinium, sed sacra quæ fiunt circa hæc, immo mentis purificatio una
 cum purificazione uehiculo intentioq; in deum suscipit uim diuinam,
 ubique semperque promptissimam. Cum afflatus animus & dicat &
 agat supra, & contra naturæ morem, causa afflationis eiusmodi non est
 naturalis, uel ex corpore nostro, uel qualitate loci, uel dispositiōe cœle-
 sti nascente homine, uel operante, sed ex dei præsentia ista fiunt. Vnde
 & uariæ afflatorum species non sequuntur naturales uarietates in nobis

de afflato vaticinii & loca

licet dependem. Ad
 ra præcipue ad motus
 erant uelant, uel præ
 que legem esse ibi
 amatum. Tre gene
 mo. prima causam et
 ad compositum. Pri
 a est redacta in diuini
 ta est uicem esse sine
 que uelocissima, ut
 in corpore. quando
 lictam uel temperatam,
 ueltra specialē, sine cer
 a proporem qui cor
 ditionem in ipso non est
 causam in eis habere. Ni
 rum in efficiendo. Super
 in potest autem homo,
 nos progredi terminos.
 erari. causa igitur, ju
 et à diis descendunt a
 alique nobis domina
 ut omnia que sunt in
 os animaduersionem &
 anem quidem, sed non
 acans ipsa per os fiunt
 sunt in nobis uelant
 ut diuine. Porphyrius
 que hinc, & alios senoi
 amones affectionē
 mberet furorem. In
 is afflatus diuini. Qu
 artificiosa. Nec
 suscipiari Porphyrius
 mbala, aut immo
 a ordinibus dependet
 in mundo

IAMBlichVS

Porphyrius præter uaticinia publice celebrata, cõmemorat aliquod priuatum, eorum scilicet qui profitentur per certos characteres se spiritus attracturos ad uaticinium, quod Iamblichus reprobat. quia cum totã religionem sanctimoniamque negligant soli cõfisi characterib⁹, nequeunt ipsam alicuius dei, bonique numinis præsentiam adipisci. Qua solent uera uaticinia dari, sed in eo falluntur, quod per characteres quidem diis congruos, & intentionem animi, reportant imaginariam quandam à superis apparitionem exiguam, & obscuram. & quoniam interim sanctimoniam negligunt, ueniunt sub malorum dæmonũ potestaté, qui mentiuntur, & fallunt, & quantuluncunq; indiciorũ apparitionũ que à diis contigerit peruertunt, atque confundunt. Sed qui ueram deorum præsentiam fortiuntur, præfagium reportant uerũ & immutabile, quod à malis spiritibus deturbari nõ possit. Sicut enim ueniente sole tenebræ eius præsentiam sustinere non possunt sed subito subter fugiunt, nihil solem impediens. sic undique refulgente potestate deorum, quæ replet omnia bonis, perturbatio omnis quæ solet à spiritibus malis accidere nullum habet locum, sed repete disperditur. Bonis enim numinibus omnino præsentibus, mali spiritus euanesçunt, neq; mouere se ualent, neq; splendorem obfuscare diuinum. Damnat eos, qui omnem contemplationem sanctimoniamque religiosam negligunt. solis cõfisi characteribus, quibus sperant se inclusuros substantiã ipsam alicuius dei, quo præsentem uaticinentur. Horũ quoq; confidentiam Porphyrius improbat. Qui etiã narrat præter hos, esse alios, in quibus phantasia aliquando concitatur. quando certa quædam adhibuerint, & si alioquin in aliis mentes compotes sint, dum sunt phantasia furentes in sacris. Quando scilicet uel in tenebris latuerint, uel certa pocula biberint, uel cõtibus, uel constructionibus quibusdam usi sint. Tunc ergo furentes imaginantur occulta, futuraq; alii quidem in aqua uidentes alii in muro, alii sub diuo idest sereno aere, alii in sole, alii in stellis aliis. Lumen hoc diuinum uenit in phantasiã proprie, ac si quid extra uidemus mirabile fit, per uisum phantasiæ pedisse quum. Dii uel præsentia tantum sine medio mouent animum quotiens uolunt paratum. s. uel lumen aliquod ex se fundunt in æthereum animæ uehiculum, quo imaginationes mouentur in phantasia quales ipsi uolunt. & utrobique diuinitas nusq; includitur. Cum adhibentur prædicta uaticinio congrua, attetio quidem animi, & cogitatio animaduertit, quæ fiunt, quando diuinum lumen non attingit proprie ad hæc, scilicet ad rationales

no. de p. d. m. s. b.

DE MYSTERIIS

racionales potentias, sed interim imaginatio furit alienata, quia supra morem humanum desuper incitatur. Tenet aliquando in tenebris hominem diuinandum. Nihil enim in eis obfistit ueturo lumini. Aliquando tenent in lumine quando eum preparant, ut maior sit ad lumen diuinum similitudo, & tunc accipitur illud in lumine solis, uel lunæ. uel serenæ noctis, uel in aqua per diaphanon parata, uel in pariete sacris characteribus preparato. hic. n. propter soliditatem quod diuinitus semel accipitur diutius retinetur. Admouent præterea quædam cognata diis in sinuandis, & exhibent diuinaturo potiones, & compositiones quasdam & cantilenas uel excantationes conuenientes ad præparandum susceptaculum & ad commodandam præsentiam, apparentiamque deorum. scilicet quod lumen eorum occultum alicubi pateat sensui, sed semper pro uoluntate deorum siue deducatur ex æthere, siue aere, uel sole, uel luna, uel alia sphaera cælesti. Quatenus placet diis qui liberi dant, & ut præcipui auctores, & mouent imaginationem, & per eam quandoque sensum in obiectis accommodatis, & aliquando eam per sensum, imagines magicæ factæ ex materia solida diutius uirtutem seruant. Superi dant dona paratis. non solum naturaliter, sed per intellectum & liberam uoluntatem ipsorum deorum. dii dant futurorum ostenta in æstibus uerbisque, & stellarum nouis prodigiis, ex quibus humana sagacitas conicit euentus per proportionem signorum aduentus, ut ex casu auis casum uiri ex defectu membrorum in æstis defecti, exigue cadente deiectionem eorum. Dii imprimunt futurorum signa in rebus ministerio naturæ uniuersalis & naturarum uel obsequio dæmonum seruentium diis & dominantium elementis animalibusque, similibusque cunctis, quæ agunt facile pro uoluntate deorum. Et si symbolice declarant in signis uoluntatem dei, & futuros euentus, ut inquit heraclitus. Repræsentant interim opificii modum. Sicut enim per imagines firmas faciunt res, & euentus præsignant, sic & per noua ostenta, & qualiacunque signa, & interim acuiunt ex eadem causa, & occasione sagacitatem nostram. Viscera in ostentis transmutantur contra naturam in animalibus ab anima eorum, & à dæmone eis præside & à motu aeris. motuque cæli, præter naturam & pro uoluntate deorum ad homines admonendos. Quod autem diuinitus fiat, patet, quia sæpe non inueniuntur in animalibus principalia quædam membra ad uitam necessaria. Quæ repente miraculo auferuntur. Cùm necesse sit ea paulo ante non defuisse. In auguriis captandis aues miraculose mouentur ab anima sua, & dæmone præside motuque aeris, atque cæli. à quo cælo descendit uirtus per totum aerem conformans, & commouens illum ad de-

f
Nō de uirtutibus q̄ ma
gicæ factæ

f
Nō de hīs q̄ uoluntatem
deorum præsignant

f
Nō de auguriis

orum sententiam. pro signis efficiendis. Setentiam dico ab initio præsignatam, atque decretam sic aues sæpe se ipsas præcipitant, uel allidunt uel aliter se necant dum ad significandum conferunt, quod non sponte faciunt, sed tractæ diuinitus. ¶ Flammæ quædam stellarum instar factæ diuinitus, aliquando pro signis futurorum in aere facillimæ fiunt ad nutum deorum cælestium accenso illic aere summo, qui ductu. formatumque facillimus est præsertim à diis, atque in ignem. descendunt interim in hunc aerem corporum cælestium influxus quidam, conducentes ad creandas, mouendasque stellas eiusmodi similes cælestibus lucæ, uirtute motu. ¶ Mundanum animal est adeo secum unitum, ut membra eius cõpatiantur inuicem, commoueanturque; etiam quæ remota inter se uidentur, quasi sint proxima, tanquam eiusdem animalis membra. Atque hæc unio, & compassio confert diis ad exhibenda signa hominibus. primo per cælum, subinde per aerem. ¶ Dii non immediate, sed per media instrumenta. scilicet dæmones, aîas, naturas & oîa hinc dependetia faciunt hominibus signa. exordietes secundum principium unum. Et inde diffundentes deinceps motionem ab ipsis descendentem, quocumque uolunt ipsi. Ideoque sine habitu dine & cõhordinatione eorum ad generabilia, regunt eiusmodi singula. & sicut in opificio, & prouidentia, ita in exhibendis signis non deflectitur eorum intellectus ad nostra, sed dum ille in se permanet, signa oîa uaticiniumque conuertit ad se. eaque animaduertit à se ipso procedere. ¶ Vates omnes confitentur, per deos uel dæmones uaticinium nancisci, quia nequeant futura uidere, nisi qui sint causæ & domini futurorum. Per quos & alii uideant. ¶ Porphyrius admiratur quod dii adeo inseruiant hominibus, ut uates aliqui et per farinam uaticinentur. Respondet Iamblichus deos non obsequio id præstare suo, sed excessu potatis & bonitatis. & cetera oîa in se continete, dum in seipsis manent absque cõuersione ad subdita, eis pro gradu præparatiõis dona & signa largiri. sicut sol diaphanis, oculisque lumene. Atque hoc calore. Quia uidemus homines subiecta curare cõuersione quadam ad opera & distractiõem ad diuersa, & distrahi à seipsis, & laborare, ideo similiter suspicamur prouidere deos. quod cõtra, quatenus ad se cõuertuntur, unamque sui formam, quæ est inferiorum causa, eatenus agunt, mouent regunt oîa, non distracti per diuersa, sed ab uno principio nutuque; simplici uibrantes cuncta, successiõem quædam inde pedentia, neque ipsi ad subiecta flectuntur. sed statu & plenissime sua reddunt sibi cuncta similia. ¶ Deus diuersos suppeditat uaticinii modos. non quod distractus ipse, sed indiuiduo nutu formaque; simplici suggerit oîes, & diuersis temporibus suggerit diuersos, non ipse per tempora uariis, sed æterno eodemque; metis, & uoluntatis ictu oîes inspirat quibus hi temporibus uariis explicentur, neque;

f
No de hys qd uaticinantur
qz aere

No de uaticinio y fraud

DEMYSTERIIS.

tur. neque in ostentis continetur distrahiturue, sed in una sui forma complectens omnia signa ex ea exprimit in se ipso consistens, dum uno uoluntatis actu omnia tradit. ¶ Tanta est exuberantia prouidentiae ad ostendenda nobis signa, ut etiam in calculis, uirgis, lignis, lapidibus, frumento, farina, indicia praebeat futurorum, ubi mirabiliter inanimatis animam immobilibus motum, ratione carentibus intelligentiam quandam praestare uidetur, quasi haec cognoscere uideantur, ubi nobis futura portendunt. Et sicut deus saepe per fatuos homines loquitur sapientiam declarans non hominem ibi loqui, sed deum, sic per uilissima quaeque portendit futura, his ipse admodum supereminens, & per omnia nostrum instruens intellectum. ¶ Deus per infima quaeque cognitione carentia patefacit quaedam cognitione superiora ubi testatur se longe supereminere naturam. Qui dum diuersa porrigit signa non coercetur in eis, neque per illa distrahitur, sed stans in una indiuiduaque sui forma comprehendit illic omnia signa: & illinc unico simplici que nutu explicat omnia, praebetque nobis argumenta passim praeteritorum, praesentium, futurorum.

Non fit in sacris opus alicuius efficacie, nisi per potentiam immo & praesentiam numinis alicuius.

In religione non potest fieri opus ullum alicuius mirabilis efficaciae, nisi adsit illic superiorum aliquis spectator operis, & impletor. Opera quidem absoluta ducunt dii, media angeli, tertiae daemones. Natura quidem humana nec rationem quidem orationemue de diis suscipere potest, sine diis nedum diuina opera facere ualeat sine illis. Est enim imbecillis & hebes usque adeo ut nullum nullitatis suae remedium habeat, nisi quandam diuini luminis, portionem de super accedentem, sine qua nihil a nobis fit diuinum. Sicut falluntur qui confidunt ex inanimatis animam, & ex amentibus facere mentem, ita qui ex rebus non diuinis diuina facere, & sine diis propria deorum opera, qualia sunt uaticinia, & miracula, & similia, ut apparitiones, & expiationes.

Numina iuocata, nobis adsunt, non coacta sed uolentia.

Confessum est efficaciae religionis opera perfici praesentia deorum, angelorum, daemonum. Porphyrius quidem suspicatur numina

c ii

St. Hieron.

IAMBlichVS.

ad hæc trahi quadam inuocationis necessitate. Iamblichus negat necessitatem inferri uel ab homine, uel à mundo numinibus, quæ cum sint immaterialia non suscipiunt ordinem aduentitium aliunde. Item inuocatio & operatio sacra, admouet quidem sacerdotes ad numina assimilatione, & familiaritate quadam non uiolentia sacerdotibus illata, ne dum numinibus inferatur. deus omnisque chorus numinum deo coniunctus est supra omnem necessitatem extrinsecus uenientem.

Vaticiniū perficitur, dum sacerdos operatur sacra, neque tunc passio cadit in sacerdotem uel in indiuinantem quando diuinitus inspiratur, Multo minus in numina, quæ non illabuntur in animos, nisi uacuos passione. Neque dicendum est fatidicum animum esse instrumentum medium, & efficax diuinorum. sacerdotem uero inuocantem esse uelut cām efficacem operum diuinorum. Immo deus est omnia, pōt omnia. implet omnia semetipso. humana uero natura nullam in his efficaciam habet. Est enim ad diuinitatem ludus. deridemus eos, qui dicunt deum forte quadam aliquibus adesse potentia figuræ cœlestis in genesi. Non enim decet ingenitos & uniuersales causas mancipari alicui per generationem, eiusue periodum, & per causas alienas. Quidam cum & nolent curis honerare deum, & non perciperent modum aliquem opificii prouidentia que præter eum, qui sollicitudine fit humana, ne gauerunt deos facere atque prouidere. similiter negarent deos interesse uaticiniis, & miraculis, qui non uiderent modum excellentem, quo dii adsunt sine labore & mutatione sui. modus autem per hæc omnia diis proprius eisdem duntaxat est notus. Porphyrius ait opera diuina, qualia sunt uaticinia & miracula esse aliquando passiones quasdam animæ ex paruis scintillis excitatas, & animam sua uirtute posse hæc imaginari. loqui. facere. Iamblichus dicit opus diuinum neque fortuito fieri cum sit ordinatum, neque ab homine longe inferiore. Oportere enim diuinum opus à diuinitate fieri. omnia igitur opera diuinitati similia non ab humana, sed diuina pululare natura.

Opera miraculorum & prophetiæ non fiunt aliqua uirtute stellarum corporis animæ, sed mera & libera potestate dei.

Nima humana & una specie comprehensa est & à caduco corpore nimiū obumbrata. Ideo nullā habet ad diuinū opus potentia efficacē. si quando uero uidemur tale aliqd quodāmodo posse.

Handwritten signature:
Dio. p. b. by

DE MYSTERIIS

do posse, solum id agimus illustratione diuina de super influente, p qua
 & actiois diuinæ uidemur esse participes. si opera diuina fierent ab aia,
 ipsa natura aia, & uirtute propria anima uirtutis & prudentia compos
 uel etiam ois anima talia faceret. Nunc uero nec omnia aia facit, & qua
 perfecta uidetur anima, ad diuina ad huc est imperfecta. Non igitur ani
 ma, sed diuinitas ipsa causa est operu diuino. Alioquin non esset no
 bis ad hac religio necessaria, sed absq; deo & cultu copotes essemus ope
 rum diuino, si hac ipsa aia fierent potestate. Deniq; si anima sua pote
 state diuina pageret, uel ois anima faceret, uel qua haberet uirtutem &
 perfectionem animæ propria. f. scientiam, artem, prudentiam, mores,
 qui per prudentiam acquiruntur. Nunc autē non tales hac faciunt, sed
 concitati quidam potius & abstracti. Tria proposuerat Porphyrius de
 diuinis operibus. Primum, ad hac animam esse causam instrumetalē,
 secundum, animam quadoq; esse causam principalem. Tertium, ani
 mam posse ita esse ex æquo concam, ut ex ea, spirituque diuino. Tertia
 quadam species substantia, uel subsistentia fiat. Iamblichus dicit qua
 do unum aliquid fit ex pluribus illa plura & esse cognata & mutabilia,
 ex eo quod sunt in aliud sic commisceri in unum quatum quatuor ele
 meta. & animas plures in unam totam, forte uegetalem, sensualem, mo
 tiuam, in nobis concedere intellectuali & in eius actum redigi, uel for
 te ex illis omnibus harmoniam uitalem in corpore resultare, uel forte
 animas in patria conspirare in unam ideam omnium animarum. diui
 nitas uero uelut à cunctis exempla non coit in unum. Tertium cum
 anima præsertim e suo statu iam lapsa, & quia diuinitas uelut longe di
 uersa non cadit in misturam. Et quoniam immutabilis non commuta
 tur in aliud commune duobus. Prius quidem dictum fuerat scintillis
 exiguis suscitari in anima species diuinas, esto, sed hæ non traduceren
 tur ad species simpliciter diuinas, si corporales, & naturales essent. nunc
 denique ubi dicitur animam cum diuinitate in unum tertium congre
 di, æquatur anima deo, & conceditur, deum ibi ita mutari acciperéque
 ab anima, sicut mutari animam & aliquid à deo suscipere. Quod est ab
 surdum, præsertim quia hinc admittitur quod dii elementorum instar
 coibunt in effectibus suis in unam formam temporaliter factam & ex
 sempiternis, & in re temporaliter continebuntur. Quando dicitur ex
 anima & deo uel ex diis inuicem unum aliquid fieri temporale. Queri
 mus utrum præter congregentia resultet aliquid nec ne, si non resultat

Deo

amblichus negat necesse
 inibus, quæ cum sim
 num aliunde. Item in
 fous ad numina affi
 matoribus illa
 oris numinum deo
 icul ueniens.
 ra neque tunc passio
 diuinis inspiran
 e in animo, nisi uacu
 imum esse intrinse
 ro inuocantem esse
 leus est omnia, pot
 tura nullam in his
 endemus eos, quidi
 talia quæ uelut in
 as mancipia scia
 tas. Quidam cum
 modum aliquem
 line sit humana, ne
 rent deos intelle
 xcellentem, quoniam
 per hac omnia diu
 as ait opera diuina.
 tones quædam ani
 tute posse hac im
 mium neque formo
 infertione. Opere
 pper opera diuina fi
 ra
 aliqua uirtu
 a potestate dei.
 ali est à caduore
 ad diuinu mope
 tale aliqd quædam
 opite.

IAMBlichVS:

tunc non fiet uera unio, neq; uere unum sicut neq; in artificio sola arte pendente si resultat res sempiternae e suo statu cadent ut fiat aliquid temporale. Nisi enim mutantur, tertium non resultat, omnino uero absurdum est hoc ipsum quod generatiōe quadam fit temporali ponere sempiternum. neque tamen decet ponere temporale, ne sempiterna seruiat temporali. Nec decet ponere hoc esse solubile, utrinque factum ex sempiternis. Et tamen per nouam generationem uidetur esse solubile. Illa igitur opinio est absurda. Porphyrius ait, animam quandoque generare potestatem, essentiāque dæmonicam imaginantem futura, per motiones eiusmodi. Generare inquam, dum conducit in unum materias quasdam habentes in se uires eiusmodi, præcipue uero materias acceptas ex animantibus. Iamblichus negat generari dæmones & corrumpi. Negat enim ab anima ex uiribus corporeis generari dæmones, corporibus animāque superiores. Negat & actiones animæ particularis clausæ que in corpore procedere in essentias, in se extra animam subsistentes. Negat uires corporum, materiæ profus addictas, solui ab eis ad dæmones generandos. Præterea quærit quæ nam sit potestas, quæ uires materiales à materiis soluit, rursumque conflatur in unum ad dæmonem generandum. ubi uidetur potestas hæc esse dæmonica, atq; ita existere, dæmon etiam antequam generetur. Non potest ex rebus carentibus anima, uaticiniūque generari anima, præsertim fatidica. Nequit ex deteriori præstantius procreari. Nequit essentia ulla, substantiāque constitui, ex motionibus animæ, uiribusque corporeis, quæ nec substantiæ sunt neque essentiæ. Item nullum eorum quæ per generationem seminantur, maius aliquid habet quam quod ei traditur à causa principaliter generante. Cum ergo, nec corpus, nec anima per se habeat uaticinium, non potest anima ex suis motibus atque corporibus uaticinantem dæmonem procreare. Dicit forsan aliquis non generari à nobis dæmones sed eos animantibus ordine præsidere, itaque quando materiæ ex animalibus huic dæmoni commédatis opportune adhibentur huc dæmonem quasi compatiens ad talia ferri. Iamblichus ait, dæmones qui usque adeo compatiuntur uera uaticinari non posse. Verum nanque uaticinium non esse naturæ passibilis & aliquo corpore, loco tempore clausæ, sed ab his omnibus absolutæ, ut queat quocunque in loco uel tempore facta, pariter simpliciterque prospicere.

De so

DE MYSTERIIS

De somniis diuinis & humanis.

MS. P. 100

Orphyrius ait præfagia somniorum partim esse ex nobis, partim ab extrinseco. Iamblichus ait solum extrinsecus aduenire. Quia sæpe studemus, agimusque non nulla ad hoc præfagium aucupandum. Neque tamen datur. & sæpe id non quærentibus datur. Quod si somnialis effectibus esset ex nostra natura, arbitrioque humano: nobis ad hoc prouidentibus eueniret. Mittitur autem à diis pro eorum arbitrio, scilicet quando, & quomodo uolunt, benignitate quadam demonstrare futurum. Idem declarat Orphicus hymnus. Porphyrius ait, uaticinii causam, esse quandam animi passionem. Iamblichus negat dicēs passionem esse suapte natura instabilem inordinatamque, atque perturbatam. Vaticinium uero esse debere stabile prorsus & ordinatū. Ideoque nō posse in passione uersari. Item quando anima prudens est, & constans, agitque secundum uires eius præstantiores. scilicet intellectuales, rationalesque, futura nō prospicit. Quomodo igitur hæc assequetur quando patitur secundum inordinatos motus, atque perturbatos. Item passio nihil habet proprium ad entium ueritatē & contemplationē sed affert impedimentū. Præterea si res ipsæ in mundo essent passionibus constitutæ passio similitudinē quadā has attigeret. Cū uero rōnibus speciebusque constitutæ sint, & agantur, certe alia quadā prænotio ē ab oībus passionibus aliena. Rursum passio præsentia tantū sentit. Cū igitur uaticinium futurū, etiam assequatur, non uersatur in passione. Porphyrius ait, uaticinium esse passionē quadā phantasiæ subortā, uel ex cogitationibus nostris, uel instinctu corporalis in nobis naturæ uel similitet incidentē, ut & phreneticis contingit uaticinari. Ad hoc autem adhibet signa, quæ in statu uaticinii agit quæ idē imaginatio uehementer. sensus autem interim occupantur, & cohibentur. Item quæ suffumigationes adhibentur diuinaturo uidelicet ad phantasiam afficiendā. Item inuocationes, ad eandē affectionē incitandam. Item quæ non omnes sed iuuenes simplicioresque ad hoc idonei sūt. Iamblichus ait, occupationē sensuum esse signum, quæ phantasma tunc nullum est humanum. Vapores adhiberi ad efficiendam cum deo cōgruitatem, nō ad efficiendā spectantis animā. Inuocationes non excitare, uel cogitationes, uel corporales passionem in nobis. Nam nobis incognitæ sūt, soli deo qui inuocatur cognitæ. solos simpliciores esse expositos diuino spiritui extrinsecus uenienti. Quod Porphyrius ait, uaticinium esse passionem phantasticam, qualis, accidit melancholicis, & desipientibus sæpe fatidicis, abuti

in uaticinio sola arte
 non fiat aliquid tem
 porali uero desur
 ponere sem
 ptempus a feruor
 que factum ex sem
 esse solubile. Illa
 am quando que ge
 agnamem futura,
 conductione uim
 traxit uero m
 trari demones &
 ex generari dmo
 nes anime parti
 in se extra animam
 fundit. Sicut ibi
 que nam in potest
 uatit in unum ad
 demonica, atq
 Non potest re
 præterim facta.
 temia ulla, subli
 corporeis, que net
 que per generatio
 ei traditur à causa
 anima per se habo
 atque corporibus
 aliquis non generi
 re uideat que quan
 de oportune adhi
 bita sūt. Iamblichu
 uaticiniam non poss
 ebili & aliquo cro
 soluitur, ut que
 uatit sūt.

De lo

IAMBlichVS

tur diuino uaticinii mūere, dū alienationē diuinitus factā in melius cōparat alienatiōi à morbis ebrietate, rabie ideteri⁹ accidēti. alienatio aī ex passionibus nostris, accidēs ifra hūanū statū deiicit aīum, sed à deo facta, attollit hoīem sup hoīem, deoq; cōiungit. Illa reddit instabilē, & i materia prorsus imergit, hęc cōstantē ordinisq; cōpotē & à materia soluit.

Nullō mō dicēdū, afflationē diuinā hēre aliqd simile cū alienatiōe facta ab humorib⁹ ebrietate, rabia. Nā hęc à deo supra q̄ cogitari possit distātia sūt. tantū dē ergo distat infania eiusmōi ab ispiratiōe diuina, nihil igitur habent simile uel commune. Alienatio à causis facta corporeis, est animi deprauatio ex debilitate contingens. Facta uero diuinitus est salus animæ contingens ex plenitudine potestatis. In illa quidem dū animo suas operationes aggreditur, eas edit peruersas, atque turbulētas. In hac autem dum secundum propriam uitam intelligentiāque uacat superiori se exponit utendam. Denique quanto distant diuina ab infimis naturalibus tanto illorum actiones effectusque ab effectibus naturalium. Alienatio itaq; inducta diuinitus nihil habet simile cum ea quæ fit humanitus. Cum igitur illam cogitas, separa prorsus ab illa omnes huius defectus accidentia omnia. Quin etiam quando sobrietatem uigilantiāque sacram acceptam diuinitus meditaris, noli cum sobrietate hominū comparare. Et utrobique ab imaginationibus diuinitus adhibitis animo remoue quicquid ullo modo simile est imaginationibus ullis, quas humores, similēsque causæ suscitant. Item ambiguum hominis statum inter sobrium animum, alienatūque medium, ne si milem putes statui animi sacri, uno intuitu spectantis deum, nec certissimos intuitus diuinorum similes esse credas, imaginationibus arte uenefica suscitatis. Nam quæ fascinati imaginamur præter imaginamenta nullam habent actionis, & essentiæ ueritatem. Eiusmodi nanque magica finis est non facere simpliciter aliquid, sed usque ad apparendum imaginamenta porrigere. Non est putandum diuinum uatem incidere in ueritatem casu sicut infani solent aliquando, nec etiam passiōe quadā naturali, sicut & aīalia solēt pati sæpe à partibus uirib⁹q; q̄busdā mūdi futurū aliquid incohantibus, & iam in aere quodāmodo facientibus prius q̄ in terra. Atque ita patiēdo nonnuquam futuras præsentunt terræ concussiones, atque procellas, præsertim animalia quæ uel facile patiuntur, uel acute perferunt. Prænotio enim uel casu uel eiusmodi passione proueniens, rara fit inordinata, non continuata, prorsus obscura. Vaticinium uero diuinum uniuersi ordinem cotinuata

& firma

DE MYSTERIIS

& firma connexa que conspicit ratione. Si qua nobis innata sit facultas ad futurum percipiendum non est propterea uaticinium. hæc enim nec semper, sed aliquando ueridica est, nec in omnibus, sed quibusdam. uaticinium uero, & semper, & in omnibus est ueridicum. Item prenotio arte facta ex signis aucupatur futurum non omnino fidelibus, quia non semper sibi coniunctum habent euentum, sed diuina prouidentia factum effectus à causis cõspicit, intuitu firmo presentique & prorsus cõtinuato cõnectens oia mutabilia tẽporaliaq; & inter se distãtia, futura anticipans ut presentia. Dicit aliquis posse prænuñtiari futurũ, ex quatuor donis simul iunctis. scilicet ex certa hois natura, & ex arte huic adhibita, & ex communi rerum inter se compassione tanquam animalis eiusdẽ partium, atque ex ea corporũ dispositione, qua alia aliis indicia subministrat sed re uera q̃do his cõcurrẽtib⁹ indicia manifeste p̃cipiuntur, habet & hæc p̃ceptio aliqd̃ simile uaticinio, & uniuersũ uestigia uaticinii habet ubique, sed nõ ubique clara. Tam etsi sicut imago ipsius boni in omnibus deum præfert, sic in cunctis est uestigium aliquod uaticinii. Neque tamen uaticinii species una diuina, immista, definienda est per simulacra eius in generationem demissa & multo minus per imaginamenta delirantium. hæc enim omnia fallacia sunt. Vaticinium ipsum definiendum est per unam rationem ordinẽque unum, & unã speciem diuinam unãque intelligibilem, & immutabilem ueritatem contra uero omnis perceptio mutabilis inde segreganda uelut indefinita, & deis diuinis que nullo modo conueniens. quando fit à nobis aliud quod opus nobis naturale, certe ad hoc sunt ab initio tributo semina & præparamenta ab ipsa natura, quæ est operis eiusmodi causa. Nulla ergo sunt data præparamenta seminãque à natura, uel communi, uel humana ad uaticinium illud, quod est supra naturam consuetudinẽque humanam. natura enim & intelligentia caret. nec est præcipuus auctor eorum quæ fiunt, præsertim quatenus in nobis est natura, sed uaticiniũ plusq̃ intellectuale est, & causas attingit euentuum, & uno subitoque intuitu cõplectitur ordinem uniuersi opus eiusmodi, dei proprium est agẽtis hoc in nobis, nobis tũc à propria actione uacãtib⁹. Præfagiũ si quod nobis incidit instiẽtu nature uel arte pagitur, p̃ot utiq; i nostra natura præparationẽ aptitudinẽq; hẽre, sed hoc præfagiũ ualde angustũ est & obscurũ, & magis minus ue suscipit uaticinium uero diuinum amplissimum est, & certũ, & unũ stabilẽque idest summũ ubiq; gradum possidet. Ideo nequit fuisse nobis inditum à natura. Porphyrius

facti immensio
 uic
 a deo facta,
 a mate
 soluit.
 alienatioe fa
 possit di
 diuina, nihil
 corpore
 uero
 in illa quidem in
 que turbulenta
 uat
 in
 effectibus natu
 que
 ad illa omnia
 do sobrietatem
 uoli cum sobrie
 uibus diuinis
 imaginationi
 em ambiguum
 medium, ne si
 eum, nec certis
 bonibus arte ue
 et imaginamen
 modi nam que ma
 ad apparendu
 ximum autem ne
 o, merum passioe
 humilioribus q̃ uita
 modum facienti
 in futuris præsen
 animalia quæ uel
 in uel casu uel
 continuare
 ordinem conuen
 & tima

DEMYSTERIIS.

uiribus ipsis quæ illis insunt, aut uiribus quæ naturaliter fundantur circa
 cœlestes motus, nec potest eas attingere, sed occupatur circa uires quas-
 dam quæ ab illorum natura ad ultimum defluerunt prolapsæ ad in-
 firmum mundi locum. Vtitur quidem is arte quadam, sed non pia at-
 que deifica. hæc quidem infimæ cœlestium uires conspirantes, circa ma-
 teriam quandam particularem, possunt eam transmutare, transfigura-
 re, transformare, alias aliter. Iam uero, & transpositionem ab aliis in alia
 suscipiunt potentiarum earum quæ particularibus insunt. **Quan-**
do aliquis eiusmodi fabricat Idola ex multis materiis & sub cœlestibus
 influxibus, tunc uarietas illinc quidem cœlestium actionum, hinc ue-
 ro potentiarum materialium congregata, facit quidem aliquid, Sed a-
 ctio hæc longe degenerat non solum ab opificio diuino, sed et ab effe-
 ctione naturali. Natura enim & uno simul tenore & actione simplici
 proprium peragit opus. Hæc igitur idolorum fabrica est artificio-
 sa commistio circa defluxum cœlestium ultimum, & circa illa quæ ad
 postremum à cœlesti natura mouentur atque recedunt. **Homo** cū
 sit melior, & ex melioribus procreatus non debet idolis fabricandis in-
 cumbere. **Quæ** non sunt animata, sed ostentamento quodam uitæ sunt
 inflata. Nec intima ueræque, sed externa fictæque harmonia continen-
 tur profus ad breue mansura, nec habet uerum aliquid & legitimum.
 cum sint arte solum humana conficta. Solum uero quod simplex &
 uniforme est actionis uel compositionis in eis præualet. Ideoque ual-
 de deficiunt, quoniam ex qualitatibus longe diuersis contrariisque cō-
 gesta sunt, neque potentiam aliquam perfectam habent. **Quoniam**
 eiusmodi defluxuum multitudo é multis captatur, & in aduentitium
 aliquid commiscetur exile penitus, & infirmum, Nec stabilitatem ullā
 habent hæc idola, immo uelocius quā quæ apparent in speculis euane-
 scunt. **Quando** enim admouetur subfumigatio uaporibus exalanti-
 bus, protinus componuntur, at cum per totum aerem fumus uapōr-
 que se fundit, subito dissoluuntur. **Prodigiorum** eiusmodi fabri-
 ca idolaris est omnino contemplatore ueritatis indigna. qui enim hæc
 machinatur, siue eorum uilitatem agnoscens, delectatur tamen, similis
 illi se uadit, siue colat ut deos, peccati reus est factu dictuq; nefandi nec
 lux ulla in animam diuina subrutilat, circa tenebrosa idolorum phan-
 tasmata occupatam. **Porphyrius** ait idolorum factores in fabrica obser-
 uare cœlestium cursum dicentes quo potissimum cœlestium curren-

IAMBlichVS

te, & cum quo uel quibus concurrente uaticinia uera proueniunt aut falsa. Item quæ ibi fiunt. utrum significatiua sint effectiua uel contra significationis efficacie uacua. Quamuis ex materiis electis idola construant observatione syderum, nihil tamen hæc idæ habent in se diuinum. Nam materiæ quæ hic mouentur cœlitus in generatione sunt postremæ, atque ad ultimose cœlo defluxus compatiuntur. Quæ enim tam facile permutentur eiusmodi phantasmata, ut ad minimum nutum uel inertia sint, uel contra scilicet fatidica siue significat uia, siue effectiua. certe passio tam facilis & mutabilitas adeo uelox declarat, ea diuinæ potentia nihil habere, non sunt in materiis ullæ potentia quæ sint elementa dæmonum, neque hi possunt ex particularibus corporibus generari, immo ab eis hæc generantur atque custodiuntur. Neque potest homo suis machinis formas ipsas dæmonum procreare. imo nos secundum corpora dæmonibus formati sumus: Non est putandum ex elementorum coitu cōfluere aliquam multitudinem siue compositionem in se propriam dæmonibus uim habentem: Nam ipse dæmon simpliciter uniformiterque & in se consistens, in unum diuersa congregat elementa, atque ex eis composita generat, & quicquid inest perseverantiæ ipse largitur neque decet idola dæmones appellare. Nam & aliud est idolorum auctor, aliud dæmon magnus dux dæmonum, ipsaque substantia dæmonum diuersa est a phantasmatis idolorum. quibus & tu Porphyri confiteris, neque deū neque dæmonem aliquem deorsum trahi. Igitur hæc idolorum fabrica, cum dei dæmonisque sit ex pers, neque uaticinium neque sacrum opus aliquod affert.

Caldæorum misteria de sacerdotio, Deo, dæmonibus bonis & malis.

Orphyrus commemorat opinionem dicentium omnia uaticinia nobis à dæmonibus malis infundi. Quorum natura sit subdola omniformisque atq; uersatilis. qui deos & sublimes dæmões & aias defunctorū simulent, & hac fallacia nobis occurrētes præfagia præbeāt, horum opinionē Porphyrius & si nō probat, cōmemorat tamē de hac quoq; egyptiū cōsulēs. Iamblichus hoc quoq; dānat iter sacra cōmemorare prophana. atq; subinde narrat mysteria q̄ audiuit ægyptius a prophetis caldæo & talia. Dii uera bōa dāt bonis

DE MYSTERIIS

bōis per sacrificia expiatis, quibus cū & uersantur, suoque cōmercio prauitate
 passionēque ab eis lōge propulsant, suoque splendore tenebrosos idē spi-
 ritus arcēt. Mali. n. spūs intrāte deo & lumine uelut sole tāq̄ tenebræ sub-
 terfugiūt, neque turbare ulterius pium sacrificatorem possunt, omni prauitate
 & peruersitate passionēque liberet. Qui uero perniciosi sunt & inter-
 rim contra ritus ordinemque sacrorum sacra insolenter inuadunt, hi sane
 pp̄ actionis infirmitatem potentiāque defectum deos assequi nequeunt.
 Sed pp̄ inquinamenta quædam, tū a diis arcentur, tū dæmonibus ma-
 lis accommodantur, quo & flatu prorsus implentur pessimo, pessimique
 illinc euadunt præfani scilicet atque dissoluti pariter & iniqui, deside-
 rio dissimili diis atque in omnibus simillimi dæmonibus improbisque
 buscum uersantur assidue. Hi igitur passionibus & prauitate pleni
 per ipsam cognationem malos ad se trahūt spiritus, quibus mox occupa-
 ti, ad omnem iniquitatem inde iterum incitantur, ubi alter alterum ad
 hoc ipsum uicissim adiuuat & corroborat. sicut circulus aliquis princi-
 pium cum fine coaptans, reddensque æqualem eodem pacto uicissitu-
 dinem, hucusque caldei. Quando prophani contra ritus tractant sa-
 cra frustratur euentus, nam & pro diis aliis alii celebrantur, & pro bonis
 spiritibus in sinuantur mali, horum ergo errata non debent ubi de legi-
 timis sacris agitur commemorari, neque quæ accidunt illis pro lege pu-
 tari: sicut sacrilegium diuino cultui contrarium est, ita malis dæmonibus
 intemperantiæ auctoribus fallacibusque occupati contrarii sunt legiti-
 mis sacerdotibus, a quibus procul abest spiritus omnis iniquus & prauitas
 atque passio, adest uero bonorum præsentia numinum, atque de-
 super ab igne diuino ueritate replentur. His ergo mali spiritus impe-
 dimentum nihil afferunt ad animæ bona, nec inde suggeritur superbiæ fu-
 mus, uel adulatio mollis, neque subfumigatione falluntur neque ui-
 ula turbantur. Sed hæc omnia mala, tunc boni præsentia numinis, ue-
 lut fulguris ictu percussa disperduntur statim & eualescunt, Talibus
 ergo ueridicum prouenit uaticinium, cum quo nulla ex parte aliud est
 conferendum, cui rite studendum est: ea qua diximus sanctimonia.
 Hac enim ratione duntaxat acquiritur, & in uaticinio ad ueritas icōcussa
 & in anima uirtus penitus absoluta, quibus sane duobus sacerdos ad i-
 gnem ascendit intelligibilem, quod tanq̄ finis omni præfatio sacrifi-
 cioque debet eē propositū, temere nimium o Porphyri, ubi de diuino agitur
 uaticinio opinionem eorum commemorandam existimasti, qui om-

IAMBLICHVS :

ne præfagium arbitrantur a malo dæmone tribui. hi nãq; in tenebris ab initio semperq; uersati, nec uerum a falso discernere possunt. neq; præcipia quibus hæc adueniunt intelligere.

Inuocatiões & íperia hominum aduersum spiritus.

Orphyrius dubitat quare spūstū suppliciter inuocamus tāq̃ nobis superiores, tū quasi cogim⁹ íperādo tāq̃ íferiores. Iamblichus ita distígit. Dii q̃dē : & oēs nostra natura superiores plenitudine bonitatis : & uolūtate bonoꝝ & benignitate quadā dignis aís cōuēiētia tribuūt. Deligūt religiosostāq̃ géituras suas & alúnos, atq; discipulos, & laboratiū miserētur. sūt præterea media quadā genera numinū, q̃ ephori præsidēsq; sūt discretóis atq; iudicii cōsulunt quæ facere deceat, quæ declinare. ad iusta quidē adiuuant. reuocant ab iniustis, & sæpe in homines iniquos iniurias. quas inferre conantur iuste retorquēt. ut quæ agere moliebātur, patiantur ipsi. Est rursū aliud gen⁹ spirituiū nobis circūstātiū ídiscretū & inconsideratū. q̃d unā numero potentiam é sortitum pp̃ ipsam a singulis uniuersi partibus distributionem. Vnde unum uni tātū operi é addictū. sicut enim gladius solū diuidit, nec aliud afficit. sic spūum in mundo distributorū propter ipsam partibilem naturæ necessitatem. hic quidē solum diuidit. Ille uero solum colligit quæ fiunt atq; generātur. q̃dā igitur occulti spūs alius aliam sortiti potētiam illud tātum singuli ad q̃d ordinati sunt, peragunt. Si q̃s igitur accipiens illa quæ ordine distributo ad totum cōferunt deflexerit aliorfū. & aliquid quasi præuaricando transfegerit: hoc ipsū q̃d fit sequitur ne ipsius male utētis est damnum. sed redeamus ad quæstionem. Ut ad quæstionem respondeam iussa & íperia uiolenta. diriguntur ad spūs: nec utentes propria rōne, nec iudicii discretiónisq; principium possidentes. Cum enim cogitatio nostra habeat ratiocinandi naturam. atq; discernendi qua res conditione se habent multas quoq; in se uitæ potētias complectatur, spiritibus imperare solet non utentibus ratione: & ad unam duntaxat actionem determinatis. Inuocate eos igitur tāq̃ superiores. quoniam ab uniuerso mūdo nos continente quæ ad tota conferunt trahere conatur circa quædam quæ in particularibus diuidisq; continentur. Imperat rursum tāq̃ inferioribus. quia natura nostra intellectualis præstantior est q̃ intellectu carens. & si illa latiore in mundo

habeat

DE MYSTERIIS

habeat actionem. Item duplex est in sacerdote figura, siue prætesta, una quidem humana, altera uero diuina. quam ex sacramentis induit in quibus latet diuina potestas, sursum ad diuinitatem animum eleuans deoque coniungens. Ideoque figuram diuinam adhibens animo, quam indutus potest sub prætestu dei: tanquam superior eiu simodi spiritibus imperare. tam & si tanquam homo rogare solet inuocans eos eatenus superiores quatenus ab uniuerso inuocat potestates. Sed ita uerius soluimus quæstionem, communio quædam consentientis beneuolentiæ & complexio indissolubilis unitatis omnem sacrorum expeditionem continet, ut hæc effectio sit diuina & excedens omnem expeditionis humanæ modum. Ideoque hunc omnem illinc auferre debemus. Non igitur sacerdos numerum accersit uel ut absens, nec mandat aliquid segregato perficiendum: quod homines inter se solent. Immo una quædam eademque communiter diuini ignis actio sponte sua per se prompta præsensque ex se agens refulget agitque eodem modo per omnia simul, tum quæ deinceps inde tradit aliis; tum quæ possunt accipere inde non nihil. Diuina igitur opera quæ in sacris expleantur, non per contrarietatem huius ad illud ut generabilia. non per differentiam uocantis mouetisue aduocatur: atque motum, transiguntur, sicut humana solent. sed identitate unione, consensione: id totum expletur. & sublata discrepantia: hoc ipsum quod agit. & cuius uirtute agitur est commune ubique aliquid atque simplex. Porphyrius quærit, cur nam superi sæpe iubeant suos cultores esse iustos, aliquando tamen obsecrati inferre iniuriam inferant. Respondet Iamblichus non inferre iniurias: sed iusta supplicia. ac si forte iniusta, non esse deos, sed demones improbos. Dii non partem quandam huius uitæ tantum, sed totam, nec hanc solam, sed uniuersam ab æuo in æuum conspiciunt animæ uitam: atque ita pro meritis in antecedente uita contractis sæpe puniunt in sequenti, siue rogati punire: siue non rogati. Interea nos qui nihil uidemus ultra præsens opinamur aduersa non nunquam nobis contingere præter meritum: Dum tamen sæpe in hac uita patimur, quæ in alia iam intulimus & quæ nunc facimus aliquando patiemur. Præterea multa nos latent hominum peccata quæ deos minime latent. Item nos iustitiam definimus, ut suum quisque officium faciat, secundum præsentis patriæ leges. Dii uero definiunt eam latius ad modum spectantes uidelicet ad totum ordinem uniuersi. atque spectantes eam præcipuerationem, qua animæ diis conducant iudicium inde peragunt. Tantamque diuersitas est inter iudicium diuinum

de ipso iure atque nostrum, ut ad illud attingere non possimus. Iam uero & ipsi dii quid iustum sit aliter perpendunt ad unam spectantes animam, aliter ad totam animarum cognationem. Si enim eiusdem naturæ communio existens inter animas, tum in corpore uiuentes, tum extra corpus positas complexionem quandam eadem atque commune cunctis efficit ad totam mundi uitam ordinemque mundanum, necessarium est expeditionem iudicii à totis exigere. scilicet ab ordine uniuersali, & a necessitudine animarum inter se requireretur. Præsertim ubi scelerum magnitudo ab una anima commissorum excedit supplicium, consequens ex peccatis. Dii ergo nunquam obsecrati inferunt supplicia, nisi iusta. Cum enim secundum essentiam bonum habeant, mali iniustique causa esse non possunt. Verum si quis forte conuicerit ex imprecationibus ad superiores factis, aduersa quædam aliquibus iniuste contingere, alias quædam præter deos bonaque numina causas inquirere compellemur. Quis si forte non inuenerimus, non tamen ob hoc suspicari aliquid debemus de diis indignum diuina natura. eaque scientia certa quæ de bonitate deorum nostris intelligentis est innata. In qua proculdubio grati omnes barbarique consentiunt. Proinde cum malorum species diuersæ sint, atque dissidentes non in unam sed in diuersas referendæ sunt causas. Si uerum est, quod de idolis dicebamus improbisque dæmonibus, hinc sane exoritur multiplex origo malorum. Simulant enim deorum præsentiam dæmonumque bonorum. Ideoque cultorem suum iubent esse iustum, ut ipsi uideantur boni, sicut & dii, quoniam uero natura sunt mali, rogati mala inferre, libenter inferunt, atque nobis ad iniusta conducunt. Hi sunt omnino, qui & in oraculis mentiuntur & fallunt & turpia consulunt, atque peragunt. Dii uero bonique dæmones neque fallunt unquam; neque conferunt ad iniqua. est insuper malorum natura dæmonum sibi inconstans, instabilis secumque dissidens, alias alia suadens. superiorum uero natura, sibi constat assidue eundemque seruat semper in actione tenorem. Corporeæ mundi partes non sunt uirtute uacua, sed quanto maiores pulchriores perfectiores sunt quam nostra corpora: tanto uires actionesque maiores habent. Igitur una quæque earum uires seorsum differentes habet, & actiones diuersas edit. Item habitudine quadam inuicem multo plura conficere possunt. Quin etiam à totis mundi partibus descendit in particulas quædam actio multiformis, descenditque facillime, propter potentiarum similitudinem. Quatenus uidelicet sequentes gradatim potentia antecedentibus correspondent. Præsertim ubi partitæ

tiés

DEMYSTERIIS.

tiens in super ad agens accommodatur. corporis ergo necessitatibus cōtingunt ex totis in particulas quasdam mala & pernicioſa quædam totis quidem salutaria & harmoniæ uniuersæ consona quamuis interea noxia partibus, uel quia totoꝝ actiones sustinere non possunt, uel p̄ cōmissionē inferius accedentem, imbecilitatēq; infimis naturalē, uel quia partes, partibus cōmensurata non sunt. Proinde præter ipsū mundi corpus multa pōt ipsa mundi natura. Nam & similiū concordia, & discordia dissimilium nō pauca facit, quin et multoꝝ coitus in unū totiꝝ animal & potentiæ uigētes in mūdo quotcūque sint & quales aliud quidem in totis aliud in partibus agunt ob ipsam partium debilitatem ad ultimum distributam atq; diuisam. Amicitia totius & amor atque contentio, & similia in ipsis quidem totis actiones sunt in particulis passionēs. Item quæ in intellectu diuino species sunt rationēsque puræ in uniuersæ natura materialē quandam participant indigentiam. in singulis tādē in formitatem, & quæ in totis sunt unita in particularibus dissident, corrumpuntur in super particula quædam ut tota secundū naturam constituta seruentur conteruntur & partes quædā atq; premuntur, totis interea sic idē nascētibus passionis expertibus. Quādo ueneficus aliq; īprecationibus suis deducit de sup in quēpiā calamitatem ut edo uidelicet ad hoc naturalibꝝ quibusdā corporeisq; potētis uniuersæ traditio quidē actionis eiusmodi uenit de sup absque electione, atq; prauitate, tam & si interim maleficus hac ipsa utens, traditionem deflectit ad contraria prorsus atq; mala, & ipsa quidē traditio actioq; supne descendens cōpassione quadam p̄ similitudinem sub contrariorū passionibus cōmouetur. Maleficus autē electione trahit præter iustum, qđ traditum est ad mala iam uero ipsa traditio, secundū unā harmoniā mundi cōficit, ut quæ distantissima sunt tamen cooptentur. si quis interī id deprehendens ducere molitur iniq; partes sortes uē. quasdā totius in partes alias ira lædens eiusmodi dāni nō est causa uniuersū, sed abusus humanus trāsgrediens ordinē uniuersæ legitimāq; peruertens. Non igitur dii mala nobis inferūt, sed naturæ corporāq; diuinitus depēdētia. Atq; & hæc non ut malos sed ut bonos defluxus mundoq; salutare ad imā demittūt, qui uero suscipiunt propria mixtione, peruersitatēque transformant, adeo ut aliter quidem data recipiatur conditione contraria. Post hæc interrogas: cur natura superi non exaudiant in uocantem, nisi castum: ipsi uero interim obsecrati illicitos cuncubitus adiuuent. Neque pudeat cultores suos ad turpes libidines incitare. Quando

non possunt. In
ad unum specta
Si enim euiden
corpore uentes, ti
idem atque commu
mundanum necessa
ordine uniuersali, &
reletem uti scelerum
supplicium, conse
runt suspensa uolūta
malis in uolūta
træ imprecationibus
iste contingere, alias q
ere compellimur. q̄s
supplicium aliquid debet
maiem uidebonit
preuuldiuigēci me
alorum species diuē
s referēte sunt causas
nobisque demonibus
imulant enim domum
uictorem suum. uisio
nam uero natura sic
de nobis ad inuisa con
mor & fallunt & turpia
demonēs neque fallu
orum natura demonu
nō alias alia ludens ipo
sem que semper in a
eres non inuente uacu
uandipita corporatō
uandipita uires les
um habitudine quadi
omnem a totis uniu
miformis. delēp
Quærens uidebonit
spōdē. P. rācōm p̄
tā

IAMBlichVS.

causis occultis incitatur ad coitum non legitimum scilicet apud leges humanas, forte legitimum hoc est apud mundanas leges, quando uidelicet inde nascitur hominibus necessari⁹. Iam uero instinctus ad uenem in mundo quidem ad amicitiam tendit, & harmoniam. in partibus autem fit uehementior, propterea quod hæc ob complexionem suam facile nimium, & mutuo, & toti compatiuntur. Denique quod cœlitus descendit ad bonum, hic sæpe transfertur ad malum. Mundus est unum animal in quo partes, quamuis loco distantes, tamen propter naturam unã inuicem ad se feruntur. At qui uis ipsa conciliatrix mundi & causa communis omnium missionis, trahit quidem partes ad se inuicem suapte natura. potest eiusmodi tractus & appetitus arte quadam præter ordinẽ augeri, Vis quidem ipsa concilians infusa cunctis bona est, & causa ubique implectionis communionis, harmoniæ, amoris mutui, unionisq; mundanæ, quæ sunt fiuntque imperio continentis. in partibus autem propter earum distantiam, & inuicẽ, & à totis atque ob naturam debilem & egenam, compassione mutuum congressum conficit. Vnde acrior appetitus plurimise est ingenus. Ars itaq; deprehendens hanc uim coaguli passim in natura dispersam contrahit eam undique colligitq; simul deriuatq; in unum. Atque ita appetitum necessariæ unionis naturaliter moderatum, reddit suis machinis effrenatum, dum & materiam admouet genituræ præcipue conferentem, & uires undique naturales inter se differentes, commiscet in unum, quarum commissione pro arbitrio regit & conficit cõgressus ad genituram. proinde cum sint in herbis atque lapidibus uires, & dissolutiuæ & rursus congregatiuæ: sintq; multo maiores in rebus naturisq; maioribus potest utiq; ad coitum nixus intendi eiusmodi rebus adhibitis, atque ab his ipsis sine arte opera amor accendi tractusque fieri. Compertum habemus dæmones improbos, in generatione rebusque terrenis humanisque posse quod plurimum. Ideo que nihil mirum uideri debet, ardorem ad illicitum coitum in nobis frequenter ab eis accendi. possunt & ad idem cõferre uires quædam animæ, tum in hoc corpore uiuentis habentisq; uim mirabilem attrahedi, tum etiam hic absolutæ, sed adhuc in spiritu turbido humidoq; inuolutæ & hoc circa loca generationis adhuc oberrantis ideoque talia committentis. Nemo itaq; uel deos, uel dæmones eorum pedissequos amoris & coitus non legitimi causas esse dicat, Sed uel naturales instinctus apud nos deprauatos, uel ueneficam in super artem, uel malos dæmones, uel animas nondum puras.

De sacrificiis

DE MYSTERIIS

De sacrificiis unde uim habeant & quid conferant.

Veritur qua ratione sacrificia & superis conueniant, & hominibus conferant, & in mundo quid agant, Porphyrius ait non solum prophetas, sed hypophetas id est oēs sacerdotes, qui uaticinium tradunt ab aliis acceptum debere animalibus abstinere, ne dii uaporibus illinc exhalantibus contaminentur. Huic uero sententiæ contrarium est commune dictum deos uidelicet animalium nidoribus maxime demulceri uelut esca, capi q̄. Iamblichus utrunque dānat scilicet deos nidoribus carniū uel infici uel irretiri, atque inescari. Anima mundi cœlestesque ex eo quod corporibus suis adsint neque passiones inde suscipiunt, neque ab intelligentiis distrahuntur. Anima uero particulares patiuntur utrunque, aberraret uero nimium qui defectus similes animabus superioribus attribueret, non enim est uniuersalium, atq; particularium uel principiorum atque effectuum æqua conditio uesci quidem corporibus quondam coniunctis animæ onus proculdubio in quinamentumque nobis infert & procliuitatem animæ, per quam uoluptatibus liquecat, atque subcumbat multosque alios in anima morbos procreat sed uapor exalans ab animalibus & suffumigatio sacra rite peracta diis mundanisque & uniuersalibus causis nihil officit. Non enim ipsa continet ordinatque superos ad se ipsam, sed continetur ab eis, atque ad uniuersum coordinatur pariter atque deos. Ideoque ita potest illorum imperio superis coaptari harmoniceq; congruere, abstinēt igitur animalibus religiosi, non tamen quia dii uaporibus animalium fœdari possint, potestas nanque deorum, priusquam materiale aliquid eam attingat, ipsa quoque sine tactu discutit, nec solum hæc absque propinquitate sua corporalia, priusquam sibi propinquent disperdit & delet, sed nec ipsa cœlestia corpora materiale aliquid elementum in se suscipiunt. Nec peregrinum aliquid intromittunt, nec amittunt proprium, quinetiam uapores terrenorum uix ad quinque stadia progressi refluunt nec in materiale uolubileque corpus inficiunt, aut alunt. quod nullam in se potentiam ad mutationem habet nec in se, neque sibi contrarium habet quicquam, neque fertur à medio uel ad medium sed uel quiescere debet, uel reuolui. corpora igitur infra lunam cum sint ex discrepantibus potentiis motibusque composita, & transmutabilia sint omnino & sursum: deorsum ue ferantur. nihil habent comune cum cœlo, nec naturam nec potestatem, nec actionem, nec ergo uapor ex eis nec aliud attingit, cœlum ab eis omnino secretum, & merito ingenita-

d ii

IAMBlichVS :

permutationem ex generabilibus nullam capiunt. Nun quid ergo natura deorum à uaporibus eiusmodi fœdari potest. quæ uapores materiales, uno (ut ita dicam) ictu propulsat. Talia ergo non superis noxia sūt, sed nobis hæc enim diuidua materialiaque & cognata nobis, aliquid erga similia cōmune habent in passione uel actione: sed aduersus cœlestia diuinæque in alio genere essentia posita diuersis que naturis uiribusque prædita & excedentia prorsus, agere quicquam & communicare non possunt.

Quæ ratio sacrificiorum. quæ utilitas.

Orphyrus offerri sacrificia diis hac ratioe putat ut eos ueniremur eiusmodi donis, ut maiores sæpe solemus, atque etiam ut pro bonis acceptis diuinitus ita gratiam referamus, pro bonis bona reddentes. Iamblichus causam eiusmodi ductam iquit ex cōmuni hominum ad homines consuetudine neque conuenire naturæ deorum mores humanos supra modum exsuperanti. Maximam uero sacrificiorum efficaciam tales modi declarationesque sacrificiorū nō omnino demonstrant. Efficaciam inquam, sine qua non liberamur à peste, fame, penuria, nec impetramus opportunos hymbres, immo & per quam purificationem quoque perfectionemque consequimur animorum, & ab hac generationis prouincia libertatem. Itaque aliquis ex assignatione tua non multum approbabit hos modos, quasi tu dignam causam ad effectus eorum assignaueris. Ac si forte probauerit, accipiet profecto secundo eos loco quasi consequentes & modo secundo coaptatos, primis antiquissimis que operum eiusmodi causis. desideramus itaque rationem, obquam sacrificia efficaciam ad res efficiendas habeant. Et unde eoaptentur diis præcipuis eorum quæ sunt causis, atque principiis.

Dicet aliquis quia mundus sit animal unum, habeatque unam eandemque ubique uitam, ideo communionem ipsam uirium consimiliū, uel etiam distantiam dissimiliū, aut certe aptitudinem quandam agentis ad patiens commouere similia, aptaque eodem modo, dum uidelicet discurret secundum compassionem unam etiam à remotissimo ad remotissimum, tanquam hæc quoque sint proxima. Nā inter hæc quoque ipsa uitæ communitio est æqualis assignatio eiusmodi, uerum quidē dicit, & quod ad sacrificia necessario sequitur. Non tamen uerus sacrificiorum modus ita monstratur. Ipsa nanque deorum essentia, nec in natura nec in necessitatibus naturalibus posita est, obquam obligationem ex passionibus naturalibus coexcitetur, uel per totam naturam ex

tensis

DE MYSTERIIS.

remus eos, & superiores essemus. Contra uero seres habet. Nam ipsi nos nutriunt, & superiora passim inferiora sic cœlestia terrestria nutriunt. Anima quidem ab intellectu perficitur atque alitur perficiturque naturam, præterea oblatio sacrificiorum per ignem materiam cōsumit, eamque sibi prorsus assimilât, non se materiæ præstat similem, reducitque ad diuinum atq; cœlestem immaterialémque ignem, nec ullo modo deorsum ad materiam generationémque declinat. Si enim exalationem uaporum à sacrificiis fore oporteret nutrimentum materiale oportebat & materiam integrâ remanere. Sic enim abundantior illinc accepturis proueniret influxus nunc uero materia tota cōburitur atque cōsumitur, & in ipsam ignis puritatē subtilitatémq; penitus permutatur, quod quidem cōtrariū eius quod dicebas ipse significat. Superi namq; sūt passionis expertes quando quidē placet eis per ignē discuti materiā atq; consumi nosq; reddunt à passionibus alienos, & quæcunq; sunt in nobis diis similia faciunt quæadmodū ignis dura oīa & opaca, corporibus subtilibus lucidifq; similia reddit. Nosq; sursum eleuat per sacrificia eorūq; ad ignē cōsumptionē ad deū ignē, sicut & ignis ad ignē eleuat reducitq; grauiam simul & dura ad diuina sursum atq; cœlestia. Vehiculū corporale dæmonibus subministrans, neq; à materia neq; ab elementis, neq; ab aliquo corpore noto nobis existit. Non potest igitur ab elementalī eēntia tanq̄ alienissima fieri dæmonibus nutrimentū. sed quæadmodū dii ignē fulmineo materiā diuidūt, ac separent à materia, quæcūq; sūt imaterialia quidē per eēntiā, sed alligata materiæ, atq; ex passibilibus ipassibilia reddunt, sic & noster ignis, actionem diuini ignis imitans, quicquid materiale reperit in sacrificio destruit, & admota purificat & à uinculis materiæ soluit ac per naturæ puritatē ad deū cōmunionē idonea facit. Atq; nos eodē pacto à uinculis generatiōis absoluit, diifq; assimilât, & facit ad deū amicitia aptos, nostrāq; naturā materialē, ad imaterialem attollit naturā. hæc quidem cōmunis sacrificio & ratio satis ut arbitror, facit ingeniosis potētibus ex norma cōmuni unicuiq; sacrificio propria sagaciter indagare, uerūtamen tardioribus quoq; ingeniis indulgentes, propria quædā his addemus clariora in mediū adducētes. principium uero ad hæc oīum optimū est quod cōtextū sacrificio & declarat, deo & ordini cōsequenter annexū. Deos alios quidē materiales, alios imateriales ponimus. Materiales qui materiā in se cōprehēdūt, atq; exornāt. Imateriales aut oīno qui à materia penitus segregati sūt secūdū igitur sacerdotiā artē incipere sacrificia decet à diis materialibus nō. n. aliter ad imateriales deos

IAMBlichVS.

patet ascensus. hi igitur cōmunionē quandā ad materiā hēnt quaten⁹ e:
 præsīdēt, atq; īcubāt. iīdē quoq; iis quæ fiūt circa materiā domīnātur. ut
 diuisioni, p̄cussioni repcutiēti, mutationi generationi, corruptioni, cor
 poribus materialib⁹ oībus. Si quis igitur hos rite uult colere, nīmīꝫ pro
 natura eorū atq; p̄cipatu cultū adhibere debet materialibus inquā ma
 terialē. sic. n. ad eos totos, p̄ tota nos toti in familiaritatē propriā p̄duce
 mur cognationēq; īp̄sis ī cultu cōgruā adhibebimus. corpora igitur ui
 ta priuata, & aīaliū cædes destructu corpore & mutatiōq; multiformis, atq;
 corruptio & oīno proiectio materiæ præcedētis materialibus diis cōgru
 it. Nō qdē īp̄sis p̄ se ipsos, sed p̄ materiam cui præfunt. Et si. n. ab hac
 maxime separati sint, simul tamen huic adsūt. ac si materiam in potesta
 te īmateriali cōtinēt, attamen una cū hac existunt. Iā uero gubernata gu
 bernatoribus nō sūt aliena. similiter exornatoribus exornata. **Quin**
 ēt utētibus quæ subministrāt, tanq̄ īstrumēta facile proportionib⁹ coa
 ptātur. quapropter īmaterialibus quidē diis, materiā ī sacrificiis adhibe
 re ē alienā. materialibus aut oībus est admodū cōsentaneū. Ope præ
 tiū est ad hęc īsup geminū uitæ nostræ habitū cogitare. Aliquādo qui
 dem aīmus toti nos effici mur p̄ōiti extra corpus & eleuati mēte, una cū
 totis immaterialibus diis p̄ sublimia nos attollimus alīquando uero ter
 reno corpore colligamur, sumusq; corporei, materia uidelicet compre
 hēsi similiter duplex erit cultus diuini ratio, una quidē erit simplex in
 corporea ab oī generatione sincera. sinceris cōpetens aīalibus. Altera ue
 ro plena corporibus & actione prorsus materialī cōueniens aīalibus nō
 dum puris, nec dū ab oī generatione purgatis. sacrificiorum ergo speci
 es duæ sūt, purissima quidē sacrificia hominū sūt sūmo pe purgatorum.
 Quod quidē raro cōuenit uni, uel admodū paucissimis, ut inquit hera
 clitus sacrificia uero materialia, & quæ immutatione uersantur anima
 libus adhuc occupatis corpore competunt. ciuitatibus ergo nondū
 purgatis genitāli sorte contuberniōque corporeo nisi eiusmodi sacrifi
 cia dederis, ab utrisque pariter aberrabis ab immaterialibus simulatque
 materialibus bonis. Illa quidem nō possunt accipere. his autem pro
 prium consentaneūque nō offerunt. Accedit ad hęc, q̄ unusquis
 que qua ratione est nō qua nō est agere debet essentiæ curam. Nō
 oportet igitur hanc præuaricari propriam colentis mensuram, atque
 naturam. complexionem quoque proprie coaptatam inter curātes ho
 mines potentiāsque curatas, electuram iudico conuenientem sibi cul
 turæ modum. Nam complexio eiusmodi immaterialiter temperata.
imma erialem

DE MYSTERIIS

immaterialem eligit quatenus ipsa uidelicet potentiis puræ incorpo-
 reis ad ipsa pure incorporea copulatur. Complexio illiusmodi corpora
 liter coaptata corporibus, eligit culturā similē ad eētias corporib⁹ præ-
 sidentes. Sæpe pro necessario corporis usu uouemus, opamurq; aliquid
 erga deos gubernatores corporis. dæmonēsq; bonos, dū uidelicet stude-
 mus purgare corpus à maculis q̄busdam. sordib⁹q; ueteribus, uel mor-
 bis absoluere, sanitatēq; adhibere, uel grauedinē, torporēq; remouere, &
 leuitatem, efficaciamque adhibere, uel aliud quiddam bonū corpori cō-
 parare. Tūc igitur nō intellectuali quadam, & incorporea ratiōe, corp⁹
 rite tractabimus. Nō enim ita natū est ut his modis curari queat, sed cū co-
 gnata sibi nanciscitur, tūc corporib⁹ curatur corp⁹ atq; purgatur, erit igitur
 & sacrificandi ritus ad usum eiusmodi necessario corporalis atq; ita sup-
 flua corporis expurgabit, supplebitq; pro necessitate que defunt, & quæ-
 cunq; distributa sunt ad proportionem, ordinēq; reducet. Sacrifica-
 mus, sæpe poscentes à superis aliqua ad uitam humanā accomodata, sci-
 licet quæ uel uictui necessaria sunt, uel ad illa ptinent, quæ gratia corporis
 affectamus. Quid nam tunc cōtinget nobis à diis ipsis, qui ab omni hu-
 mana generatione sunt penitus segregati? Quod ad penuriam sterilita-
 tē uel fugandam, uel copiam adducendam nobis cōferat, uel ad alia ne-
 cessaria uitæ conducat. Nihil sane. Qui. n. sunt ab oībus absoluti eius-
 modi dona nō tractant. Siq; uero dicat deos illos imateriales oīno ima-
 teriales ī se cōprehēdere deos, horūq; dona secundū unā cām primā ī se
 cōplecti dicet, utique copiam, quādam ita diuini muneris illinc inferi-
 us descendentem. Verum quod illi hæc tractantes proxime humanam
 uitam actiōēsque peragant nulli dicere cōcedendum est. Eiusmodi enim
 rerum. quæ hic sunt dispensatio diuisa est, atque particularis, & cum
 quadam ad hæc conuersione peragitur, neque omnino est à corporibus
 segregata neque puram, sinceramque gubernationem præfecturamq;
 admittere potest. Modus igitur sacrificandi pro rebus eiusmodi congru-
 us est, qui cum corporibus habet & generatione commercium. non qui
 est a materia & corpore penitus separatus. Qui enim purus est omnino
 talia supergreditur, neque ad hæc proportionem habet. Qui uero cor-
 poribus horūque uiribus utitur, est rebus eiusmodi omnium cognati-
 ssimus. Potens pro spā quædā uitæ suppeditare, & ad uersa nobis imi-
 nentia deuitare ac temperiem comparare humano generi moderatam.
 Plurima hominum turba naturæ subiicitur uniuersali eaque uiribus
 naturalibus gubernatur, atque inferius ad naturæ opera uergit complet

IAMBLICHVS :

que dispensationem fati, & fatalium operum suscipit ordinem, rationemque pratticam circa naturalia solum exercet. Paucissimi supernaturali metis potentia freti à natura discedunt, atq; ad separatū immistūmq; se cōferūt intellectū. Vnde naturalibus potentiis superiores euadāt. Nō nulli uero mediū tenēt inter purū intellectū atq; naturā, & hōr alii qui dē uicissim sequuntur utrunq; alii mistam ex illis utrisq; uitā agūt. Alii soluuntur quidē à deterioribus & ad potiora se transferūt. Qui ergo natura gubernantur uniuersali, & ipsi uitā degūt naturæ propriæ mancipatā, potētisq; naturæ fruuntur, cultū exercebunt naturæ cōuenientem, corporibūsq; natura motis cōgruū. Eligentes ad hoc loca, qualitates. aeris materiā, materiæ uires. corpora corporū qualitates & habitus motus conuenientes, mutationesque eorū quæ in generatione uersantur, atq; similia tum in cæteris cultus diuini partibus, tum in ritu sacrificandi. Qui uero sola mente uiuunt uinculis naturæ soluti, intellectualem corporūmq; expertē culturæ normā in oī religionis parte meditabuntur. Qui mediā uitam degunt iter intellectū, atq; naturā, mediā quoq; sequuntur religionem, atq; pro uitæ mediæ differentiis differentes sectabuntur colendi per mediā modos. Aut enim tractabunt utrunque uicissim, aut ab altero ad alterum declinabunt aut deteriora tangēt ut p ea cōsequātur, & potiora, existimantes nō aliter sublimiora, se consequi posse. In genere eētia & ptātūq; diuinarū, aliæ quidē subiectā sibi aīam hēnt atq; naturā, subministratē uidelicet eorū opificiis, q̄tenus ipse uolunt. aliæ uero ab aīa & natura sunt penitus separatæ, nō inq; ab aīa tantū mūdana prorsus atq; genitali uerū etiā, ab aīa diuina eiusq; natura. Aliæ deniq; mediū tenēt, cōionēq; inter extrema cōciliāt, uel secundū unū indissolubile uinculū, uel secundū exuberantē maiorē traditionē uel secundū minorē susceptionē nō impeditā, uel secundū colligatā amboꝝ cōsensionē. Quādo deos colim⁹ aīa naturāq; dominātes nō alienū ē & naturales his uires offerre, & corpa, quæ natura regūtur, diis eiusmōi cōsecrare. oīa. n. naturæ opa & obtēperant eis, & ad eorū dispensationē aliqd cōferūt. Sed q̄do deos lōge secretos, & in sua unitate collectos cupim⁹ uenerari honorib⁹ à materia penitus absolutis eos uenerari debemus. Intellectualia. n. his dona debētur, icorporea uita, uirtus pfecta, sapiētia cōsumata, eorūq; officia. Mediis at diis, mediōrūq; bonoꝝ ducib⁹, sicut diximus media cōpetūt. Ab alio igitur principio exordientes .s. à mūdo diis mūdanicis distributione, quattuor in mūdo elementorum à cōmuni fortitiōe secundū mensuras elementorū facta, à circumferentia circa centra.

ca centra

DE MYSTERIIS

ea centra in ordine reuoluta, ad ueritatem sacrificiorum facilem habemus accessum. Si enim nos in mundo sumus & ut partes continemur in eo primūque generamur ab eo, atque à totis potentiis eius perficimur, & ex quatuor eius componimur elementis, ac portionem quandam uitæ naturæque ab eo nacti tenemus. Profecto non debemus in cultu diuino mundum mundanosque ordines prætermittere. Ponamus igitur circa quamlibet mundi partē esse quidem corpus aliquod, ut uideamus, inesse præterea uires corporibus in corporeas ordine distributas, sacrorū itaq; lex similia similibus rite distribuit, & à summis ad ima per media tota progreditur. Corpora quidem corporeis adhibens in corporeis in corporea, propria uidelicet unicuique reddens. Veruntamen si quis religiosus super mundanū numen assequitur, rarissime uero id accidit, hic utique solus seorsum à corporibus & materia positus nimirum & talē prosequitur cultū, sup mundana potentia diis sup mundanis unitus. Quod autē uni uix tandem in sacerdotii fine cōtingit nō expedit pro communi lege omnibus & in principio & in medio religionis statuere. hi nanq; corporeum quocunq; mō cultū agunt. Quilibet igitur pitus in sacerdotio confitebitur, oportere cultum superis nec ex parte, nec imperfectum, sed conuenientem & integrum adhibere. Quoniam igitur anteq̄ adsint dii descendantq; ad terram, omnes præsubiacentes illis potentia mouentur, & ut præcursores pompæq; præcedunt nimirum qui non distribuit omnibus quod cuique congruit, nec unū quēq; proprio quodam honore prosequitur ipsam deorum præsentia non assequitur. Qui uero omnia numina sibi propitia reddit, grata offerens unicuique donaque simillima, hunc sane non frustratur euetus sed diuinū chorū integra, plenaq; præsentia suscipit. Cū igitur hæc ita se hēant, nō oportet ritū religionis esse simplicē ex paucisq; cōpositū, sed multiformē, & ex omni harmōia cōstantē. ex cūctis ubiq; mūdānis (ut ita diximus) constitutū. Si. n. simplex aliqd. & unius dūtaxat ordinis esset, id ipsum qđ in sacerdotio aduocatur, & ad nos mouetur simplex utique modus sacrificādi sufficeret. At uero nullis notū est, q̄ta uiriū multitudo suscitari solet, quādo descēdūt dii, atq; mouētur nisi sacerdotib⁹ illis, q̄ ope ipso id expti iā fuerint. Soli igitur hi cognoscunt, quæ potissimū sit pfecta plenitudo colēdi, & q̄ paucis prætermisiss, q̄tū nos frustratur euetus. Quēadmodū in harmōia si una corda frāgatur. tota subito dissonat. sic uno prætermisso numie, sine ritu cōis ipsa religio finē non hēt optatū. dum hoc uno deficiente sacrum opus structuram suam in-

DE MYSTERIIS

tegritatēq; non habet. Quādo diuinæ potestates palām ad sensum descensuræ sunt manifestum nobis prouenit dānum, si quæ ex supis præmittimus non honoratum. Similiter quando clam ueniunt in opere sacro, periculosum est, si hūc quidem honores, alium uero pro sua dignitate & ordine nō honores. Qui. n. aliquē proprio fraudat honore, totum confundit religionis opus, dū unam totāq; dispositionē dissipat. neq; ut aliquis putaret, tunc opus suscipiēdi tantū est imperfectum, sed totius structura perit. Quid uero? Nonne ipsa sanctimonix summitas, ad summū ipsum totius numinū multitudinis principium unūq; recurrit. Atq; in eo diuinās oēs simul essentias dominationēque colit? Proculdubio. uerū eiusmodi sūmitas, sero admodū aduenit, & q̄ paucifinis, atque optime nobiscū agi putādum est, si talibus in uitæ calce contigerit. Disputatio uero præsens nō eiusmodi uiro leges ponit. hic. n. est lege superior, sed lege aliqua indigentibus, has sacroꝝ leges in præsentia sancit., numinum multitudo est quasi mundus aliquis, habens multos ordines in unū ordinē conspirantes. Similiter sacrificia debent habere numerū ordinem pariter in unum ordinem conspirantem. Ita ut singuli singulis numinibus rite respondeāt. Similiter quæ circa nos sunt & in nobis multiplicia sunt, neq; debent ex aliqua parte tantum, sed ex cūctis congrue diuinis nostrarū rerum causis respondere, atq; ita ad supremos ascendere duces. Religiosa igitur obseruantia circa nos, & in nobis agit uaria. Aut enim quasi propagando perficit, aut amputat, aut emundat, aut expertia ordinis ordinat, aut segregat longius ab errore mortali. Cuncta deniq; totis supernis familiaritate conciliat. atqui quādo utrūque congregiuntur in unum, illinc quidem diuinæ causæ, hinc autem ex æquo præparationes humanæ, tunc absoluta religio peragit omnia, & ingētia ex sacrificiis bona reportat. Profecto exuberantia potestatis in causis uniuersi summis, id habet ut quemadmodum in cæteris inferiora superat, ita & in hoc admodum superet uidelicet in ipsa præsentia amplitudine, ut maxime oīum causæ, maxime omniū omnibus sint præsentis, adeo ut eadem ipsa causæ uniuscuiusque potestas, seorsum ab impedimento ubique tota semperque sit præsens. hac igitur ratione ipsa omnium prima ultimis quoque subtrulāt. Immaterialiaque principia in materialiter materialibus adsunt. Nemo miretur si quam materiam esse dicimus puram, atq; diuinam, nam ipsa quoq; materia cū ab opifice patreq; omniū facta sit, merito perfectionem suā quādam acquisisse potest aptam ad deos suscipiendos. **Quinetiā nihil prohibet su**

prohibet
manu per
ma pfect
cogitum
manu ex
litem ut
um impem
tu uicqu
um unum
pfecta & de
puru uicq
fel lola
uipoz que
carum lund
cūct homin
tingere pot
Archidiv
cala quam
gnus. Tūc
quidam
fatu uenit
dum. lund
peruicacit
ioctam
locum que
scunt in
bernat & q
opera sua p
in ymis ac
quidā supe
& communi
rum ego non
nentū hies
gra manent
lia sit quæ
nactata eō
lutionē i pri

DE MYSTERIIS.

prohibet superiora lumen suum ad inferiora diffundere. Neque igitur materiam permittunt expertem fore superiorum. Quapropter quicumque materiae perfectum & purum est, atque deiforme ad deorum susceptionem non est ineptum. Nam cum oportuerit etiam terrena nullo modo diuinæ communionis expertia fore, ipsa quoque terra diuinam quandam portionem in se fortem uel suscepit ad capiendos deos sufficientem. Hæc igitur sacrorum sapientia contemplata atque ita secundum congruentiam, competentia unicuique deorum susceptacula diligenter inueniens, sæpe componit in unum lapides, herbas, animalia, aromata, aliaque similia, sacra, & perfecta, & deiformia. Atque subinde ab his omnibus susceptaculum purum integrumque fabricat. Neque enim fas est omnem materiam detestari, sed solam, quæ à diis fuerit aliena. Propriam uero ad illos decet eligere utpote quæ consentire possit, atque conferre ad deorum ædificia, statuarum fundamenta sacrificiorum opera. Neque enim aliter terrenis locis & hominibus hic habitatibus possessio portio uel ulla ex diuinis contingere potest, nisi tale quiddam prius iactum fuerit fundamentum.

Archanis sermonibus credendum est testatibus ex deis per beata susceptacula quandam traditam fuisse materiam. hæc igitur illis ipsi tradenti est cognata. Talis ergo materiae sacrificium deos excitat, ut se demonstrent, atque ad comprehensionem eos protinus aduocat, & præsentem capit, & perfecte demonstrat. Eadem aliquis perdiscere potest etiam ab ipsa quæ secundum loca distributio diuinitus est effecta, atque ab ipsa præfectura, quæ per res singulas est diuisa. Quæcumque secundum diuersos ordines, siue maiores, siue minores, passim sortes eiusmodi nata sunt. Constat enim deis locorum quorundam rectoribus, sacrificium ex eisdem rebus quæ nascuntur ibidem, fore admodum consentaneum, & gubernatoribus gubernata & quæ ad ea pertinet placitura, effectoribus & grata semper sunt opera sua potissimum. Et qui primo aliqua procreant, talia rursus habent in primis accepta siue igitur animalia quædam, siue plantæ, siue alia quæ uisa superis dispensantur, simul & præfecturam sub eis nata sunt. & communionem nobis conciliant cum superis indiuiduam. Horum ergo nonnulla quatenus conseruantur, atque tenentur, augent, tenentium ad deos familiarè proprietatè quotcumque uidelicet ex eo quod integra maneat, uim communionis inter homines deosque conseruant. Talia sunt quædam apud ægyptios animalia & ubique sacer homo, quædam uero mactata combustaque familiaritatè efficiunt clariorè, quotcumque uidelicet resolutionè in priore elemento & principium, efficiunt cognatiorè, causis superis,

quodlibet an

IAMBlichVS

atq; pro ritu sacratiore. Vbiq; n. quo magis proprietas, familiaritasq; perficitur, eo perfectiora bona ad nos inde descendunt, Neq; sunt hæc hominum dūtaxat inuēta, neq; humanis moribus auctoritate nacta sunt, sed deus ipse rite inter sacra uocatus auctor est eiusmodi legū, circa quē dii angelique per multi uersantur, sub quo per quilibet in terra gentes, numen aliquod sortitum est præfecturam comunemque prouinciā. Proprium quoque inde tributum est templo unicuique numen. Item sacrorum quæ operamur ad deos, deus aliquis spectator ē, atque gubernator. Quæ ad angelos angelus, quæ ad dæmones dæmon, atque in aliis eodem pacto secundum proprium genus perfectus cognatam sortit⁹ est præfecturā. Quoniam igitur sub numinib⁹ speculatoribus auctoribusque sacrorum sacrificia pertractamus uereri debemus diuinæ sanctimonix leges, sacrificiaq; legitima, & propterea in his sperare quod sub numinum, deorumque principatu sacrificamus. Et interea cauere summo opere nequid uel indignum superis offeramus, uel alienum. Deniq; summatim id admonemus, ut singula quæ in nobis, & circa nos sunt circūspiciamus diligenter & quæ in mundo, itē deos angelos, dæmōes gentibus distributos. Et hac unicuiq; ratione amicū sacrificiū similiter offeramus. Hac enī ratione dūtaxat digna uno quoq; numine sanctimonia religioq; seruatur. Votum, siue adoratio, & oratio omne sacrificiorū opus perficit, & imprimis ad totā confert religionē, & sacram, indissolubileq; animabus ad deos cōflat communionē. Huius uero tres sunt species, prima congregat, atq; contactum notitiāque nobis ad diuinitatem præstat. Secunda, communionē ad diuinum deuincit consentientem, atque dona nobis prouocat diuinitus quoque demissa, etiam atēq; loquamur intelligamusq; omne nostrum opus perficientia. Tertia cōficit ineffabilem unitatem atq; in diis auctoritatē totā collocat animāq; nostram in eis perfecte ponit atq; cōfirmat. Iā uero in tribus his terminis, quibus diuina omnia mensurantur amicitiam nobis ad deos harmonix cōflat, sacramque à diis utilitatem triplicem nobis affert. Vna quidem ad illustrationem pertinet, alia ad comunem operum executionem, alia ad perfectā ex igne diuino plenitudinē. Itē adoratio eiusq; uirtus aliquādo sacrificia ipsa præcedit. aliquando mediis inseritur sacrificiis, aliquando finem complet sacrificandi. Opus uero in sacris nullum absque adorationis supplicationibus efficitur unquam. Adoratio denique diutissime frequentata nostrum nutrit & perficit intellectum. Animam ad suscipienda diuina admodum efficit ampliorem diuina hoībus

DE MYSTERIIS

na hominibus patefacit. Ad splendores diuini luminis capiendos assuefacit. Paulatim perficit, quæ nobis insunt ad numina continenda. Quousque ad summum nos usque perducit. At qui & mores nostræ cogitationis humanos retrahit paulatim, morésque diuinos infert, persuasionem quoque & cõmunionem, & amicitiam procreat procul ab intermissione perpetuam. Diuinum rursus amorem auget, quod ue in anima diuinum est, accendit, & eleuat, expurgat quicquid animo est contrariũ & aduersum. Atque ab ipso spiritu æthereo splendidoq; qui est animæ circumfusis excutit, q̄tuncunque uergit ad genituram. spem quin etiam præstat bonam, & fidem perficit circa lumen. Denique (ut summatim dicam) homines frequenter orantes, ad rationis uirtus familiares deorum collocutores efficit atque discipulos.

Cum adoratio talis sit, talẽmque connexionem cum sacrificiis habeat patet sacrificiorum finem opificii contactus esse participem. Quandoquidem per opera diis accomodatur. Itaque & bonum ipsius tantũ est, quantum à causis, opificiis mittitur ad genus humanũ. atq; inde rursus apparet uirtus adoratiõis reductiua, perfectiua, impletiua, & qua ratione sit efficax & unionis effectrix, atq; a diis cõmune uinculum habeat. Et quomodo adoratio, sacrificiũq; mutuo se confirmet, potentiãque inuicem conferant admirabiles religionis effectus. hinc rursus apparet sacerdotiam disciplinam operationẽq; hère in partibus suis conspirationem non minorem q̄ in mēbris habeat. animal neq; posse partem eius aliquam absq; cunctis suum opus absoluere.

De sacrificiis animalium.

Orphyrus ambigit quare oporteat lege sacrorum, eum qui diuina sit in specturum exanime corp^o eo tẽpore nõ attingere. Veruntamen per corpora animalium mortuorum sæpius diuinorum inuocationes, consecutionesque peragantur. Iamblichus ita soluit. uates iubent diuinorum spectatorem exanime corpus, quod sacram non fuerit nõ attingere. Permittunt uero qđ consecratur attingere. Præterea uetãt humana corpora quæ iã deseruit anima. ne intuitu qđdem tangere. Vitæ nanque diuinæ uestigium quoddam uel simulacrum uel demonstratio in corpore per mortem extinguitur. Cæterorum uero animalium corpora mortua tangere religio nulla uetat. Quoniam nec in uita diuiniore communicauerunt. Præterea quatenus ad immateriales deos consurgimus expedit tale corpus non attingisse. Quatenus uero ad materiales studemus accedere. tangere fre-

IAMBlichvs :

quenter expediet. Nam per animalia deos eiusmodi aduocare solemus. Qui uidelicet talibus præsideant animalibus præsertim qui proxime & quasi cognata quadam conditione gubernent. Item hominibus quidem in materia comprehensis corpora uita priuata, maculam quãdam inferunt uidelicet non uiuens uiuenti, & sordidum puro & priuatum habenti habitum. Et mortuum habenti potentiam moriendi, propter cõmunem quãdam inter hæc habitudinem. sed dæmoni in corporeo penitus atque impassibili, talia corpora nihil obsunt. Nam caduca maxime supereminet.

De uaticiniis per animalia.

Vando uaticinium agitur per corpora sacrorum animalium ut àsturum, non est putandum deos ad hæc accedere, uidelicet uniuersales prouisores ad curam diuisam particularem, materialem, proportionalem, circa animalia singula. Sed dæmones & hos quidem ualde diuisos & singulos singulis speciebus animalium distributos proximam curam animalium præfecturamque sortitos. hi nanque principatũ nacti sunt. haud profus sufficientem expertemque materiæ. Ideoque congrue instrumenta eiusmodi attingere solent. Ad hoc igitur ut eiusmodi per animalia uaticinium à dæmonibus consequamur parare his, oportet sedem talem, per quam possint inter homines obuersari, nobisque uti. Sedem uero hanc esse oportet in corpoream, ut incorporei dæmones per hanc nobis adsint. Erit igitur hæc anima talium animalium à corpore iam absoluta. Quatenus enim quodammodo & ipsa separata est à corpore, conuenit cum dæmonibus conuenit & nobiscum propter quandã uitæ cognitionem. Igitur tanquam media præsidii eius dæmoni subministrat ad præfagium homini suggerendum & ad madata dæmonis declaranda & cum dæmone nos conciliat. Anima uero hæc eiusmodi uaticiniis utens, non solum uaticinium audit accipitue. Sed etiam non parum ex se ipsa confert ad executionem eius ad opera pertinentem. Hæc enim commouetur & cooperatur, & simul præuidet per quandam cõpatientem necessitatem. Sed eiusmodi uaticinium à diuino ueroque longissime distat. atque de rebus exiguis breuibusque habetur. Quæ in natura diuisa posita sunt, & quotcunque circa generationem iam simul feruntur, atque motiones ex se ipsis exhibent potetibus eas accipere & passiones multifariã inferunt, his quæ naturaliter ad cõpatiendũ sunt exposita, per cõpassionem igitur præfagium eiusmodi prouenit. Non potest autem per passionem præcognitio perfecta contingere. Quod. n. imundæ imutabile. puz

DE MYSTERIIS

bile purū est, id præcipue futurū assequi consuevit. Quod uero cū materiali passibilīq; & tenebroso cōmerciū hēt obruitur ignorantia. hanc ergo artificiosam præfagii machinā, neq; legitimi uaticinii nomine dignā esse censemus, neq; serio pertractandam, neq; utēti, quasi sit ueridicus esse credendum.

Quomodo obsecratores demonibus minabantur.

Arrāt Porphyrī⁹ sacerdotes cōsueuisse uiolētis quibusdā minis aduersū suposuti, ueluti nisi uos ita feceritis uel cōtra si feceritis aliqd cœlos confringā uel occulta isidis patefaciā, uel archanū ī abyssō recōditū diuulgabo. aut sistā barī. i. nauē q̄dā apud ægyptios sacrā, aut mēbra ostridis typhoni disp̄gā cæterāq; similia. Iā blichus subdit ex secratores nō cōsueuisse dirigere minitatioēs eiusmōi, ut Porphyrīus opinatur ad solē & lunā cæterāue cœlestia. sed esse ī mūdo genus aliqd quod potestātū ualde diuisum, & indiscretum, inconsideratūq;. quod accipit quidem ab alio rationē, siue sermonē exauditq;. Sed propria intelligentia nequaq;. Neq; uerū à falso, neq; possibile discernit ab impossibili. Hoc itaq; genus minitationibus laceffitum, protinus irritatum, & stupet, utpote quod & ipsum naturaliter dictis uehementioribus agitur, & alia ducit trahitq; p̄ stupidā quandam & instabilem fantasiā. Præterea sacerdos sæpe nō humana uirtute sed diuina sacramentorum ineffabiliū ptāte mundanis numinibus imperat atq; minitatur. ipse tunc ī superiorum deorū ordine constitutus, & ideo grandioribus propria natura mandatis utitur atq; minis, neq; tamen tanq̄ facturū quæ tunc asseuerat, sed declarās quantā nactus fuerit potestātē p̄ ipsam ad deos unione cōparatam uidelicet ex notitia possessionēq; ineffabiliū symbolorū, siue signaculoꝝ quæ dicimus sacramēta. Itē dæmones p̄ prouincias partēsq; diuisi & partes mundi custodientes. singuli cōmédatarum sibi partium tantā habent curā, ut nec uerbū quidē illius ordini dispensationēque cōtrarium ualeant tolerare perpetuam, uidelicet imutabilēq; mundanorum perseuerantiā obnixē custodientes. Ordinē uero eiusmodi suum ideo imutabilē susceperunt, quoniam ordo deorū immobilis p̄ manet in eisdem. In quo igitur esse hēt dæmones uel ætherei uel circa terrā distributi, hoc ipsum, nec minitatioibus inuadi unq̄ audire possunt. proinde dæmones ineffabiliū archanorūq; mysteriorum custodiam studiose procurant. Tanta uidelicet obseruantia, propterea q̄ intelligunt ordinem dispensationēque uniuersi præcipue in eiusmodi mysteriis contineri. Quatenus uidelicet allegorice per hæc uerba numina defi-

IAMBlichVS :

gnantur, ordinésque mundani. hanc enim ob causam mundi partes in ordine permanent, quod benefico potestas ofiridis sincero permanet, & intacta, neque contrario tumultu, & errore miscetur. Permanet in super ipsa omnium uita pura semper & incorrupta quatenus uiuificæ formosæque rationes quæ in iside recóditæ sunt, consistunt ibidem, dum inde mundus agitur, nec ipsæ in corpus hoc descendunt oculis manifestum. atqui & oia permanet imobilia & simul sempiterna generatióis uidelicet successione, quoniam nullum solis cursum unquam sistere potest, perseverant in super integra, quoniam quæ in abyfso, idest profundo sunt abscondita, nunquam aperiuntur, in quibus ergo salutem habent omnia simul & uniuersum, uidelicet in eo quod & quæ naturaliter sunt occulta, ut sunt occulta seruentur, & maneant & secretissima deorum essentia, nunquam fortem contrariam subeat, nec oppositis miscatur, hoc inquam circum terrancidæmones, nec ad uocem usque auditumque substinét aliter affici uerbisque prophanari. atque propterea aduersus dæmones eiusmodi uerborum usus habet aliquam potestatem. De his autem nullus alicubi minitatur. Nec ad illos sunt obsecrationes eiusmodi constitutæ. quapropter caldæi sacerdotes apud quos diiudicatus decretusque est, purus ipse ad solos deos sermo, nunquam minis utuntur. Aegyptii uero qui cum diuinis sacramentis dæmonicos sermones admiscunt, ad minas eiusmodi aliquando se conuertunt.

Expositio symbolorum ægyptiæ theologiæ.

Mitantes ægyptii ipsam uniuersam naturam, fabricamque deorum, ipsi quoque mysticarum reconditarumque notionum imagines quasdam in symbolis conficiendis ostendunt. quæ admodum & natura rationes occultas in apparétibus formis quasi symbolis exprimit, & dii ueritatem idearum per manifestas imagines explicant. Cum ergo perspiciant superiora omnia inferiorum similitudinem delectari, atque in super optent à superioribus bonitate repleti, quatenus pro uiribus imitentur, merito & ipsi conuenientem superis modum agendi pro uiribus offerunt, quando occulta mysteria symbolis inserunt manifestis, in quibus interpretandis dimitte uoces, accipe sensus. Quando igitur luxum in sacris nominant, ut inducunt, hoc intellige mundi corpus, atque materiam genitalemque uirtutem huic insertam & quasi pariter agitaram, atque fluentem, aut etiam causam principalem, & quasi loco fundamenti præpositam, elementorum elementaliumque uirtutum. Cum hoc igitur tale sit deus ipse generationis totiusque naturæ uirium
omniū quæ

DE MYSTERIIS

omnium quæ insitæ sunt elementis, causa utpote qui hæc supereminet
 at omnia immaterialis ipsæ indiuisus immobilis, & ingenitus totusque
 ex seipso & in seipso totus. hæc oïa perspicuus antecedit, & ducit in se cuncta
 complectens, atque ex eo quod complectitur omnia ac de suo mundo anis tri
 buit omnibus ex ipsis eluxit. Quoniam uero supereminet omnia efful
 get, ut segregatus a mundanis omnibus secum ipse solus per sublime pro
 cedens. Confirmat & hoc, quod subinde sequitur symbolum, ubi deus indu
 citur sedens super loton aquaticam, scilicet arborem ubi significatur de
 um principatu suo mundanum superexcedere lutum nec attingere gu
 bernando, sed principatum gerere intellectualem penitus & empireum.
 Oïa. n. in loto rotunda sunt tum poma, tum folia, ex quo significatur circu
 laris actio mentis per eadem uidelicet, & eodem pacto se habens. Deus
 igitur ipse super hanc in super actionem in seipso consistit, superans eius
 modi principatum sanctus & uenerandus, & in seipso penitus conque
 scens, quod quidem ex actu sedendi significatur proinde ubi deum in
 trodunt nauis gubernatorem principatum significant mundi guber
 natorem. sicut enim gubernator à nauis & gubernaculo segregatus uno
 quodam facilique momento mouet undique & regit, dirigitque nauem
 ita deus ipse mundum desuper uidelicet à primis naturæ principiis præ
 cipuas motionum causas exhibens. Quoniam uero partes cæli omnes
 animaliaque cælestia, & totus uniuersi motus ipsius inque tempus secundum
 quod mundus ipse mouetur, cuncta denique quæ continentur in totis, ui
 res à sole descendentes accipiunt, alias quidem commistas in ipsis, alias
 autem commistionem exuperantes, ideo has quoque symbolicus signi
 ficandi modus adducit, uerbis quidem solem designans secundum ani
 malia cælestia figurari, formasque uicissim commutare per oras. Inte
 rea uero demonstrans immutabilem eius simulque totam per totum mun
 dum traditionem. sed quoniam quæ suspiciunt, alia quidem alibi cir
 ca impartibilem feruntur dei traditionem atque ipsa pro diuersitate na
 turarum motionumque suarum. multiformes accipiunt à sole po
 tētias propterea symbolica traditio uult per donorum multitudinem
 unum ingredi deum, atque per potētias multiformes unam dei adesse
 potentiam. Quapropter inquit ipsum unum eundemque consistere
 uices uero formarum, transfigurationesque insuscipientibus asserit re
 sultare quapropter illum secundum animalia & ad oras commutari ait,
 quasi circa deum mutationes eiusmodi uariantur secundum diuersa sub
 ceptacula dei eiusmodi uotis utuntur ægyptii non solum in ipsis deo

IAMBlichVS

rum propriis uisionibus. sed in precibus etiam leuioribus, quæ eiufmodi sensum habent, atque per talem symbolicam mysticamque culturam ad deos supplicandos accedunt.

De nominibus diuinis.

P Orphyrius quærit cur sacerdotes utantur nominibus, quibusdam nihil significantibus. Iamblichus respondet omnia eiusmodi nomina significare aliquid apud deos quamuis in quibusdam significato nobis sint ignota, esse tamen nota quædam, quorum interpretationem diuinitus accepimus. omnino uero modum in eis significandi ineffabilem esse. Neque secundum imaginationes humanas sed secundum intellectum, qui in nobis est diuinus, uel potius simplici ore præstantioreque modo secundum intellectum diis unitum. Aferendum igitur à diuinis nominibus omnes excogitationes & ratiōales discursus atque assimulationes naturales uocis ipsius congenitas, ad res positas in natura, & quemadmodum character symbolicus diuinæ similitudinis in se intellectualis est, atque diuinus ita hunc ipsum in omnibus supponere accipereque debemus. quod autem hic nobis sit, hoc ipsum in eo est maxime uenerandum. præstantius enim est, quam ut in nostram notitiam diuidatur. iam uero in quibus diuinorum nominibus resolutionem suam diuinitus accepimus in his totam habemus essentiæ potentiæque & ordinis diuini notitiã ipso nomine comprehensam, atque etiam mysticam & ineffabilem simulque totam deorum imaginem in anima custodiamus animamque per hæc ad deos attollimus eleuatamque illis pro uiribus copulamus. Proinde quæritur cur nam inter nomina diuinorum barbara cæteris anteponimus, quia uidelicet sacrarum gentium uelut ægyptiorum assiriorumque totum dii sermonem approbauerunt tanquam sacris maxime congruentem, propterea & cœs dictiones modosque loquendi arbitramur cognatam ad deos dictioni, orationique adhibendum præsertim quæ antiquior primusque extitit. modus iste loquendi, atque & quoniam præterea nomina diuinitus accipiunt dum ea cum propria lingua miscerent tanquam cum familiari, consentaneaque illis uoce contemperantes ita nobis seruanda perpetuo tradiderunt. Nosque ita ipsam traditionis regulam rite deinceps conseruare debemus. Siquid enim aliud diis conuenit sempiternum ipsum & immutabile diis est præcæteris cognatissimum. Inter hæc Porphyrius ait illum qui uocem audit nominum diuinorum ad significata respicere, ideoque sufficere notionem ipsam eandem ubique manentem, qualiscunque sit dictio. Respondet Iamblichus hunc in modum, non est autem id tale, quale tu putas, si enim nomina ex ho

na ex ho

DE MYSTERIIS.

na ex hominū pacto conuentoque posita essent, nihil itereffet alia pro aliis cōmutare. Sin aut naturæ rerum accōmodata fuerūt, quæ huic maxime congruunt hæc & diis maxime sunt amica. ex his perspicue patet sacrarum gentium uocem rationaliter cæteris esse præpositam. Neque enim profus eandem mentem seruant nomina in aliam linguam interpretata. sed sunt gentibus singulis propria quædam, quæ gentibus aliis p uocē significari nō possint. accedit ad hæc, q̄ si significationū proprietates per aliam linguam interpretari possimus, non tamen eandem conseruant permutata potentiam. habēt insuper nomina barbara, multam emphasim, idest insinuationis demōstrationisq̄ue efficaciam. habēt & cōcisam breuitatē. Minimū uero ambiguitatis & uarietatis multitudinisq̄ue uerborum propter hæc omnia superis maxime congruunt. De pone igitur suspitiones à ueritate cadentes quibus suspicaris ægyptiam ibi cōferre linguam duntaxat ubi ægyptiusest, uel usus ægyptia lingua qui tunc inuocatus. Potius autem existimato, quoniam primi omniū ægyptii præsentiam, participationēque deorum sortiti sunt, ideo deos inuocantē potissimū approbare, quando ægyptio ritu uocantur, neque uero dicendū est barbara hæc obscura, diuinorum nomina eē quædam præstigiatorū fascinatorūq̄; machinamēta, quo enī pacto quæ maxime coniuncta sunt diis, nōs quoq̄; coniungunt, & quasi æquales cū superis uires habent, phantastica figmenta erunt, sine quibus nullū in sacris opus efficitur. Sed neque prætegmina inuolucraq̄ue eiusmodi per nostras passiones efficiuntur, ex fama diuino tributas. Non enim exordientes ab his quæ ipsi patimur, imo uero ab ipsis deorū propriis cōpetentes illis secundū naturā attribuimus dictiones. Neque contrarias de diuino agimus notiones. Contra uidelicet quā ipsum re uera se habeat. sed prout natura se habet, & quæadmodū ueritatē de ipso consecuti sunt primi. qui leges nobis de religiōis sanctimonia tradiderunt, sic perseueramus in eis, siq̄d enī aliud ī sacris legibus atq̄; ritib⁹ deo placet, firmitas ipsa maxie placet & præcipue cōgruit. Oportet igitur ritus adoratōis antiquos tanq̄ sacros cōseruare semp intactos, neq̄; demere qcq̄; neq̄; aliūde quid addere, ferme nāq̄; & hoc causa nuper extitit, ut omnia & noīa & uota debilitata iam sint propterea q̄ propter ipsam præuaricationem & in nouandi cupiditatem permutata sunt semper, & permutari nō desinūt

Græci nanque natura rerum nouarum studiosi sunt, ac præcipites usque quaq̄; feruntur, instar nauis saburra carentis nullam habētes stabilitatem, neq̄; cōseruant quod ab aliis acceperunt. Sed & hoc cito di-

Handwritten mark or signature.

Marginal notes on the left edge of the page, partially cut off.

Lan̄s barbaror̄

mittunt, & oīa propter instabilitatē nou. & q̄; in uantiōis elocutionē transf
formare solent. barbari uero sicut moribus graues firmiq̄; sunt, sic & in
eisdem sermonibus firmiter perseuerant, ob quam sane stabilitatem, &
ipsi diis sunt amici & orationes offerunt illis acceptas, quas nulli ulla un
quam ratione fas est permutare.

Opinio ægyptiorum de deo atq; diis.

q̄ Værit subinde Porphyrius quidnā primam ægyptii causam
esse uelint. Vtrum intellectum an super intellectū. Itē utrum
unū aliquid solum an una cū alio quodam, siue aliis. Rursus
utrū incorporeum sit, aut forsitan corporale. Præterea nun sit idem cū
opifice mundi an opifice sit superius & nun quid ex uno an ex pluribus
cuncta profluxerint. omnēm q; nunquid uelint primū fundamentum
esse materiam prorsus informē, an corpora qualia. ipsām q; materiā nū
quid ingenerabilē. aut genitā adhæc Iamblichus ita respōdit. Ego uero
cām in primis tibi dicā ob quā sacri & antiqui ægyptiorū scriptores de
his uaria senserint. Et insuper huius seculi sapientes nō eadem de his ra
tiōe loquātur. Cum enim multæ in uniuerso sint essentia, ac multifari
am inter se differant, merito earum & multa earum tradita sunt princi
pia habentia ordines differētes, & ab aliis sacerdotibus alia. principia
quidem tota uniuersalia ue ut narrat Seleucus. Mercurius ipse tradit ui
ginti milibus uoluminibus, uel sicut Meneteus recenset, tradidit uolu
minibus triginta milibus. itē q; sex milibus & quingentis atque ui
ginti quinque, & in eis perfectæ omnia demonstrauit. Propria uero par
ticularium essentiarum principia alii antiquorum, alia passim intro
duxerint. Oportet igitur de his omnibus ueritatem breuiter declarere
atque primum quod primo quæstisti. Primus deus ante ens, & solus,
pater est primi dei, quem gignit manens in unitate sua solitaria atque
id est super intelligibile. est q; exemplar ipsius, qđ dicitur sui pater, sui fi
lius, uni pater & deus uere bonus. Ille enim maior & primus, & fons
omnium, & radix eorum quæ prima intelliguntur, & intelligūt scilicet
idearum. Ab hoc utique uno deus per se sufficiens seipsum explicauit.
Ideo q; dicitur per se sufficiens sui pater, per se princeps. Est enī hic prin
cipium, deus deorum. unitas ex uno super essentiam, essentiæ princi
pium. Ab eo enī essentia. propterea pater essentiæ nominatur. Ipse enī ē
superenter ens intelligibilium principium. hæc sunt principia omniū
antiquissima. Quæ mercurius præponit diis æthereis em pireis cœlesti
bus?

Compo
uoluntate
mensuris
prohibere
ut effigiem
religiosam
apparentem
& uentis
gredens
amun
genuis
nohanc
Quam
hæc
losim
or
ur
hæc
loca
le totum
eni
Tena
hæc
in
op
em
natur
walam
gin
qu
tepo
ma
g
finito
causa

DE MYSTERIIS

bus? Componens de empireis libros centum, totidemque de aethereis, mille de caelestibus. Secundum uero alium ordinem praeponebat deum emeph diis caelestibus tanquam ducem, quem ait intellectum esse se ipsum intelligentem atque in se intelligentias conuertentem. huic unum impartibile anteponit, quod appellat primum exemplar aut expressionem aut effigiem, quod ichthon appellat. In quo est primum intelligens & intelligibile primum, quod solo silentio colitur, praeter hos autem rerum apparentium opificio alii duces praesunt. Nam opifex intellectus qui & ueritatis est dominus, atque sapientia, quatenus in generationem progrediens occultam latentium rationum potentiam traducit in lucem. amun aegyptiaca lingua uocatur. Quatenus autem sine mendacio pergit omnia & artificiose simul cum ueritate phtha nuncupatur graeci uero hunc uulcanum nominant artificiosum duntaxat considerantes. Quantum uero effector est bono & appellatur ofiris aliisque denominationes habet potestates, actionesque differentes. Est & principatus alius apud illos super elementa tota in generatione posita, uirtutesque eo & quatuor quod masculinae quatuor feminae. Quem principatum soli tribuunt. Item alius principatus super naturam omnem, quae in generatione uersatur lunae tributis. Marsilius. Potes in his ordinem consentientem proculo ita disponere. Primum est ipsum unum super ens super intelligibile totum. Secundum unum ens, siue unitas entis in quo unitas sua suo enti praeponebat. potest & intellectus intelligibilis appellari & sui pater. Tertium est intellectus intelligibilis intellectualisque simul & unitus intellectus & expressio, prima ichthon. Quartum intellectus intellectualis iam explicatus caelestium dux deorum emeph. Quintum intellectus opifex proximus dux opificum mundanorum, qui sunt dii caelestes empireique & aetherei hic forsan intellectus est animae mundi qui nominatur Amun phtha Vulcanus ofiris. Iamblichus diuidentes uero caelum in partes duas, uel quatuor, uel duodecim, uel sex atque triginta, uel harum duplas, uel aliter quomodocunque principatus his quoque perficiunt aut pauciores aut plures. Rursus ducem unum his anteponunt atque ita aegyptiorum tractatus de principiis desuper ad postrema progrediens ab uno descendit in multitudinem. ab uno uidelicet gubernatam a deo ubique indefinita natura sub quodam termino definito sit imperiose comprehensa. Praecipue uero ab excelsa omnium causa unitate. Materiam uero produxit deus materialitate. uidelicet

IAMBlichVS.

ab essentialitate sub deriuata quam opifex uitalem assumens, simplices impatibilesque sphaeras effecit. Ipsius uero postremum accepit ad generabilia & corruptibilia corpora facienda. His ita discretis facile soluitur dubia, quae in libris aegyptiis, quos legisti coepisse dicis. Qui enim sub mercurii titulo circumferuntur, opiniones mercuriales continent; & si saepe philosophorum graecorum stilo loquuntur. Sunt enim ex lingua aegyptia in graecam translatae à uiris philosophiae non imperitis.

Optarem uero ut quicumque mundanarum rerum causas primas attingunt, ultima quoque principia declararent. Item quicumque planetas zodiacum decanos horoscopus, stellas potentes duces tractant, ut particulares principiorum distributiones traderent. Proinde dogmata qua in salaminiciis sunt breuissimam partem mercurialium ordinationum continent. item quae de stellarum apparitionibus uel latebris aut lunae augmento uel decremento tractantur, in postremis penes aegyptios assignationem causarum, habent. Profecto aegyptii non omnia esse naturalia putant, sed uiram & intellectualem, & animalem à natura discernunt. Non in mundo solum, sed etiam in hominibus, atque cum intellectum & rationem secundum seipsum existentes praefecerint. Sic quaecumque fiunt fieri arbitrantur, atque eorum quae in generatione uersantur, primum praecipuum uel patrem esse opificem asserunt. Cognoscunt quoque uitalem potentiam, & quae in caelo est, & quae super caelum extat.

Item purum intellectum collocant super mundum, & unum impartibilem in toto mundo, & alterum per omnes circulos distributum.

Iam uero haec non oratione rationeque nuda speculari solent, sed admonent in super atque docent, ad excelsiora communioraque, & superiora fato naturam nostram progredi ad ipsum deum opificem que mundi. Quatenus neque materiam ferat secum, neque aliud quicquam praeter oportuni temporis obseruationem, idque sacrorum opera nos consequi docent, atque simul efficiunt. tradidit haec quoque uiam nobis ipse mercurius. Sed interpretatus est ea prophetabitur Ammoni Regi inuenta in adytis templi in urbe Sain aegypti litteris que sacris in sculpta praebuit quoque nobis. Dei nomen discurrens per uniuersum, sunt & alii multi ordines de eisdem. Quapropter non recte mihi uideris aegyptiorum omnia ad naturales duntaxat reducere causas. Sunt enim apud illos plura atque essentiis pluribus, sunt & potestates supermundanae quas & religiosa principia factimonia coluerunt.

DE MYSTERIIS.

De libero arbitrio & quomodo solvamur à fato.

Ost hęc ait Porphyrius plures ægyptio & ipsum quoq; arbitri-
p um nostrum motui stellæ supposuisse. Respōdet Iamblich⁹
 ex mercurialibus sententiis hunc imodum duas hō aīas hēt ut
 mercuriales litteræ docēt. una quidē est ab itelligibili primo, atq; ipsi-
 us opificis potentiaē particeps. Altera uero ex circuitu cœlestium nobis
 īdita. In quā, & aīa speculatrix diuino & irrepit. Anima igitur à mūdis
 in nos descendēs mundo & quoq; circuitus sequitur. Quæ uero ab itelli-
 gibili ueniēs itelligibiliter adest geneficū circuitum supēmet. atq; p̄ eā
 & à fato soluihur & ad itelligibiles deos ascēdimus. Et religionē habē-
 mus ad æterna tendentē. nō igitur putandū est de quo tu dubitabas oīa
 insolubilibus necessitatis uinculis, qđ fatū nomināt, colligari. habet. n.
 aīa principiū in se propriū, quo ad itelligibile sese conferat, & discedat
 quidē ab his quæ gignuntur. ad ipsū uero ens accedat, atq; diuinū Neq;
 rursus diis applicuimus fatum, quostanq̄ soluentes à fato in templis sa-
 crifq; & statuis ueneramur. Ipsi quidem dii fatum soluunt. Naturæ ue-
 ro ab eis ultimæ descendētes, atq; generationi corporiq; mundi iam im-
 plicitæ fatum peragunt. Merito igitur omnem diis sanctimoniam ad-
 hibemus, ut ipsi quidem soli p̄ intellectualē persuasione dominātes ne-
 cessitati mala nobis à fato imminētia soluant. Non enī totū in natu-
 ra fati ligatum est. sed est & aliud principium aīæ, & natura & generatiōe
 præstantius, per qđ & diis possumus copulari, & mundanum ordinē su-
 perare. atq; sempiternā uitā supcœlestiūmq; deorum actionem parti-
 cipare. per hoc igitur nos ipsos à fato eximere possumus. Quando enī
 præstantiora eorum quæ nobis insunt agunt & ad præstātiora sui ipsi-
 us anima reuocatur. tunc ab illis, quæ eam in generatione deuinciunt
 penitus segregatur à deterioribusq; descēdit. Atque alterā pro altera uitā
 cōmutat. seq; ipsam in alium, interserit ordinem dum priorē oīno dese-
 rit ordinem. Quid ergo Nunquid possibile est p̄ deos circuncurentes à
 fato se ipsum soluere. Atque eosdem interim existimare duces auctores
 que fatorum uinculisque insolubilibus uitas penitus alligantes. forte
 uero nihil prohibet ita fieri. Cum enim dii essentias potentiasque mul-
 tas in se complectantur, quid nam prohibet illis inesse, & alias nobis in-
 æstimabiles differentias, atque contrarietates. Iam uero, & hoc licet di-
 cere, in unoquoque deorum etiam apparentium inesse itelligibilia,
 quædam essentiaē principia, per quæ animabus à generatione mundo-
 rum fuga contingat, atque libertas. Siquis autem duos deorū ordines

IAMBlichVS

non admittat ad solutionis officium. s. mūdānos simul atq; sup munda nos, saltē p supmūdānos fiet quādoq; solutio. Verū hāc tractatu deorum diligentius declarātur. Qui nā dii potissimū sint ad supā reductores & quō reuocent q̄būs ue potentiis, & qua ratiōe fatū soluāt, & p quos precipue redditus sacroꝝ opatione p̄ actos. & q̄s ordo mūdānæ naturæ & quo pacto intellectualis actio cōsumata huic ordini dominetur. quā obrē quod tu ex homeri uersibus adduxisti. s. deos eē flexibiles dictu ne phas eē cēsemus. legibus nāq; sinceris intellectualibusq; iādiu definita sunt sancta religionis opera atq; ordīe potentiāq; maiore, deteriora soluiuntur. & quatenus nos in fortē traducimur meliorē, eatenus à deterioribus fit discessus, nec propterea cōtigit aliquid præter regulā ab initio cōstitutā, adeo ut dii flectantur pp̄ sacrificium cultūmq; posterius actū sed à primo descensu deus aīa sea cōditiōe demisit, ut ad eū iterum reuertantur. Neq; inter se repugnāt adscēsus aīaꝝ, atq; descensus. sicut enī in uniuerso intellectuali, una cū essentia generatio. immo & hoc totum recte connectitur, sic & in aīarum dispositiōe, una cum earum circa generationem cura solutio quoq; à generatione consentit.

De suo cuique dæmone.

Varebat post hāc multa Porphyrius de suo cuiq; dæmone. respondet ad hāc Iamblichus ita. Duplex est tractatus de dæmone unicuiq; proprio. Alter quidē facer, siue deificus. Alter artificiosus. Ille dæmonē à sup̄nis causis inuocat. hic à circuitibus, qui in generatione uersantur. Ille quidē exploratione uniuscuiusq; geniturae nō utitur. hic talia diligēter explorat. Ille uniuersalis sup̄ naturā, hic particularius secundū naturā dæmonē colit, & curat. Cum igitur hāc ita se habeant, absurde tu mihi uideris culturam p̄fectiorem ad humanā admodū trāstulisse, & i hac duntaxat quæstiones tuas exercuisse. Propterea ubi naturali tātū uia quæris colis ue dæmonē uideris, & eiusmōi uia exiguā quandā particulā accepisse. Consueuerūt. n. qui circa naturā artificiose p̄quirunt, & opantur, ordinate uocare dæmonē à decanis. i. faciētibus. Atq; ab influxuū dispensatoribus imaginibꝝ cœli, stellisq; soleq; & luna. Item à polis totisq; elementis atq; mundo. Tu uero non recte breuissimam horum partem seligens scilicet ipsum genitalis figuræ dominum, de hoc duntaxat quæstiones inducis, & hac in parte hoc uno supposito perscrutaris, quo nam pacto dominus ipse figuræ dæmonem tribuat. Atque secundum quam, & qualē uitā uel potentiā, uel ifluxuū ab illo nobis ifluat. ubi prorsus in gēitura exploratiōe moraris præscrutans

tans

DE MYSTERIIS

tans utrū subsistat dæmon nec ne & utrū figuræ dominus inueniri possit aut forte non possit. Asseris deniq; hunc fore beatum qui inuenta generationis suæ figura fatalia sic effugerit. Ita uidelicet suum dæmonem cōspicatus. mihi uero uidentur hæc inter se dissentire & à ueritate deficere. Si enī ab ipsa generationis figura dæmon nobis est attributus atq; inde cognouimus eum, quo nam pacto fatalia fugiemus p̄ notitiam dæmonis fato nobis addicti. atq; & si nēcessaria à nobis per dæmonem expellimus, uel affirmas, quando ulterius sunt hæc una cum dæmone nobis destinata per fatum.

De iudiciis astrologorum & dæmone.

Orphyrius dicit si quis cognosceret figurā natiuitatis dominiq; figuræ, inueniret dæmonē suum, & per ipsū solueretur à fato natiuitatis sed subdit i impossibile esse scire illā, & hunc inuenire, & regulas astronomiæ, & astrologiæ eē incōprehensibiles, & i certaste eēt cheremōe. Iamblichus dicit dæmonē neq; cognosci, neq; dari ab illa figura & dæmonio eius. Alioquin non solueret nos à fato natiuitatis, sed dari ab antiquiori p̄cipio & altiori. f. à diis superioribus & cum primum anima inclinatur ad sensibilia ante conceptionē & solui nos à fato non tam per dæmonem, q̄ per cultū superioris numinis. Non solū uero illa porphyrii dicta à se ipsis, sed etiam à ueritate dissentiunt. Non enim ab ipsa propria generationis figura omnino unicuiq; tributus est dæmon. sed est & antiquus hoc initiū. Item si hīc duntaxat dæmon agnosceretur, non foret propterea fœlix, qui geneficum cognosceret dæmonem. Et quis nam hunc ducem accipiat ad effugenda fatalia. Si ad hæc explenda est ipse tributus, oīno uero p̄cipuas p̄termittis de essentia & de ordine dæmonis quæstiones. ultimas uero tãgis unde descēdat.

Inquis p̄terea innumerabiles circumferri astrologiæ regulas, dubitationesq; de genesi. Vnde appareat scientiā de his haberi nō posse. Ego uero cenſeo primum quidē haberi posse per diuinū uaticinium ueritatē certissimā circa stellas. Nec nos oīno regula & dinumeratione, nec artificialibus p̄dicationibus indigere, & in super addo te non penitus impossibilem inde notitiam demonstrare quantum ad mathematicā scientiā pertinet, quod diuersæ iter illos feruntur opiniōes quod ue cheremon, & qui uisalius contradicit. Sic enim & in omni scientia simul & arte p̄p̄ dissidentes opiniōes dicere nullā eē scientiā cogeremur. sed profecto ubiq; nō solum falsa inter se dissident. sed & à ueris falsa dissentiunt ut ubique p̄ter falsa ueritas inueniri possit. Porphyrius dicit regulas

porphyrius ipse in aliquo
posse scire natiuitatem
in quo ad p̄cipio

IAMBlichVS .

etiam astronomiæ comprehendi nõ posse, ne dum astrologiæ, & multas esse illis dissensiones, & à multis impugnari. Respondet Iamblichus diuinum uaticiniũ pot docere naturã, & effectũ astrologiæ sine arte. Astronomia & aliæ artes quondã à diis datæ lógo tpe humanis opinionibns confudũtur exiguũq; diuinitatis, & ueritatis deniq; retinent. in astronomia est aliquid ueri, quũs exiguũ qd patet per effectus stellarũ iter se ex mēsurã prouenientes in cœlo, sicut prædictũ est de eclipsi solis & lunæ & aspectibus planetarum. Regulæ mensuræ, magnitudinũ, distantiarum, progressionum, cometa, atq; similibus diu apud caldæos, & apud nos obseruatae testantur astronomiæ scientiã esse uerã. Porphyrus dicit dominum figurã, uel dominos si plures sint deprehēdi nõ posse ēt iudicio astronomo, & astrologo, sed inde proprium dæmonē esse quærēdũ Iamblichus dicit astrologos dare regulas, alios scilicet quinque; alios pauciores alios plures ad inueniendos, uel discernendos dominos figurarum. Non dicit inquã haberi regulas, & inueniri atq; discerni, sed ita putari, & tradi ab illis contra dicta Porphyrus. Quidnam prohibet figurã dominum atq; dæmonē per astrologiã quidem difficile iueniri. facillime uero per diuinum uaticinium atque sacrificia. Neque putandum est dæmonem à solo figurã domino tribui. Sunt enim plura hoc eius & antiquiora principia. Neque humanis artibus, sed diuinis proprium dæmonem possumus inuenire. proprius cuiq; dæmon nõ à particulari quodam cœli elementorũ uel dispositione distribuitur, sed à tota mundi dispositione, quando descendit aia regnante ipsiq; dæmonem, certum accommodante executorem uitæ quã elegerit anima, hic eam cõciliat corpori, uitam corpori cõmunicatam curat. uitam animæ propriam dirigit, cogitationi assidue principia exhibet, nosq; agimus talia, qualia hic adducit in mentem, eatenusque nos gubernat, quo ad sacris perfecti dominũ pro dæmone cõmutemus. Tunc dæmon deo cedēs, uel uacat ab opere, uel cõducit ad idem. fors alicuius propria tribuitur animæ dum descendit ex toto mundi corpore, & uita pro ut tunc se habet ad illam, & illa fors certo dæmone ducitur, & impletur. Ergo est impossibile iudicare certo se uentus cum omnium causarum concursum comprehendere nequeamus, nisi per inspirationem diuinam id assequamur.

Vnde proprius dæmon ueniat, quid uel agat & utrũ sit unicus.

Proprius dæmon non à parte quadam cœli elementorũ uel tribuitur, imo uero à toto mũdo, & à multiformi in eo uita, & à multiformib' corporib' p quæ trãsit aia descēdēs i generationem.

DE MYSTERIIS

nē, secernitur proprie atq; decernitur fors í nobis quaedā propria nostris secūdū præfecturā propriā distributa. hic utiq; dæmō erat í exēplari an tequā in generationem animæ laberentur. Quē cum primum anima ducem accepit, adstat ipse dæmon expletor subinde uitarum. hic aīam ut dixi descendētē alligat corpori. cōmune eius aīal ipse curat. Vitā animæ propriā dirigit. & quodcūq; ratiocinamur exhibet ratiocinādi p̄cipia, agimusq; talia, qualia is adducit in mētē, gubernatq; nos quousq; sacris opibus expiati, deū subeamus pro dæmone ducē. cui post hac dæmon ita cedit, ut uel uacet eo præfēte, uel cōducat ad idē. Quærebas de idē utrū plures adsint unicuiq; dæmōes, alii alia gubernātes in homine. Respodem⁹ ad hæc dæmonē, nō alicui parti nostrū præfēte dūtaxat sed toti simul ad eē totū ducere, quē admodum à totis, quæ í mūdo sūt ordinibus, est attributus. Coniectabas plures pro numero nostrarum partium dæmones nobis adesse. Præterea q̄ etiā in ipso corpore diuersi sint dæmones alius sanitatem, alius pulchritudinem alii quandam in his habitudinem curent. Vnusque his æque præsit in corpore. Sic & putabas alium dæmonem corpus, alium animam, alium mentem regere. Præstat uero eiusmodi coniectura ad hoc ipsum uti uidelicet q̄ corpus & anima & intellectus eodem dæmone gubernentur. Noli igitur ita diuidere, ut alius sit corporis Dæmon, alius animæ, alius intellectus. absurdum est enī animal quidem esse unum, dæmonium uero animali præfectum multiforme putare. Nam quæ principatum tenent, ubique simpliciora sunt subditis. Est in super & absurdus, si multi dæmones dominantes uelut dæmonii partes, non conflati in unum sint, sed inter se diiuncti. Introducis autem & in ipsis contrarietatem. tanquam dominantium dæmonum alteri boni sint, alteri uero mali. Cum tamen nusquam mali spiritus sortem habeant præfecturæ, nec pari uel auctoritate, uel numero ex aduerso bonorum distributi sint. Post hæc suspicaris dæmonem propriū esse quandā aīæ partē uidelicet itellectū, eūq; hoīem esse *ὁ δὲ δαιμόνιον* .i. fœlicem: qui sapientem habeat intellectum qđ si ita sit, non erit amplius alius ordo præstantior homine præfectus homini. Sed inter diuisas animæ partes sup̄ior inferioribus dnābitur. Vbi tamen cunctæ cognatæ sūt. nulla uero ut absoluta subditis dominatur. Inducis post hæc dæmonis cultū tanq̄ ad plura factū, partī quidē tāq̄ ad duos dæmones, partī ét uelut ad tres. nefas uero est causas nobis præfidentes partiri nec ad unum redigere præfecturam. Quippe cum unitas in omnibus dominetur. Iam uero & qui dæmonium secundum corp⁹

IAMBlichVS.

corporis que dispensationem diuidit is principatum eius in partē eiusdem redigit angustissimam. Quapropter religiosum cultū circa dæmonium ita diuisū cōsiderare non decet, cū opinio ipsa in qua fūdatur debilitate uacillet. Vnus igitur est secundū unūquenq; nostrum dæmon proprius gubernator. dæmonē uero cōmunē penit⁹, & eundē cunctoꝝ hoīum existimare nō decet, uidelicet rursū cōmunē qdem ī se ipso. propria uero cōditioe unicuiq; copulatū. Ipsa. n. secūdu specię unāquanq; diuisio materiæq; alteritas ipsā rerum secundū se incorporeæ cōmitātem identitatēque non suscipit.

Inuocatio dæmonis.

Variis deinde quare cōmuni quadā apud oēs inuocatione aduocare dæmonē soleamus, quoniā uidelicet p̄ deū dominum unū dæmonū agitur inuocatio, qui & a p̄cipio suū cuiq; dæmonē definiuit, & in sacrificiis secūdu propriā uoluntatē suū cuiq; mōstrat. Semp. n. in sacraꝝ opationū ordine p̄ superiora numina īferiora uocantur. Quare & in dæmonibus unusqdam dux eoꝝ, qui circa generationē optinet p̄cipatū dæmonē suū ad unūqueq; demittit. Postq̄ igitur adē unicuiq; suus, tūc & congruū sibi cultū pandit nomēq; suū modumq; inuocationis suæ propriū patefacit. Atq; hic cōueniēs ē ordo dæmonū. Alius. n. ordo iuocātibus est cognatus. alius ab antiqoribus causis procedit alius cōspirationē in eis conficit ad idem cōmuniter conferentem. Noli igitur diuinas inuocationes humanis similes arbitrari, & ineffabiles effabilibus comparare, & eas quæ omnem terminū oēmq; indeterminatum modum superat humanis imperiis mandatīsq; conferre, siue definita sint hęc siue prorsus indefinita. Quæ enim apud nos sunt cum toto genere cōmune nihil habent. Atque cum his quæ secundum totum ordinem nos excedunt. Totāmque essentiam nostram naturāmque exsuperant. Iam hinc uero maxime errores hominibus ingētes accidunt. Quando ex humana debilitate aliquid de dominationibus dæmonicis ratiocinari solēt & paruis nihil pendendīsq; atq; diuisis ingentia & magni pendenda, & perfectō perpēdunt.

De fœlicitate.

Vspicaris ne forte alia quædam ad beatitudinem præter diuinum cultum, uia lateat, & quæ nam ista potissimum sit interrogas. Sed profecto si in diis bonoꝝ omnīū essentia p̄fectioq; cōtinetur ac prima pōtas, primūq; bonoꝝ illic ē p̄cipiū, merito soli nos sacerdotes, & q̄ similiter sup̄ se dederūt, atq; legitime unionē ad illos

DE MYSTERIIS.

illos fuerint consecuti bonoꝝ oĩum principiũ atque finẽ studiose prosequimur. in hoc utiq; statu & ueritatis cõtemplatio adest, & intellectuallis scientiæ cõsumatio. Atq; una cũ deoꝝ cognitione conuersio quoque ad nos ipsos nostriq; agnitio comitatur. Frustra uero suspicaris, ne forte religiosus ex opinionibus humanis fauoribusq; dependeat. Quid nã ocii esse potest animo diis deditio ad humanas laudes auscultandas.

Religionem esse ueram.

Ed neque quod sequitur recte dubitas, ne forte religiosus ipse fallat, ubi ais animam magna sæpe ex contingenti confingere

Quodnam in rebus uere existentibus figmentorum initium esse potest. Non ne potentia phãstastica in nobis est illa, quæ idola fingit, atque transformat: atque quando uita intellectuales pfectæ agit, phãstasia nulla suboritur, non ne penes deos ueritas ipsa secundum essentiam una cũ illis existit. Non ne multo magis & illa, quæ secundum cõsonantiam in rebus intelligibilibus est fũdata. Frustra igitur talia & abste, & ab aliis diuulgantur. Quinetiam ubi tu, & alii religiosos calũniamini tanquã præstigiatores, atque uanos, & iectabundos longius à ueritate disceditis, sicut enim cæteris artibus, sic & in religione sunt, qui eam falso profiteantur. Quæ professio longius quam aliud quicquam à religione discedit. Malum enim bono magis quam non bono contrarium est.

De præfagio naturali artificioso atque de diuino.

Iqua nobis aptitudo naturaliter insit ad futuri præfagiũ. quæ admodum animalibus terremotuũ, procellarũq; & frigorũ naturalis inest præcognitio. Non uidetur eiusmodi prænotio habere aliquid uenerandum. Nam secundum sensus acumen, uel compassionem, uel aliam quandam commotionem uirium naturalium, eiusmodi præfagium naturale consequitur. Neque sursum si quis secundum rationis discursum, uel obseruationem signorum effectus aliquos præcedentium, sicut à contractione pulsus. Atque rigore medici febrẽ præuidere solent, uidetur eiusmodi præsentia esse admodum honoranda. humana nanque, & suspecta corporeaque conditione progreditur. Solum igitur diuinitus adueniens uaticinium, re uera nobis diuinam exhibet uitã, dum & præuisionẽ & diuinas intelligẽtias possidet. Nosq; reddit re uera diuinos ac bonũ legitimũ nobis affert. beatissima .n. deorum intelligentia bonis omnibus abunde repletur. suspicaberis ne forte prophætæ diuinitus inspirati præuideant quod futura, neque tamen propterea sint foelices. Nam & præuidere possunt, neq; tamen scire futu

ris uti, sed cōtradicens omnem uidelicet prænotionē diuinitus īspi-
ratam esse bonis & bonitate refertam ordinisq; compotem, atq; deco-
ri. Atq; utilitatem nobis afferre, dii namq; una cum præsagio, facultatē
quoque ad cauenda declinandaq; incōmoda nobis naturaliter iminē-
tia suggerunt. Et quando uirtutem oporteat exercere, ad idq; conferat
ignoratio futurorum: occulunt ipsi futura, ut animus inde sit melior.
Quando uero ad hoc nihil interest, expedit autem animus præsenti-
re ad hoc uidelicet ut salui ad sublimia reuertantur, tunc in mediis aīarū
essentiis uaticinium penitus inserunt.

Via ad fœlicitatem.

q
Varebas deinde quæ sit ad fœlicitatem uia, Qua ué ī re sit ipsa
fœlicitas. hoc igitur audi contemplabilis ipse in se intellectus
homo: erat quondam deorum contemplationi coniunctus.
Deinde uero alteram ingressus est animam, circa humanam formæ spe-
ciem coaptatam, siue contemperatam, Atque propterea in ipso necessi-
tatis, fatiq; uinculo est alligatus. Considerare itaq; decet, qua præcipue
ratione ab eiusmodi uinculis solui possit. Est autem solutio nulla, præ-
ter ipsam deorum cognitionem. Idea nanque fœlicitatis est ipsum co-
gnoscere bonum. Quæ admodum est, & idea malorum ipsa quidem bo-
norum obliuio, & fallacia circa malum, notitia quidem illa una cum
diuino congregitur. obliuio uero hæc atque deceptio inseparabilis est
à caduco. Item illa intelligibilium essentias per sacras sanctimonia uī-
as rite metitur, hæc autem à principiis cadens, atque repulsa, se ipsam
proiicit ad corporale ideam dimetiendā. Illa rursus est sui parētis agni-
tio hæc uero discessus unā cum obliuione ab ipso deo patre superfæcto,
seque ipso sufficiente, longe remotus. Illa ueram conseruat uitam reuo-
cans hanc ad patrem. hæc hominem principem genituræ usq; ad id de-
ducit, quod permanet qdē nunquā, perpetuoq; in fluxu uersatur. hæc
utique prima sit tibi ad fœlicitatem uia intellectualem habens unionis
diuinæ penes animas plenitudinem. Sacra uero atque deifica fœlicita-
tis traditio appellatur quidem porta ad ipsum omnium opificem de-
um, aut locus, aut aula boni. Potestatem uero possidet primam qui-
dem castam & sobriam animæ sanctimoniam, ualde utiliorem, sobria
corporis castitate. Deinde cogitationis accōmodationem, ad ipsam par-
ticipationem, uisionemq; boni. Simulq; ad contrariorum expulsionē.
Tertio rursus unionem exhibet ad deos bonorū omnium largitores.
Postquam uero singulatim, atq; proprie, tum mundi partibus, tum di-
uinis

DE MYSTERIIS

uinis potestatibus per partes mundi diffusis, animam copulauerit, tunc opifici toti copulat animam. præberq; undique cum ipso consensum, atque eam extra omnem materiam ponit cum sola iam sempiterna uniuersa ratione coniunctam. uerbi gratia in ipsa opificis potestate per se genita, per se mobili, & omnia sustinente prorsus, & eleuante, intellectua. Itque: & omnia pariter exornante. Item ad ueritatem intelligibilem reuocâte, rursumque per se perfecta perficientēque, atque effectrice, ceterisque dei uiribus opificis gradatim pro cuiusque proprietate coaptat adeo ut in actionibus earum intelligentiisque, & opificiis facultatibus, expiatus animus atque sacer perfecte firmetur. Atque tum demum in toto opifice deo collocat animam.

Conclusio Religionis felicitatisque apud ægyptios.

Tque hic apud ægyptios religiosa sacra q; eleuationis, est finis ipsū uero bonū aliud quidē diuinum putāt ipsum scilicet præ intellectum deum. Aliud autem humanum unionem uidelicet ad ipsum dominū. Quēadmodū bytis propheta ex libris mercuria lib^o explicauit. Nō igitur pars hæc apud ægyptios prætermiffa ē, ut tu suspicaris, sed quēadmodū spectat ad sãctimoniam rite nobis est tradita. Neque rursus de rebus exiguis sacerdotes diuinam intelligentiam interpellant, sed de his quæ ad purgationem, solutionem, salutem animæ p̄tinent, neque difficilia meditantur, eademq; hominibus inutilia. immo res animæ omnium utilissimas neque sub dolo & seductore quodam dæmone obfuscati sacerdotes allucinantur, qui in omnibus fallacem, dæmonicamque naturam prorsus excedunt atque ad itelligibile diuinamque cōscendunt his itaque per tractatis obsecro deos ut mihi tibiq; ueram intelligentiarum custodiam obseruantiamque exhibeant, nullo tempore defuturam, atque in sempiternam æternitatem æthernorū præbeant ueritatem. Perfectiorūque circa deos intelligentiarum cōpotes nos efficiant, in quibus beatissimus bonorum finis nobis est propositus, & amicitia concordiaq; inter nos mutua, auctoritas omnis atque firmamentum.

F I N I S

f